တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 1

1 အံၣ်စရ့လး အစီၤပၤ, စီၤဒၤဝံး အဖိခွါ စီၤရှလိၤမိၤ အတၢ်ကတိၤဒိ, 2 ဒ်သိး ပှၤကသ့ၣ်ညါ
တၢ်ကူၣ်သ့ ဒီးတၢ်သိၣ်လိ, ဒ်သိး အနၢ်ကပၢၢ် ပှၤသူၣ်ဆးသးဆး အတၢ်ကတိၤ, 3 ဒ်သိး
အကဒိးန့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်တီတၢ်လိၤ, ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်, ဒီးတၢ်အသးစၢၢ်ဆၢတဖၣ်
အတၢ်သိၣ်လိ, 4 ဒ်သိး အကဒုးကူၣ်သ့ ပှၤ လၢအတမၤလိဘၣ်တၢ်ဘၣ်, ဒီးဟ့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါ,
ဒီးတၢ်ဒုးပလီၢ် အသး လၢပှၤဖိၣ်သၣ်ခွါတဖၣ်လီၤ. 5 မ်ပှၤကူၣ်သ့ ကနၣ် တက့ၢ်.
ဒီးအမၤလိတၢ် ကအါထီၣ်, ဒီးပှၤ လၢအသူၣ်ဆးသးဆး ကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဒုးကူၣ်တၢ်လီၤ. 6
အနၠၣ် ဒီးအနၢ်ကပၢၢ် တၢ်ကတိၤ အဒိၣ်အယိာ်, ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ အကလုၢ်အကထါ, ဒီးအပှိၤ
ပှိၢ်တၢ်လီၤ. 7 တၢ်ပျံၤယွၤနၠၣ်မ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါ အခီၣ်ထံးလီၤ. တၢ်ကူၣ်သ့ ဒီးတၢ်သိၣ်လိနၠၣ်
ပှၤဟးဂီၤဖိ တပးကဲဘၣ်လီၤ. 8 ယဖိခွါဧၢ, ကနၣ် နပၢ်အသိၣ်တၢ် တက့ၢ်, ဒီးလဲၤသဒၣ် နမိၢ်
အသိၣ်က့ၤသိက့ၤတၢ် တဂ့ၤ. 9 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ကကဲထီၣ် တၢ်အဃံအလၤ အခိၣ်ကျိၤ လၢနခိၣ်
အလိၤ, ဒီးဖဲတဝီ လၢနကိာ်လိၤလီၤ. 10 ယဖိခွါဧၢ, ပှၤတၢ်ဒဲးဘးဖိ မ့ၢ်ကလံာ်နၤဒီး, အၢၣ်လီၤ
အီလီၤ တဂ့ၤ. 11 မ့ၢ်စံးဟဲ ဒီးပှၤ, မ်ပကခိးခူသူၣ် လၢတၢ်သွံၣ် အဂီၢ်, မ်ပကခိးတဒၢတၢ်
လၢပှၤအတၢ်ဒဲးဘး တအိၣ်ဘၣ် ကလီကလီအကျဲ အဂီၢ် တက့ၢ်. 12
မ်ပကယူၢ်လီၤကွံာ်မူဒံးအီၤ ဒ်ပျုၤပူၤ အသိးနၠၣ်, ဒီး လၢအနီၢ် ဒီဂၤညါ ဒ်ပှၤ လၢအလဲၤလီၤဆူ
တၢ်အပူၤ အသိးနၠၣ် တက့ၢ်. 13 ပကထံၣ်န့ၢ် တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပ့ၤဒိၣ် အကလုာ်ကလုာ်, ပကမၤပှဲၤ
ပဟံၣ် ဒီးတၢ်ကုာ်န့ၢ်လီၤ. 14 နဂီၢ် ကလီၤဘၣ် လၢပကျါ, ပကအိၣ်ဒီး ထၢၣ် တဖျၢၣ်ဃီလီၤ.
15 ယဖိခွါဧၢ, ပိာ်ကျဲ ဒီးအီၤ တဂ့ၤ, တြီ နခီၣ် လၢအကျဲပူၤ တက့ၢ်. 16 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အခီၣ်
ဃ့ၢ်ဝဲဆူ တၢ်အၢ, ဒီးမၤ ချ့ချ့ ဒ်သိး အကလူလီၤ တၢ်သွံၣ်လီၤ. 17 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤဒါလီၤ
ပှာ်ဖိၤစၢဖိၤ လၢထိၣ် ကိးဘ့ၣ်ဒဲး အမဲာ်ညါ ကလီကလီလီၤ. 18 ဒီးအဝဲသ့ၣ် ခိးခူသူၣ်
လၢအသွံၣ်ဒၣ်ဝဲ အဂီၢ်, ခိးတဒၢတၢ် လၢအသးသမူဒၣ်ဝဲ အဂီၢ်နၠၣ်လီၤ. 19
ပှၤလၢအသးကွံလုၣ်ကိတၢ် အါထီၣ် တဂၤလၢ်လၢ် အကျဲမ့ၢ် ဒ်နၠၣ်သိးလီၤ. ဟံးထီၣ်ကွံာ်ဝဲ
အကစၢ်တဖၣ် အသးသမူ လီၤ. 20 တၢ်ကူၣ်သ့ ကိးထီၣ်တၢ် လၢခိ, ထုထီၣ် အကလုၢ်
လၢကျဲပူၤ, 21 ကိးထီၣ်ဝဲ လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် အလီၢ်, လၢကျဲစၢၤ အခီၣ်ထံး, လၢခူဖိၤဝ့ၢ်ဖိၤ
အပူၤနၠၣ် ဒုးထီၣ်ဖျဲး အတၢ်ကတိၤ, 22 ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ပှၤတမၤလိဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ဧၢ, သုကအဲၣ်ဒိး
တၢ်တမၤလိဘၣ်, ဒီးပှၤမၤတရီတပါနၠၣ် ကမုာ်လၤ လၢတၢ်တရီတပါ အပူၤ, ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိ
ကသးဟ့ တၢ်သ့ၣ်ညါနၠၣ် ဆံးယံာ်လဲၣ်. 23 ဃၣ်သုသး လၢယသိၣ်ဃီၣ်တၢ် အဃိ တက့ၢ်.
ကွၢ်ကွၢ်, ယကလူလီၤ ယသး လၢသုလိၤ, ယကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါသု လၢယကလုၢ်ကထါလီၤ.
24 မ့ၢ်ယကိး, ဒီသုဂ့ၢ်လိာ်ဝဲ, မ့ၢ်ယယူာ်ထီၣ် ယစု, ဒီးပှၤတဒိကနၣ်ဘၣ်ဝဲ, 25 မ့မ့ၢ်သုဟ်
ယတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် လၢတၢ်ကလီကလီ, ဒီးတဘၣ်ဘၣ်သုသး လၢယတၢ်သိၣ်ဃီၣ်နၠၣ် သတးဒီး, 26
ယဲဒၣ် ယကနံၤဘၣ်ဖၣ်လဲ သုတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်, တုၤတၢ်မၤပျံၤသုဟဲ, ဒီးယကကတိၤဒိးတၢ် လီၤ.
27 တုၤတၢ်မၤပျံၤသုဟဲ ဒ်ကလံၤမုၢ်တွၤ အသိး, ဒီး တၢ်မၤဟးဂီၤ ချုးန့ၢ်သု ဒ်ကလံၤသဝံး
အသိးနၠၣ်, တုၤ တၢ်မၤနးမၤဖှိၣ်, ဒီးတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤ ဟဲဘၣ်သုဒီး, 28 တုၤနုၤတစု

ပှၤကကိးထီၣ်ယၤ, ဒီးယတစံးဆၢဘၣ် တၢ်ဘၣ်. ကဃုယၤ သပှၢ်ပှၢ်, ဒီးတထံၣ်န့ၢ်ဘၣ်
ယၤဘၣ်. 29 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အဝဲသ့ၣ် သးဟ့ တၢ်သ့ၣ်ညါ, ဒီးတဃုထၢဘၣ် တၢ်ပျံၤယွၤဘၣ်.
30 တဘၣ်ဘၣ်အသး လၢယ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်, ဒီးမၤတရီတပါ ယတၢ်သိၣ်ဃီၣ် ခဲလၢာ်လီၤ.
31 မၤသးဒ်နှၣ်ဒီး ကအီၣ်အကျဲဒၣ်ဝဲ အတၤသၣ်, ဒီးကဘျဲးအီၣ်ဝဲ
လၢအတၢ်ကူၣ်တၢ်ဖးဒၣ်ဝဲနှၣ်လီၤ. 32 မ့ၢ်မး ပှၤတမၤလိဘၣ်တၢ်ဘၣ် အဃၣ်ကွံာ်အသးနှၣ်
ကမၤသံအီၤ, ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်တပလိၢ်ဘၣ်အသးနှၣ် ကမၤဟးဂီၤအီၤလီၤ. 33 မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအဒိကနၣ် ယကလုၢ်နှၣ် ကအိၣ် မံသူၣ်မံသး, ဒီးကပူၤဖျဲး ဒီးတၢ်အၢတၢ်သီ
အတၢ်ပျံၤနှၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 2

1 ယဖိခွါဧၢ, နမ့ၢ်ဒိးန့ၢ် ယတၢ်ကတိၤ, ဒီးဟ်ဖှိၣ် ယတၢ်မၤလိာ် ဒီးနၤ, 2 ဒ်သိး နကဒိး နနၢ်
လၢတၢ်ကူၣ်သ့, ဒီး ဃၣ် နသးဆူ တၢ်သူၣ်ဆးသးဆး, 3 မ့ၢ်မး နမ့ၢ်ကိးတၢ်
ဆူတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး, ဒီးထုထီၣ် နကလုၢ် ဆူတၢ်သူၣ်ဆးသးဆးဒီး, 4 နမ့ၢ်ဃုအီၤ
ဒ်ကျိၣ်ဧိၤစ့ဧိၤ အသိး, ဒီးချူအီၤ ဒ်တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှ့ၤဒိၣ် အိၣ်ခူသူၣ် အသိးနှၣ် ဒီး, 5 နနၢ်ကပၢၢ်
တၢ်ပျံၤယွၤ, ဒီးနကထံၣ်န့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါယွၤလီၤ. 6 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤ ဟ့ၣ်လီၤ
တၢ်ကူၣ်သ့လီၤ. တၢ်သ့ၣ်ညါ, ဒီးတၢ်သူၣ်ဆးသးဆး ထီၣ်ဖျဲး လၢအထးခိၣ်လီၤ. 7 ဟ်ဖှိၣ်ဝဲ
လၢတၢ်ကူၣ်သ့ အမူာ်အနီၢ် လၢပှၤတီပှၤလိၤ အဂီၢ်, မ့ၢ်ဝဲ ကတီၤ တဘ့ၣ် လၢပှၤ
လၢအလဲၤတၢ် လၢလၢပှဲၤပှဲၤ အဂီၢ်လီၤ. 8 ပၢၤဝဲ လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ် အကျဲဧိၤကပူၤဧိၤ, ဒီးကွၢ်
အပှၤစီဆှံ အကျဲလီၤ. 9 တုၤနုၤတစု နနၢ်ကပၢၢ် တၢ်တီတၢ်လိၤ, ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်,
ဒီးတၢ်အသးစၢၢ်ဆၢ, ကယဲၢ် ကျဲဧိၤကပူၤဧိၤ လၢအဂ့ၤအဘၣ်လီၤ. 10 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
တၢ်ကူၣ်သ့ ကဟဲနုာ် လၢနသးကံၢ်ပူၤ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ ကဘၣ်နသး, 11 ဒီးတၢ်ဒုးပလိၢ်နသး
ကအံးက့ၤကွၢ်က့ၤနၤ, ဒီးတၢ်သူၣ်ဆးသးဆး ကပၢၤနၤ, 12 ဒ်သိး အကမၤပူၤဖျဲးနၤ
လၢတၢ်အၢ အကျဲ, ဒီးပှၤ လၢအကတိၤတၢ် အက့ၣ်အကူ, 13 ပှၤလၢအလဲၤသဒၣ် တၢ်လိၤ
အကျဲ ဒ်သိး အကဟိာ် တၢ်ခံး အကျဲ, 14 ပှၤလၢအသူၣ်ခုသးခု လၢအမၤ တၢ်အၢ,
လၢအသူၣ်ဖှံသးညီ လၢတၢ်ဒၢက့ၣ်ဒၢကူ အပူၤ, 15 ပှၤလၢအကျဲ အကပူၤ, ဒၢက့ၣ်ဒၢကူ,
ဒီးအကျဲ မ့ၢ်အအၢအသီလီၤ. 16 ကမၤပူၤမၤဖျဲးနၤ လၢပိာ်မုၣ်ဟးဂီၤ, ဒီးပှၤတမုံၤပိာ်မုၣ်
လၢအလွဲတၢ် လၢအတၢ်ကတိၤ, 17 ပှၤလၢအလဲၤသဒၣ် အမုၣ်ကနီၤထီၣ် အတံၤအသကိး,
ဒီးသးပ့ၤနီၣ် အကစၢ် အတၢ်အၢၣ်လီၤအီလီၤလီၤ. 18 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အဟံၣ် လီၤဒးဝဲဆူ
တၢ်သံ, ဒီးအကျဲဧိၤကပူၤဧိၤ ဆူပှၤသံအအိၣ် လီၤ. 19 ပှၤလၢအလဲၤဆူအအိၣ်
တဟဲက့ၤကဒါက့ၤဘၣ် နီတဂၤဘၣ်. တထီၣ်ဘးဘၣ် တၢ်မူအကျဲဘၣ်. 20 မၤသးဒ်နှၣ်ဒီး
လဲၤတၢ် လၢပှၤဂ့ၤ အကျဲပူၤ, ဒီးဟံးဃာ် ပှၤတီပှၤလိၤ အကျဲနှၣ် တက့ၢ်. 21 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
ပှၤအတီအလိၤ ကအိၣ်ကဆိး လၢထံဧိၤကီၢ်ဧိၤ အပူၤ, ဒီးပှၤ လၢပှၤပှဲၤကအိၣ်ဒၣ်တၢ်

လၢအပူၤလီၤ. 22 မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ်နှၣ် ကဘၣ် တၢ်ဒိၣ်တဲာ်ကွံာ် လၢကီၢ်ပူၤ,
ဒီးပှၤမၤကမဉ်တၢ်ဖိနှၣ် ကဘၣ် တၢ်ထဲးကွံာ် အီၤ လၢအပူၤလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 3

1 ယဖိခွါဧၢ, သးပ့ၤနီၣ် ယသိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ် တဂ့ၤ. မ်နသး တိၢ်နှ့ၢ် ယတၢ်မၤလိာ် တက့ၢ်.
2 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ကဟ်ဖှိၣ် မုၢ်နံၤ အါနံၤ, ဒီးသးသမူအနံၣ်, ဒီးတၢ်ဃူတၢ်ဖိး လၢနဂီၢ်လီၤ. 3
ဒုးလဲၤသဒၣ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိၣ်, ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ လၢနၤ တဂ့ၤ, စၢထီၣ်အီၤ လၢနကိာ်လိၤ,
ကွဲးအီၤ လၢနသး အဘ့ၣ်ဘၣ်လိၤနှၣ် တက့ၢ်. 4 မ့မ့ၢ်ဒ်နှၣ်ဒီး နကဘၣ် တၢ်အသး,
ဒီးဘီၣ်ထီၣ်ညီထီၣ် လၢယွၤ ဒီးပှၤကညီ အမဲာ်ညါလီၤ. 5 သန့ၤ နသး လၢယွၤ လၢနသး
ဒီဖျၢၣ်ညါ တက့ၢ်. ဒီးသုတသန့ၤနသး လၢနတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးဒၣ်နဲ တဂ့ၤ. 6 သ့ၣ်ညါ ယွၤ
လၢနကျဲ ခဲလၢာ် အပူၤ တက့ၢ်. ဒီးအဝဲဒၣ် ကမၤလိၤ နကျဲလီၤ. 7 ကဲထီၣ် ပှၤ
လၢအကူၣ်တၢ်သ့ လၢနမဲာ်ညါဒၣ်နဲ အပူၤ တဂ့ၤ. ပျံၤယွၤ, ဒီးဟးထီၣ်ကွံာ်
လၢတၢ်အၢအအိၣ်နှၣ် တက့ၢ်. 8 ကကဲထီၣ် တၢ်အဆး လၢနဒ့ အဂီၢ်, ဒီးတၢ်နူာ်ကံၢ် လၢနဃံ
အဂီၢ်လီၤ. 9 မၤလၤကပီၤ ယွၤ လၢနစုလီၢ်နခိၣ်ခိၣ်, ဒီး လၢနတၢ်အါထီၣ် ခဲလၢာ်
အတၤသၣ်ဆိ တက့ၢ်. 10 တုၤနုၤတစု နသိၣ်ဧၤဖိဧၤ ကပှဲၤဒီး တၢ်အါအါကလဲာ်, ဒီးနနီၣ်စံၢ်
စပံးသၣ်နှၣ် ကပှဲၤလုၣ်ကွံာ် ဒီးစပံးထံအသီလီၤ. 11 ယဖိခွါဧၢ, ယွၤ သိၣ်ဃီၣ်တၢ်နှၣ်
သုတမၤတရီတပါ တဂ့ၤ. အသိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ်နှၣ် သုတသးကိၢ် လၢအဃိ တဂ့ၤ. 12
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤလၢယွၤအဲၣ်အီၤနှၣ် ယွၤ သိၣ်ဃီၣ်အီၤ ဒ်ပၢ် သိၣ်ဃီၣ် အဖိ လၢအအဲၣ်ဝဲ
အသိးနှၣ်လီၤ. 13 ပှၤလၢအထံၣ်နှ့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့, ဒီးပှၤ လၢအမၤနှ့ၢ် တၢ်သူၣ်ဆးသးဆးနှၣ်
ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဝဲလီၤ. 14 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်နှ့ၢ်ဘၣ် အီၤနှၣ် ဂ့ၤနှ့ၢ် တၢ်နှ့ၢ်ဘၣ် ကျိၣ်ဧၤစ့ဧၤ,
ဒီးအတၢ်အါထီၣ် ဂ့ၤနှ့ၢ် ထူစီ တက့ၢ်လီၤ. 15 အပ့ၤ ဒိၣ်နှ့ၢ် တၢ်မျၢ်ပလဲ တက့ၢ်, ဒီး ကယဲၢ်
တၢ် လၢအဘၣ်နသး ခဲလၢာ်နှၣ် န တထိၣ်သတြီၤဘၣ်ဒီး အီၤဘၣ်. 16 မုၢ်နံၤအါ အိၣ်ဝဲ
လၢအစုထွဲ, ဒီးတၢ်ထူးတၢ်တီၤ, ဒီးတၢ်လၤတၢ်ကပီၤ လၢအစုစ့ၣ်လီၤ. 17 အကျဲနှၣ်မ့ၢ်
ကျဲအမုာ်, ဒီး ကယဲၢ် အကျဲဧၤကပူၤဧၤ မ့ၢ်တၢ်ဃူတၢ်ဖိးလီၤ. 18 ကဲထီၣ်ဝဲ လၢတၢ်မူ
အသ့ၣ်တထံး လၢကယဲၢ် ပှၤလၢအဟံးနှ့ၢ်အီၤ အဂီၢ်, ဒီးပှၤ လၢအဟံးဃာ်အီၤနှၣ်
ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဝဲလီၤ. 19 ယွၤ ဟ်လီၤ ဟီၣ်ခိၣ် အခီၣ်ထံး လၢတၢ်ကူၣ်သ့, တ့လီၤ မူခိၣ်
လၢတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးလီၤ. 20 ထံယိာ်ပူၤ သ့ၣ်ဖးလီၤအသး လၢအတၢ်သ့ၣ်ညါ, ဒီးတၢ်အၢၣ်ဒုး
လီၤစီၤ ပစီၤထံလီၤ. 21 ယဖိခွါဧၢ, ဒုးဟးထီၣ် တၢ်နှၣ်တဖၣ် လၢနမဲာ်ညါ တဂ့ၤ, ပၢၤ
တၢ်ကူၣ်သ့ အမှာ်အနီၢ် ဒီးတၢ်ပလိၢ်နသး တက့ၢ်. 22 ဒီးကကဲထီၣ် တၢ်မူ လၢနသး အဂီၢ်,
ဒီးတၢ်ဃံတၢ်လၤ လၢနကိာ် အဂီၢ်လီၤ. 23 တုၤနုၤတစု နကဟိာ်နကျဲ အိၣ်ဒီး တၢ်သန့ၤနသး,
ဒီးနခီၣ် တဘၣ်တိၢ်ဘၣ်. 24 တုၤ နမံလီၤဒီး, နတပျံၤဘၣ် တၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်မး တုၤနမံလီၤ ဒီး,
နကမံသပ့ၤ မုာ်မုာ်လီၤ. 25 တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး တၢ်သတူာ်ကလာ် မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤတတီတလိၤ

အတၢ်မၤသယုၢ်တၢ် တုၤအဖဲ မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပျံၤ တဂ့ၤ. 26 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤ ကကဲထီၣ်
နတၢ်မုၢ်လၢ်, ဒီးကပၢၤ နခီၣ် ဒ်သိး အသု တဘၣ်ပျံၤသကွံၤ တဂ့ၤလီၤ. 27 တုၤ နစု
မၤသ့ဒီး, တြီတၢ်ဂ့ၤ လၢပှၤ လၢအဂ့ၤန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ တဂ့ၤ, 28 တုၤ တၢ်အိၣ်ဒီးနၤဒီး, စံး
လၢနသကိး, လဲၤတၢ် ဒီးဟဲက့ၤကဒါက့ၤ, ယကဟ့ၣ်တၢ် ခဲဂီၤကိၢ်နှၣ် တဂ့ၤ. 29 တုၤ
ပှၤအိၣ်လၢနဃၢၤ အိၣ်ဝဲဆိးဝဲ ဒီးနၤ အိၣ်ဒီး တၢ်သန့ၤအသးဒီး, ကူၣ် တၢ်အၢထီဒါအီၤ တဂ့ၤ.
30 ပှၤမ့ၢ်တမၤအၢဘၣ် နၤဘၣ်ဒီး, ဂ့ၢ်လိာ်ဘှီလိာ် ဒီးအီၤ ကလီကလီ တဂ့ၤ. 31 သးကွံ
ပှၤမၤအၢမၤသီတၢ် အလီၢ် တဂ့ၤ. ဒီးဃုထၢ အကျဲ နီတဘိ တဂ့ၤ. 32 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
ပှၤအသးက့ၣ်နှၣ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢ အလီၢ် လၢယွၤအမဲာ်ညါ, မ့မ့ၢ် အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဖးနှၣ်
အိၣ်ဒီး ပှၤအသးလိၤ လီၤ. 33 ယွၤ အတၢ်ဆိၣ်အၢအိၣ်ဝဲ လၢပှၤတတီတလိၤ အဟံၣ်ပူၤ, မ့မ့ၢ်
ဆိၣ်ဂ့ၤ ပှၤတီပှၤလိၤ အအိၣ်အဆိး အလီၢ် လီၤ. 34 မၤတရီတပါ ပှၤမၤတရီတပါတၢ်, မ့မ့ၢ်
ဟ့ၣ်ဘျုးဟ့ၣ်ဖှိၣ်တၢ် လၢပှၤအသူၣ်စူၤအသးစူၤလီၤ. 35 ပှၤလၢအကူၣ်တၢ်သ့နှၣ် ကန့ၢ်သါ
တၢ်လၤကပီၤ, မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိနှၣ် တၢ်မဲာ်ဆုး ကအူထီၣ်ကွံာ်အီၤလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 4

1 ဖိခွါသ့ၣ်ဧၢ, ဒိကနၣ် ပၢ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဒီးဟ် သုသး ဒ်သိး သုကသ့ၣ်ညါ
တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး တက့ၢ်. 2 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယဟ့ၣ်လီၤသု လၢတၢ်သိၣ်လိ အဂ့ၤလီၤ. လဲၤသဒၣ်
ယတၢ်သိၣ်တၢ်သီ တဂ့ၤ. 3 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယမ့ၢ် ယပၢ် အဖိခွါ, ပှၤအစၢ် ဒီးပှၤတဂၤဃီ
လၢယမိၢ်အဲၣ်အီၤ တဂၤလီၤ. 4 ဒီးသိၣ်က့ၤယၤ, ဒီးစံးဘၣ်ယၤ, မ်နသး ဟံးဃာ် ယကလုၢ်
တက့ၢ်. တိၢ်န့ၢ် ယတၢ်မၤလိာ် တက့ၢ်, ဒီး နကမူလီၤ. 5 မၤန့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့, မၤန့ၢ်
တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး တက့ၢ်, သးပ့ၤနီၣ်အီၤ တဂ့ၤ, ဒီးဟးဖျိး လၢယထးခိၣ် အတၢ်ကတိၤ တဂ့ၤ.
6 လဲၤသဒၣ်အီၤ တဂ့ၤ, ဒီးကအံးက့ၤကွၢ်က့ၤနၤ လီၤ, အဲၣ်အီၤ တက့ၢ်, ဒီးကပၢၤနၤလီၤ. 7
တၢ်အခိၣ်ကျၢၢ်နှၣ်မ့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့လီၤ. မၤန့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့ တက့ၢ်, ဒီးမၤန့ၢ် တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး
လၢနမၤတၢ် ခဲလၢာ်နှၣ် တက့ၢ်. 8 ဟ်ထီၣ်ထီအီၤ တက့ၢ်, ဒီးကဟ်ထီၣ်ထီနၤလီၤ. တုၤနဖိးအီၤ
ဒီး, ကမၤလၤကပီၤနၤလီၤ. 9 ကဟ့ၣ် နခိၣ် လၢခိၣ်ကျိၤ အဃံအလၤ, ကဟ့ၣ်နၤ
လၢခိၣ်သလုး အဃံအလၤလီၤ. 10 ယဖိခွါဧၢ, ကနၣ် တက့ၢ်, ဒီးဒိးန့ၢ် ယကလုၢ်ကထါ
တက့ၢ်, ဒီးနသးသမူ အနံၣ်အလါ ကအါဝဲလီၤ. 11 ယသိၣ်လိနၤ လၢတၢ်ကူၣ်သ့ အကျဲ,
ဒီးဒုးပိာ်နၤ လၢတၢ်လိၤ အကျဲလီၤ. 12 တုၤနလဲၤတၢ်ဒီး, နထွဲတၢ် တအံၣ်ဘၣ်,
ဒီးတုၤနယ့ၢ်တၢ်ဒီး, နခီၣ် တဘၣ်တိၢ်ဘၣ်. 13 ဟံးဃာ် တၢ်သိၣ်လိ တက့ၢ်. ပျၢ်အီၤ တဂ့ၤ.
ပၢၤအီၤ တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, မ့ၢ်နတၢ်မူလီၤ. 14 လဲၤတၢ် လၢပှၤတတီတလိၤ အကျဲ တဂ့ၤ,
ဒီးပိာ် ပှၤအၢ အကျဲဧိၤကပူၤဧိၤ တဂ့ၤ. 15 ဟးဆှံးအီၤ တက့ၢ်. လဲၤတြူာ်အီၤ တဂ့ၤ.
ဃၣ်ကွံာ် နသး လၢအီၤ ဒီးလဲၤတၢ် တက့ၢ်. 16 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ အဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်တမၤ တၢ်အၢ
ဘၣ်ဒီး, တမံဘၣ်ဝဲဘၣ်. 17 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ အီၣ်ဝဲ လၢတၢ်တတီတလိၤ အကိၣ်, ဒီးအီ

တၢ်မၢဆူၣ် အစပံးထံလီၤ. 18 မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အကျဲန့ၣ် မၤသး ဒ်မုၢ်ဆ့ၣ်ထိၣ်
အတၢ်ကပီၤ ဒံးယံာ်ဒံးကပီၤထိၣ်, ဒံးယံာ်ဒံးကပီၤထိၣ်, တုၤလၢမုၢ်ထူၣ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 19
ပှၤတတီတလိၤအကျဲန့ၣ် မၤသး ဒ်တၢ်ခံးသူ အသိးန့ၣ်, အခီၣ် ကဘၣ်တိၢ် လၢမနုၤမနုၤန့ၣ်
တသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဘၣ်. 20 ယဖိခွါဧၢ, ကနၣ် ယတၢ်ကတိၤ တက့ၢ်. ဒိးနနၢ်
လၢယတၢ်ကလုၢ်ကတိၤ တက့ၢ်. 21 ဒုးဟးတဒၢအီၤ လၢနမဲာ် တဂ့ၤ. ပၢၤအီၤ
လၢနသးကံၢ်ပူၤ တက့ၢ်. 22 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, မ့ၢ် တၢ်မူ လၢပှၤ လၢအထံၣ်န့ၢ်အီၤ အဂီၢ်,
ဒီးတၢ်ဆး လၢအဖံးအညၣ် ဒီဂၤညါ အဂီၢ်လီၤ. 23 လၢနပၢၤ တၢ်ခဲလၢာ် အဖီခိၣ်န့ၣ် ပၢၤ
နသး တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ တၢ်အမူထီၣ်ပၢၤ လၢအပူၤလီၤ. 24 သုးကွံာ် ထးခိၣ်လီတၢ်
လၢနအိၣ်, ဒီးဟ်ယံၤထိၣ် ပျုၤက့ၣ် ဒီးနၤ တက့ၢ်. 25 မ်နမဲာ် ကွၢ်တၢ် လိၤလိၤ, ဒီးမ်နမဲာ်ဖံး
အိၣ်စၢၢ်ဆၢပံၢ်ကလာ် လၢနမဲာ်ညါ တက့ၢ်. 26 ကွၢ်ဆိကမိၣ် နခီၣ် အကျဲ ဒ်သိး
နကျဲဒီၤကပူၤဒီၤ ခဲလၢာ် ကအိၣ်ကျၢၤ တက့ၢ်. 27 ဆူစုထွဲဂ့ၤ, ဆူစုစ့ၣ်ဂ့ၤ, ဃၣ် နသး တဂ့ၤ,
သုးကွံာ် နခီၣ် လၢတၢ်အၢအအိၣ် တက့ၢ်.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 5

1 ယဖိခွါဧၢ, ကနၣ် ယတၢ်ကူၣ်သ့ အကလုၢ် တက့ၢ်. ဒိးနနၢ် လၢယတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး
အကလုၢ် တက့ၢ်. 2 ဒ်သိး နကကွၢ် တၢ်ပလိၢ်နသး, ဒီးနပျူၤ ကပၢၤ တၢ်သ့ၣ်ညါ
အဂ့ၢ်လီၤ. 3 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပိာ်မုၣ်ဟးဂီၤန့ၣ် အပျူၤ ဒုးလီၤစီၤ ကနဲစီ, ဒီးအထးခိၣ် ဘျ့န့ၢ် သိ
တက့ၢ်လီၤ. 4 ဒီးအကတၢၢ်န့ၣ် ခၣ်ဝဲ ဒ်သဘူး အပၤစံၣ်တူး အသိး, အ့ၣ်ဝဲ ဒ်နး
လၢအကနၣ်အ့ၣ် ခံခီလၢာ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 5 အခီၣ် လဲၤလီၤဆူ တၢ်သံ, အထွဲတၢ်န့ၣ်
ပၢၢ်လၢပျုၤပူၤလီၤ. 6 နကကွၢ်ဆိကမိၣ် ဘၣ်ဖုး တၢ်မူအကျဲပၢၤလီၤ. အကျဲ
တဂၢၢ်တကျၢၤဘၣ်, ဒီးနသ့ၣ်ညါအီၤ တသ့ဘၣ်. 7 ဒီးခဲကနံၣ်အံၤ, ဖိခွါသ့ၣ်ဧၢ, ကနၣ်
ယကလုၢ် တက့ၢ်. ဒီးဃၣ်ကွံာ် လၢယထးခိၣ် အတၢ်ကတိၤ တဂ့ၤ, 8 သုးနကျဲယံၤဒီး အီၤ
တက့ၢ်. ဒီးလဲၤဘူး ဒီးအဟံၣ် အကျဲစၢၤ တဂ့ၤ. 9 ဒ်သိး နသုတဟ့ၣ်လီၤ နလၤကပီၤ
လၢပှၤဂၤ, ဒီးနနံၣ်နလါ လၢပှၤမၤဆူၣ်တၢ် တဂ့ၤ, 10 ဒ်သိး ပှၤတခီဘီမုၢ်ဖိ အသု တအိၣ်
နစုလီၢ်နခိၣ်ခိၣ်, ဒီးနမၤတၢ် အဘူးအလဲ အသု တအိၣ်လၢပှၤတခီဘီမုၢ်ဖိ အဟံၣ်ပူၤ
တဂ့ၤလီၤ. 11 ဒီးတုၤနနီၢ်ခိ, ဒီးနဖံးနညၣ်လၢာ်ဒီး, နသူၣ်ကအုး နသးကအုး
လၢနယူာ်ကတၢၢ်န့ၣ်, 12 ဒီးနကစံး, ယသးဟ့ တၢ်သိၣ်က့ၤသိက့ၤ, ဒီးယသး တပးကဲဘၣ်
တၢ်သိၣ်ဃီၣ် ဒ်လဲၣ်. 13 ဒီးယတကနၣ်ဘၣ် ယသရၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အကလုၢ်ဘၣ်,
ဒီးယတဒိးယနၢ် လၢပှၤသိၣ်လိ ယၤတဖၣ် အကလုၢ်ဘၣ်. 14 ဘူးဒီး ယအိၣ်လၢကယဲၢ်
တၢ်အၢခဲလၢာ် အပူၤ လၢပှၤဂီၢ်မုၢ်, ဒီးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် အကျါန့ၣ်လီၤ. 15 အီ ထံ
လၢနထံပူၤဒၣ်နဲ, ဒီးထံ လၢအယွၤလီၤ လၢနထံထိၣ်ပၢၢ် အပူၤဒၣ်နဲန့ၣ် တက့ၢ်. 16
မ်နထံထိၣ်ပၢၢ် ကယွၤလီၤ လၢခိ, ဒီးထံကျိတဖၣ် လၢကျဲဖးလဲၢ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. 17 မ်အအိၣ်ထဲ

လၢနဂီၢ်ဒၣ်နဲ, ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ် လၢပှၤဂၤ လၢအအိၣ်ဒီးနၤ အဂီၢ်ဘၣ်. 18 မ်နထံထီၣ်ပၢၢ်
ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤ တက့ၢ်, ဒီးနကသးခု ဒီးနဖိၣ်သၣ်ခွါထီၣ်အမါ လီၤ. 19 မ့ၢ်ဝဲ လၢတၤဟိမိၢ်
အတၢ်အဲၣ်, ဒီးတၤယုၢ်မိၢ် အဃံအလၤလီၤ. အဖီၤနါဖီၤ ကဒုးဘျဲးအီၣ် နၤ ကိးအကတီၢ်ဒဲး,
ဒီးနကမၤမူၤ နသး လၢအတၢ်အဲၣ် တထံၣ်ဃီလီၤ. 20 ဒီးယဖိခွါဧၢ, နကမၤမူၤ နသး
လၢပိာ်မုၣ်ဟးဂီၤ, ဒီးဖိး ပှၤတမုံၤပိာ်မုၣ် အနုၢ်အနါနၠၣ်မ့ၢ် အဘၣ်မနုၤလဲၣ်. 21 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
ပှၤကညီအကျဲ အိၣ်ဝဲ လၢယွၤ အမဲာ်ညါ, ဒီး ကွၢ်ဆိကမိၣ်ဝဲ အကျဲဖီၤကပူၤဖီၤ ခဲလၢာ်
အဂ့ၢ်အကျိၤ လီၤ. 22 အတၢ်အၢဒၣ်ဝဲ ကဖိၣ်နှ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤ. ဒီးအတၢ်ဒဲးဘးဒၣ်ဝဲ အပျံၤ
ကစၢဃာ်အီၤလီၤ. 23 တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤ တအိၣ်ဘၣ်ဒီး, ကသံဝဲ, ဒီး လၢအသးခံးဒိၣ်
အပူၤနၠၣ် ကဟးဖှိးကျဲလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 6

1 ယဖိခွါဧၢ, နမ့ၢ်အုၣ်ကီၤနသး လၢနတံၤနသကိး အဂီၢ်, နမ့ၢ်ဟံးနှ့ၢ် ပှၤအစု လၢပှၤဂၤ
အဂီၢ်ဒီး, 2 နမ့ၢ်ဘၣ်တ့ၢ်တၢ် လၢပျံၤသကွီၤ လၢနထးခိၣ် အတၢ်ကတိၤ, နမ့ၢ်ဘၣ်
တၢ်ဖိၣ်နှ့ၢ်နၤ လၢနထးခိၣ် အကလုၢ်ဒီး, 3 ယဖိခွါဧၢ, မၤ တၢ်အံၤ, ဒီးမၤပူၤမၤဖျဲး နသး
တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နလီၤဘၣ်လံ လၢနတံၤနသကိး အစုပူၤလံ, ဒီးလဲၤဆီၣ်လီၤ နသး,
ဒီးသဆၣ်ထီၣ် နတံၤနသကိး အခံ တက့ၢ်, 4 ဟ့ၣ်မံ နမဲာ် တဂ့ၤ, ဟ့ၣ်မံခ့ နမဲာ်ဖံး တဂ့ၤ. 5
မၤပူၤမၤဖျဲး နသး ဒ်တၤဟိစဘံ လၢပှၤအစုပူၤ အသိးနၠၣ်, ဒီးဒ်ထိၣ်တဘ့ၣ် လၢပှၤဖိၣ်နှ့ၢ်ထိၣ်
အစုပူၤ အသိးနၠၣ် တက့ၢ်. 6 ပှၤကၢၣ်ဖိဧၢ, လဲၤဆူ တၢၢ်ဖီၤတြၤဖီၤ အအိၣ်, ကွၢ်ဆိအကမိၣ်
အကျဲ ဒီးကူၣ်တၢ်သ့ တက့ၢ်. 7 အဝဲဒၣ်နၠၣ် အပဒိၣ်တအိၣ်, အပှၤကွၢ်အီၤ တအိၣ်,
အပှၤပၢၤအီၤ တအိၣ်ဘၣ်လီၤ. 8 လၢတၢ်ကိၢ် အကတီၢ်နၠၣ် ကတဲာ်ကတီၤ အတၢ်အီၣ်, ဒီး
လၢကူးဘု အကတီၢ်နၠၣ် ထၢဖှိၣ် အတၢ်အီၣ်တၢ်အီလီၤ. 9 ပှၤကၢၣ်ဖိဧၢ, နကမံ ဆံးယံာ်လဲၣ်,
နကဖုသံနီၣ် လၢနမံနၠၣ် အကတီၢ်ဖဲလဲၣ်. 10 မံ တစဲးစဲး, မံခ့ တစဲးစဲး, ချံးလီၤစု တစဲးစဲး
ဒ်သိး နကမံလီၤလီၤ. 11 နတၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ် ကဟဲ ဒ်တမျိၤတမျာ် လၢကျဲပူၤ အသိး,
ဒီးနတၢ်ဖှိၣ်တၢ်နး ဒ်ပှၤအိၣ်ဒီး အစုကဝဲၤ အသိးနၠၣ်လီၤ. 12 ပှၤတကိာ်တသိၣ်ဘၣ်
ပှၤအၢပှၤသီနၠၣ် လဲၤဝဲ ဒီးထးခိၣ်လီတၢ်လီၤ. 13 ဖျးအမဲာ်, ကတိၤတၢ် လၢအခီၣ်, ဒုးနဲၣ်တၢ်
လၢအစုမုၢ်စုနၢလီၤ. 14 လီတၢ်ဝ့ၤတၢ် အိၣ်ဝဲ လၢအသးကံၢ်ပူၤ, ကူၣ်ဝဲ လၢတၢ်မၤအၢ
တထံၣ်ဃီ, ထိၣ် အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်တၢ်လီၤ. 15 မၤသးဒ်နၠၣ်ဒီး အတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ် ကဟဲဘၣ်အီၤ
သတူၢ်ကလာ်, ကဟးဂီၤ သပြုၢ်ကလာ်, ဒီးတၢ်မၤဘျါက့ၤအီၤ တအိၣ်ဘၣ်. 16 တၢ်ဃုမံၤ
ယွၤသးဟ့အီၤ, ဒီးနွံမံၤ အသးဘၣ်အၢအီၤ လီၤ. 17 ပှၤအမဲာ် အိၣ်ထီၣ်ထီ, ပှၤအပျ့ၤ
လၢအကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျၣ်, ဒီးပှၤအစု လၢအလူလီၤ တၢ်သွံၣ် လၢအတၢ်ဒဲးဘး
တအိၣ်ဘၣ်, 18 ပှၤအသး လၢအကူၣ် တၢ်တိာ်အၢ, ပှၤအခီၣ် လၢအဃ့ၢ်တၢ်ချ့ ဆူတၢ်အၢ
အအိၣ်, 19 ပှၤအုၣ်အသး တတီဘၣ် လၢအကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျၣ်, ဒီးပှၤ လၢအထိၣ်

အ့ၣ်လီာ်ဆိးက့လီာ်တၢ် လၢဒီပုၢ်ဝဲၢ် အကျါလီၤ. 20 ယဖိခွါဧၢ, တိၢ်နှ့ၢ် နပၢ် အတၢ်မၤလိာ်
တက့ၢ်, ဒီးဟးသဒၣ် နမိၢ် အတၢ်သိၣ် တဂ့ၤ. 21 စၢထိၣ်အီၤ လၢနသး အလိၤ တထံၣ်ဃီ,
စၢထိၣ်အီၤ လၢနကိာ်လိၤ တက့ၢ်. 22 တုၤ နလဲၤတၢ်ဒီး, ကဆှၢနၤ, တုၤနမံလီၤဒီး, ကပၢၤနၤ,
ဒီးတုၤ နဖုသံနီၣ်ထီၣ်ဒီး, ကကတိၤတၢ် ဒီးနၤလီၤ. 23 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်မၤလိာ်နၣ်မ့ၢ်
မ့ၣ်အူဒၢ, ဒီးတၢ်သိၣ်နၣ်မ့ၢ် တၢ်ကပီၤ, ဒီးတၢ်သိၣ်ဃီၣ် အတၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤနၣ်မ့ၢ် တၢ်မူ
အကျဲလီၤ. 24 အဝဲသ့ၣ် ကတြီနၤ လၢပိာ်မုၣ်အအၢ, ပိာ်မုၣ် ဟးဂီၤ လၢအလ့ဲတၢ်
လၢအပျူ့ၤလီၤ. 25 သးကွံ အက့ၢ်ဘၣ် အဂီၤဂ့ၤ လၢနသးကံၢ်ပူၤ တဂ့ၤ. ဒီးဒုးဖီၣ်နှ့ၢ် အမဲာ်ဖံး
လၢနၤ တဂ့ၤ. 26 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤဖှိၣ်လီၤ လၢဃဲသဲမုၣ် အဃိနၣ် အတၢ်အိၣ်တ့ၢ်
ထဲကိၣ်တလိၣ်, ဒီးပှၤအဲၣ်ဘၢဝၤ ဃု ပှၤအသးသမူ လၢအပှ့ၤဒိၣ်နၣ်လီၤ. 27 ပှၤမ့ၢ်ဟ်မ့ၣ်အူ
လၢအသးနါပှၢ်ဒီး, အကူအသိး တကဲၤထိၣ်ဘၣ်ဧါ. 28 ပှၤမ့ၢ် လဲၤတၢ် လၢမ့ၣ်အူကဖး
အဖီခိၣ်ဒီး, အခီၣ် တကိၢ်ဃီာ်ဘၣ်ဧါ. 29 တၢ်မၤအသး ဒ်နၣ် လၢကဃဲၢ် ပှၤလၢအလဲၤနုာ်ဆူ
ပှၤဂၤအမါ အအိၣ် တဂၤလၢ်လၢ်နၣ်လီၤ. ကဃဲၢ် ပှၤလၢအထိးဘၣ်အီၤနၣ် ကတူၢ်ဘၣ်
တၢ်ဒဲးဘး ကိးဂၤဒဲးလီၤ. 30 ပှၤဟုၣ်တၢ်ဘျၣ်တၢ်နၣ် တုၤတၢ်သၣ်ဝံၤ အသး ဒီး, မ့ၢ်ဟုၣ်တၢ်
ဒ်သိး အသး ကဘျဲးအီၣ်ဒီး, ပှၤတကွၢ် ကဟ်ဘၣ်အီၤဘၣ်. 31 ဘၣ်ဆၣ်ဒီး ပှၤမ့ၢ်ထံၣ်နှ့ၢ်အီၤ
ဒီး, ဘၣ်ဟ့ၣ်ကၣ် တၢ်အလီၢ် နွံစး, ဘၣ်ဟ့ၣ် အဟံၣ် အတၢ်ဖိတၢ်လံၤ ခဲလၢာ်လီၤ. 32
ပှၤလၢအမၤကမၣ် ပှၤမါနၣ် အသးဆး တအိၣ်ဘၣ်. ပှၤလၢအမၤ တၢ်တမံၤနၣ်မ့ၢ် အမၤသံလီၤ
အသးဒၣ်ဝဲနၣ်လီၤ. 33 ကထံၣ်နှ့ၢ် တၢ်တီၢ် အလီၢ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်မဲာ်ဆှး, ဒီးအတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်နၣ်
တဘၣ် တၢ်တြူၢ်ကွံာ်အီၤဘၣ်. 34 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်သးက့ၣ် ဒုးကဲထီၣ် ပှၤကညီအသးထီၣ်,
ဒီးတသးလီဘၣ် လၢမၤဆၢတၢ် အမုၢ်နံၤဘၣ်. 35 တကွၢ်ပးကဲဘၣ် တၢ်လိး လၢစ့ဘၣ်,
ဒီးနမ့ၢ်ဟ့ၣ် ခိၣ်ဖးအါ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, တမံသူၣ်တမံသးဘၣ်ဝဲဘၣ်.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 7

1 ယဖိခွါဧၢ, တိၢ်နှ့ၢ် ယကလုၢ်, ဒီးဟ်ဖှိၣ် ယတၢ်မၤလိာ် လၢနအိၣ် တက့ၢ်. 2 တိၢ်နှ့ၢ်
ယတၢ်မၤလိာ် တက့ၢ်, ဒီးနကမူလီၤ. ဒီးဟ် ယတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒ်နမဲာ်ပှၤဖိ အသိးနၣ် တက့ၢ်.
3 စၢထိၣ်အီၤ လၢနစုမုၢ် အလိၤ, ကွဲး အီၤ လၢနသးဘ့ၣ်ဘၣ် အလိၤ တက့ၢ်. 4 စံး
လၢတၢ်ကူၣ်သ့, နမ့ၢ် ယဒီပုၢ်ဝဲၢ်မုၣ်နၣ် တက့ၢ်. ဒီး ကိးနှ့ၢ် တၢ်သူၣ်ဆးသးဆး လၢနဘူးနတံၢ်
တက့ၢ်. 5 ဒ်သိး ကတြီနၤ လၢပိာ်မုၣ်ဟးဂီၤ, ပှၤတမှံၤပိာ်မုၣ် လၢအလ့ဲတၢ်
လၢအတၢ်ကတိၤလီၤ. 6 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ဖဲယဟံၣ် အတၢ်ထူၣ်ဖျိ, တၢ်ထူၣ်ဖျိ အကဘျံးနၣ်, 7
ယကွၢ်တၢ် လၢပှၤ လၢအတမၤလိဘၣ်တၢ်ဘၣ် အကျါ, ယကွၢ်ထံ ပှၤ လၢအသးဆး
တအိၣ်ဘၣ် လၢပှၤဖိၣ်သၣ်ခွါ အကျါ တဂၤလီၤ. 8 လဲၤပိာ်ကျဲဘူး ဒီးအသနၢၣ်, ဒီးလဲၤဝဲဆူ
အဟံၣ်ပူၤ, 9 လၢသံဃီၢ်ယာ် ဖဲမုၢ်ဟါ လီၤ, လၢဖးဖီမုၢ်, ဒီးတၢ်ခံးသူလီၤ. 10 ဒီးကွၢ်ကွၢ်,
ပိာ်မုၣ် တဂၤ ဟဲသဂၢၢ်အီၤ လၢအကူသိးဝဲ ဒီးပှၤဃဲသဲမုၣ် အကူအသိး, ဒီးတၢ်လီတၢ်ဝ့ၤ

အိၣ်လၢအသး, 11 ကလာ်တၢ်ဒီး တဒိကနၣ်ဘၣ် တၢ်ဘၣ်, အခီၣ် တအိၣ်တဆိးဘၣ်
လၢအဟံၣ်ဒၣ်ဝဲ အပူၤဘၣ်. 12 တစိၢ်အိၣ်ဝဲ လၢခိ, တစိၢ်အိၣ်ဝဲ လၢကျဲဖးလဲၢ် အပူၤ,
ဒီးခိးတၢ် ဖဲတၢ်အသနၢၣ် တပူၤလၢ်လၢ်လီၤ. 13 ဒီးဟံးဃာ်အီၤ, ဒီးနၢမူအီၤလီၤ. အမဲာ်ကဲၤ,
ဒီးစံးဘၣ်အီၤ. 14 တၢ်လုၢ် မၤဃူမၤဖိးဘၣ်ယၤ လၢမုၢ်မဆါ တနံၤအံၤ, ယမၤ လၢပှဲၤ
ယဆိၣ်တၢ်လီၤ. 15 မၤသးဒ်နှၣ်ဒီး ယဟဲထီၣ်သဂၢၢ်နၤ ဒ်သိး ယကဃု နမဲာ်, ဒီးယ ထံၣ်နှ့ၢ်လံ
နၤလံ. 16 ယဒါလီၤ ယလီၢ်မံ လၢယၣ်လုး, လၢယၣ်ကံၣ်ဃ့, တၢ်ဖျိဝါ လၢအဲၤကူပတူးလီၤ.
17 ယဒုးနၢမူ ယလီၢ်မံ လၢမူရၣ်, ဒီးအကိၣ်, ဒီးကဒါရါလီၤ. 18 ဟဲ, ဘျဲးအီၣ်သကိး
ဒီးတၢ်အဲၣ်တုၤလီၤ လၢမုၢ်ဂီၤ တက့ၢ်. မုာ်လၤသကိးတၢ် လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံ အပူၤ တက့ၢ်.
19 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ဟံၣ် အကစၢ် တအိၣ်ဘၣ် လၢဟံၣ်ဘၣ်. လဲၤ တၢ်ကျဲ အယံၤ, 20 ဟံးနှ့ၢ်
စ့အထၢၣ် ဒီးအီၤ, ကဟဲက့ၤဆူအဟံၣ် လၢလါပှဲၤအနံၤလီၤ. 21 လွဲကဒံလွဲကဒါအီၤ
လၢအတၢ်ကတိၤ အါထံၣ်, ကလံာ်အီၤ လၢအပျူၤအလွဲတၢ်လီၤ. 22 အဝဲဒၣ် လဲၤပိာ်အခံ
တကီၢ်ခါ, ဒ်ဂီၤဖံး လဲၤဆူ တၢ်မၤသံ အီၤ အသိးနှၣ်, ဒီးဒ် ပှၤဟးဂီၤဖိတဂၤ ဆူနီၣ်စ့ၤထး
အပူၤ လၢတၢ်သိၣ်ဃီၣ် အဂီၢ် အသိးနှၣ်, 23 တုၤပျၢ်တဘ့ၣ် ဆဲးထူၣ်ဖျိ အသူၣ်,
ဒ်ထိၣ်ဖိၤလံၣ်ဖိၤ လဲၤတၢ်ချ့ချ့ဆူ ပျံၤသကွိၤ အပူၤ, ဒီးတသ့ၣ်ညါဘၣ် လၢအမ့ၢ် လၢအသးသမူ
အဂီၢ် အသိးနှၣ်ဘၣ်လီၤ. 24 ဒီးခဲကနံၣ်အံၤ ဖိသၣ်သ့ၣ်ဧၢ, ကနၣ် ယကလုၢ်, ဒီးဒိကနၣ်
ယထးခိၣ် အတၢ်ကတိၤ တက့ၢ်. 25 ဒုးလဲၤလီၤ နသး ဆူအကျဲပူၤ တဂ့ၤ, ဟးဖျိးတၢ်
ဆူအကျဲဖိၤကပူၤဖိၤ တဂ့ၤ. 26 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤဘၣ်ဆဲးအသး လၢအဝဲဒၣ် မၤလီၤဃံၤအီၤနှၣ်
အိၣ်အါဂၤ, ပှၤလၢအဝဲဒၣ် မၤသံအီၤ ခဲလၢာ်နှၣ်မ့ၢ် ပှၤဂိၢ်မုၢ်ဖးဒိၣ်လီၤ. 27 အဟံၣ် မ့ၢ်ပျူၤပူၤ
အကျဲ, လဲၤလီၤဝဲဆူ တၢ်သံ အဒၢးပူၤလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 8

1 တၢ်ကူၣ်သ့ ကိးထီၣ်တၢ်, တမ့ၢ်ဘၣ်ဧါ, ဒီးတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး ထုထီၣ် အကလုၢ်, တမ့ၢ်ဘၣ်ဧါ.
2 ဆၢထၢၣ်ဝဲ လၢတၢ်အလီၢ်ထီၣ်ထီ လၢကျဲအဃၢၤ, လၢကျဲဘျိၣ်ပူၤ လီၤ. 3 ကိးပသူထီၣ်ဝဲ
လၢပဲတရိ အခီၣ်ထံး ဖဲပှၤလဲၤနုာ် လၢဝ့ၢ်ပူၤ, လၢကျဲစၢၤပူၤလီၤ. 4 ပှၤကညီသ့ၣ်ဧၢ,
ယကိးထီၣ်သု, ဒီးယကလုၢ်ဘၣ် ပှၤကညီဖိလီၤ. 5 ပှၤလၢအတမၤလိဘၣ် တၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဧၢ,
နၢ်ပၢၢ် တၢ်ဒုးကူၣ်တၢ် တက့ၢ်, ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိသ့ၣ်ဧၢ, အိၣ်ဒီးသုသး လၢအနၢ်ပၢၢ်တၢ် တက့ၢ်.
6 ကနၣ်တၢ် တက့ၢ်, အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယကတိၤတၢ် အိၣ်ဖျါ, ဒီးတၢ်အလိၤ ကထီၣ်ဖျဲး
လၢယပျူၤ လီၤ. 7 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယထးခိၣ် ကကတိၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ, ဒီးယပျူၤသး ဘၣ်အၢ
တၢ်ကတိၤ ကဘျံးကဘျၣ်လီၤ. 8 ယထးခိၣ် အတၢ်ကတိၤ ခဲလၢာ် အိၣ်လၢတၢ်တီတၢ်လိၤ
အပူၤ, တၢ်လီတၢ်ဝ့ၤ, တၢ်ဒၢကူဒၢက့ၣ် တအိၣ်လၢအပူၤဘၣ်. 9 ဖျါဝဲ လၢကယဲၢ်
ပှၤလၢအနၢ်ပၢၢ်တၢ် အမဲာ်ညါ, ဒီးလိၤဝဲ လၢကယဲၢ် ပှၤလၢအထံၣ်နှ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါ အဂီၢ်လီၤ.
10 ဒိးနှ့ၢ် ယသိၣ်လိတၢ် လၢစ့ အမဲာ်ညါ, ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါ လၢထူစိ အမဲာ်ညါ တက့ၢ်. 11

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်သ့ၣ်ညါ ဂ့ၤန့ၢ် တၢ်မျၢ်ပလဲ, ဒီး ကယဲၢ် တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှ့ၤဒိၣ် ခဲလၢာ်နၣ်
တၢ်တထိၣ်သတြီၤဘၣ် ဒီးအီၤဘၣ်. 12 ယဲဒၣ် တၢ်ကူၣ်သ့အံၤ ယအိၣ်ယဆိး
ဒီးတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး, ဒီးယထံၣ်န့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါ ကူၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ဖးလီၤ တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ. 13
တၢ်ပျံၤယွၤ မ့ၢ်တၢ်သးဟ့ တၢ်အၢ လီၤ. တၢ်ဟ်အသးထီၣ်ထီ, ဒီးတၢ်ဟ်ကဖိအသး, ဒီး
ကျဲအၢ, ဒီးထးခိၣ်လီတၢ်, ယသးဟ့လီၤ. 14 တၢ်ဒုးကူၣ်တၢ် မ့ၢ်ယတၢ်,
ဒီးတၢ်သူၣ်ဖးသးဖးလီၤ. ယမ့ၢ်တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး, ယအိၣ်ဒီး တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလီၤ. 15 စီၤပၤ ကဲ
စီၤပၤ လၢယၤ, ပှၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ် စံၣ်ညီၣ်တီတၢ် လၢယၤလီၤ. 16 ပဒိၣ်ဖးဒိၣ် ပၢတၢ် လၢယၤ,
ဒီးပှၤအိၣ်ဖျဲၣ်ပဒိၣ်, ဟီၣ်ခိၣ် အပှၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ် ခဲလၢာ်လီၤ. 17 ယအဲၣ်ပှၤ လၢအအဲၣ်ယၤ,
ဒီးပှၤ လၢအဃုယၤ ဂီၤဂီၤန့ၣ် ကထံၣ်န့ၢ်ယၤ လီၤ. 18 တၢ်ထူးတၢ်တီၤ ဒီး တၢ်လၤကပီၤ
အိၣ်ဝဲ ဒီးယၤ တၢ်စုလီၢ်ဂၢၢ် တၢ်ခီၣ်ခိၣ်ကျၢၤ, ဒီးတၢ်တီတၢ်လိၤလီၤ. 19 ယတၤသၣ် ဂ့ၤန့ၢ်
ထူ, ဂ့ၤန့ၢ် ထူစိ, ဒီးယတၢ် အါထီၣ် ဂ့ၤန့ၢ် စ့ လၢအဘၣ် တၢ်ဃုထၢအီၤ တက့ၢ်လီၤ. 20
ယလဲၤတၢ် လၢတၢ်တီတၢ်လိၤ အကျဲ လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ် အကျဲတဖၣ်, 21 ဒ်သိး ယကဒုးန့ၢ်ဘၣ်
ပှၤ လၢအအဲၣ်ယၤ လၢတၢ်န့ၢ်သါ, ဒီးယကမၤပှဲၤ အတၢ်ဟ်ဖှိၣ် အလီၢ်လီၤ. 22 ယွၤ
တ့န့ၢ်ယၤ လၢအကျဲခီၣ်ထံး လၢအတၢ်မၤ လၢပျၢၤတဖၣ် အမဲာ်ညါလီၤ. 23 တၢ်ဖှူယၤ
လၢကစၢၤကစၢၤ, လၢအခီၣ်ထံး, လၢဟီၣ်ခိၣ် တချုး ကဲထီၣ်ဒံးဘၣ်, 24 ဖဲထံယိာ်ပူၤ
တအိၣ်ဘၣ်နၣ် ယအိၣ်ဖျဲၣ်, ဖဲထံထီၣ်ပၢၢ် ပှဲၤဒီးထံ တအိၣ်ဘၣ်နၣ်လီၤ. 25 လၢကစၢၢ်ကလိ
တချုး အိၣ်ဂၢၢ်ဒံးဘၣ်, လၢတၢ်စိခိၣ် တချုး အိၣ်ဒံးဘၣ်ဒီး, ယအိၣ်ဖျဲၣ် 26 ဖဲအတတ့ဒံးဘၣ်
ဟီၣ်ခိၣ်, ဒီးပှၢ်မုၢ်ကနၢ ဒီးဟီၣ်ခိၣ်အကမူၣ် အဂံၢ်ခိၣ်ထံးလီၤ. 27 ဖဲအကတဲာ်ကတီၤ မူခိၣ်နၣ်
ယအိၣ်ဖဲနၣ်, လၢအတိၤကဝီၤ လၢထံယိာ် အဖံးခိၣ်, 28 ဖဲအဟ်ထီၣ် တၢ်အၢၣ် လၢထးခိ,
ဖဲအမၤကျၢၤထီၣ် ထံယိာ်ပူၤ အထံထီၣ်ပၢၢ်, 29 ဖဲအတနီၢ်ပီၣ်လဲၣ်နံၤ ဒ်သိး ထံဧိၤနိဧိၤ အသု
တလဲၤပူၤကွံာ် အနံၤ တဂ့ၤ, ဖဲအဟ်လီၤ ဟီၣ်ခိၣ် အခီၣ်ထံးနၣ်, 30 ယ အိၣ်ဒီးအီၤ,
ဒ်ပှၤမၤတၢ်သ့ တဂၤ အသိး, ယကဲထီၣ် အတၢ်သူၣ်ဖှံသးညီ တနံၤဘၣ် တနံၤ,
ယသူၣ်ပိၢ်သးဝး လၢအမဲာ်ညါ တထံၣ်ဃီ, 31 ယ သူၣ်ပိၢ်သးဝး လၢလၢာ်ခိၣ် ဟီၣ်ခိၣ်
အဖီခိၣ်, ယတၢ်သူၣ်ဖှံသးညီ အိၣ်ဝဲ ဒီးပှၤကညီဖိလီၤ. 32 ဒီးခဲကနံၣ်အံၤ ဖိသ့ၣ်လံၤသ့ၣ်ဧၢ,
ကနၣ် ယကလုၢ် တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤလၢအတိၢ်န့ၢ် ယကျဲတဖၣ်နၣ် ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဝဲလီၤ. 33
ကနၣ် တၢ်သိၣ်လိ, ဒီးကူၣ်ထီၣ် တၢ်သ့ တက့ၢ်, ဒီးညိကွံာ်အီၤ တဂ့ၤ. 34 ပှၤလၢအဒိကနၣ်
ယကလုၢ်, လၢအခိးတၢ် လၢယတြဲၤ အဂီၤထံး တနံၤဘၣ်တနံၤ, လၢအပၢၤတၢ် လၢယကျဲစၢၤ
အထူၣ်နၣ် ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဝဲလီၤ. 35 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤလၢအထံၣ်န့ၢ် ယၤနၣ် ထံၣ်န့ၢ် တၢ်အမူ,
ဒီးကဘၣ် ယွၤအသးလီၤ. 36 မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတချုးန့ၢ်ဘၣ် ယၤဘၣ်နၣ် မၤအၢလီၤ
အသးလီၤ. ကယဲၢ် ပှၤလၢအသးဟ့ ယၤနၣ် အဲၣ် တၢ်သံ ခဲလၢာ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 9

1 တၢ်ကူၣ်သ့ မၤ အဟံၣ်လံ, စိးအထူၣ် နွံထူၣ်လံ, မၤသံ အဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလံ, 2 မၤဃါဃုာ်
အစပံးထံလံ, ကတဲာ်ကတီၤ အစီၢ်နီၤခိၣ်လံ, 3 မၢလီၤ အဖိသၣ်ပိာ်မုၣ်တဖၣ်နှၣ်လံ, ကိးထီၣ်ဝဲ
လၢဝ့ၢ်အလီၢ်ထီၣ်ထီ အဖီခိၣ်, 4 ပှၤလၢအတမၤလိဘၣ် တၢ်ဘၣ်နှၣ် မ်အဃၣ်ဃီၤအသး ဆူအံၤ
တက့ၢ်. ပှၤလၢအသးဆး တအိၣ်ဘၣ်နှၣ် အဝဲဒၣ် စံးဘၣ်အီၤ, 5 ဟဲဃီၤအီၣ် ယကိၣ်, ဒီးအီ
ယစပံးထံ လၢယဃါဃုာ် တက့ၢ်. 6 လဲၤသဒၣ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်, ဒီးမူနဲ, ဒီးလဲၤပိာ်စၢၢ်ဆၢ
တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး အကျဲနှၣ် တက့ၢ်. 7 ပှၤလၢအသိၣ်က့ၤသိက့ၤ ပှၤဒုၣ်ဒွဲၣ်တၢ်နှၣ်, န့ၢ်ဘၣ်
တၢ်မဲာ်ဆုး လၢအဂီၢ်ဒၣ်ဝဲ, ဒီးပှၤ လၢအသိၣ်ဃီၣ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ်နှၣ်, ကဒိးအုးဒိးဃး
လၢအလိၤဒၣ်ဝဲလီၤ. 8 သိၣ်ဃီၣ် ပှၤဒုၣ်ဒွဲၣ်တၢ် တဂ့ၤ. ကသးဟ့ ဘၣ်ဖုးနၤ လီၤ. သိၣ်ဃီၣ်
ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ တက့ၢ်, ဒီးကအဲၣ်နၤလီၤ. 9 ဟ့ၣ် တၢ်ကူၣ်သ့ လၢပှၤကူၣ်တၢ်သ့ တက့ၢ်,
ဒီးကကူၣ် တၢ်သ့ဒိၣ်ထီၣ်လီၤ. ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ပှၤတီပှၤလိၤ လၢတၢ်တက့ၢ်, ဒီးကန့ၢ်
တၢ်အါထီၣ်လီၤ. 10 တၢ်ပျံၤယွၤမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့ အခီၣ်ထံး, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ
တၢ်စီဆှံတဂၤနှၣ်မ့ၢ် တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးလီၤ. 11 မ့ၢ်မး နမုၢ်နံၤ ကအါထီၣ် လၢဃၤ,
ဒီးနသးသမူအနံၣ်နှၣ် ကအါထီၣ်လီၤ. 12 နမ့ၢ်ကူၣ်တၢ်သ့ဒီး, နကကူၣ်တၢ်သ့ လၢနဂီၢ်ဒၣ်နဲ,
ဒီးနမ့ၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်တၢ်ဒီး, နကဘၣ်တၢ် တဂၤဃီလီၤ. 13 ပိာ်မုၣ်ဟးဂီၤနှၣ် ကလာ်ထီၣ်, အသး
တဖးဘၣ်, ဒီး တသ့ၣ်ညါဘၣ် တၢ်နီတမံၤဘၣ်. 14 ဒီးဆ့ၣ်နီၤဝဲ ဖဲအဟံၣ် အကျဲစၢၤ,
လၢလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤ အဖီခိၣ် လၢဝ့ၢ်အလီၢ်ထီၣ်ထီနှၣ်, 15 ဒ်သိး အကကိးန့ၢ် ပှၤလဲၤပူၤဝဲ လၢကျဲ,
လၢအပိာ်ကျဲ စၢၢ်ဆၢပံၢ်ကလာ်လီၤ. 16 ပှၤလၢအတမၤလိဘၣ် တၢ်ဘၣ်နှၣ် မ်အဃၣ်ဃီၤအသး
ဖဲအံၤ တက့ၢ်. ဒီးပှၤ လၢအသးဆး တအိၣ်ဘၣ်နှၣ် အဝဲဒၣ် စံးဘၣ်အီၤ, 17 ထံ
လၢပဟုၣ်အီၤနှၣ်မ့ၢ် အဆၢလီၤ. ဒီးကိၣ် လၢပအီၣ်ခူသူၣ်နှၣ်မ့ၢ် အဝံၣ်လီၤ. 18 ဒီးအဝဲဒၣ်
တသ့ၣ်ညါဘၣ် လၢပှၤသံအိၣ်ဖဲနှၣ်, ဒီးပှၤ လၢအကိးန့ၢ် အီၤနှၣ် အိၣ်ဝဲ လၢပျုၤ
အတၢ်ယိာ်ပူၤနှၣ်ဘၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 10

1 ဖိခွါ လၢအကူၣ်တၢ်သ့နှၣ် ဒုးသးခု အပၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ဖိခွါ လၢအဟးဂီၤနှၣ်မ့ၢ် တၢ်သးအုး
အလီၢ် လၢအမိၢ်လီၤ. 2 တၢ်အၢတၢ်သီ အတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှ့ၤဒိၣ်နှၣ် တကိာ်တသီၣ်ဘၣ်
တၢ်နီတမံၤဘၣ်. မ့မ့ၢ်တၢ်တီတၢ်လိၤနှၣ် မၤပူၤမၤဖျဲး ဒီးတၢ်သံလီၤ. 3 ယွၤ တဒုးသၣ်ဝံၤ
ပှၤတီပှၤလိၤ အသးဘၣ်. မ့မ့ၢ် အကညိကွံာ် ပှၤတတီတလိၤ အသးကွံတၢ်လီၤ. 4
ပှၤလၢအမၤတၢ် လၢအစုလီၤဘှါနှၣ် ဖှိၣ်လီၤယာ်လီၤဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအခုအစုနှၣ်
ဒုးထူးထီၣ်တီၤထီၣ်ဝဲလီၤ. 5 ပှၤလၢအထၢဖှိၣ်တၢ် လၢတၢ်ကိၢ် အကတီၢ်နှၣ်မ့ၢ် ဖိခွါ
လၢအကူၣ်တၢ်သ့လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအမံဝဲ လၢကူးဘု အကတီၢ်နှၣ်မ့ၢ် ဖိခွါ
လၢအဒုးမဲာ်ဆုးတၢ်လီၤ. 6 တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတဖၣ် အိၣ်ဝဲ လၢပှၤတီပှၤလိၤ အခိၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
တၢ်မၤအၢနှၣ် ကကျၢၢ်ဘၢ ပှၤတတီတလိၤ အထးခိၣ်လီၤ. 7 တၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤ

ပှၤတီပှၤလိၤန့ၣ် ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဝဲ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤအမံၤ ကအုၣ်ကကျၣ်လီၤ. 8
ပှၤလၢအသးကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ဒိးန့ၢ် တၢ်မၤလိာ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဟးဂီၤ လၢအပျုၤန့ၣ်
ကလီၤဃံၤဝဲလီၤ. 9 ပှၤလၢအလဲၤတၢ် လၢလၢပှဲၤပှဲၤန့ၣ် လဲၤဝဲ ဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအလဲၤတၢ် ဒၢက့ၣ်ဒၢကူန့ၣ် တၢ်ကမၤဖျါထီၣ်အီၤလီၤ. 10 ပှၤလၢအဖျုးအမဲာ်န့ၣ်
ကဒုးသးအုးတၢ်လီၤ. ပှၤလၢအဟးဂီၤ လၢအပျၢၤန့ၣ် ကလီၤဃံၤဝဲလီၤ. 11 ပှၤတီပှၤလိၤ
အထးခိၣ်မ့ၢ် ထံမူ အပူၤလီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်မၤအၢန့ၣ် ကကျၢ်ဘၢ ပှၤတတီတလိၤ
အထးခိၣ်န့ၣ်လီၤ. 12 တၢ်သးဟ့န့ၣ် ထိၣ်ဂဲၤထီၣ် တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ် လီၤ. မ့မ့ၢ်
တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံန့ၣ် ကျၢ်ဘၢ ကယဲၢ် တၢ်မၤကမၣ် ခဲလၢာ်လီၤ. 13 ပှၤအကူၣ်အဆးန့ၣ်
တၢ်ကူၣ်သ့ အိၣ်ဝဲ လၢအပျုၤလိၤ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးဆး တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် နီၣ်တိၢ် အိၣ်ဝဲ
လၢအချၢဃံ အဂီၢ်လီၤ. 14 ပှၤလၢအကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ဟ်ဖှိၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါ, မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ
အထးခိၣ်န့ၣ် အိၣ်ဘူးဝဲ ဒီးတၢ်ဟးဂီၤလီၤ. 15 ပှၤထူးပှၤတီၤ အတၢ်ထူးတၢ်တီၤန့ၣ်မ့ၢ်
အဝ့ၢ်ဆူၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ အတၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မၤဟးဂီၤအီၤလီၤ. 16
ပှၤတီပှၤလိၤ အမၤတၢ်န့ၣ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မူ, ပှၤတတီတလိၤ အတၢ်အါထီၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဃးဒီး
တၢ်ဒဲးဘးလီၤ. 17 ပှၤလၢအတိၢ်န့ၢ် တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မူအကျဲ တဘိလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအလဲၤသဒၣ် တၢ်သိၣ်ယီၣ်န့ၣ် ဒုးဟးဖိုးကျဲလီၤ. 18 ပှၤလၢအဟ်ခူသူၣ် တၢ်သးဟ့န့ၣ်
အိၣ်ဒီး အပျုၤ ကဘျုံးကဘျၣ်, ဒီးပှၤ လၢအကတိၤခဲၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိလီၤ. 19
လၢတၢ်ကတိၤ အါထံၣ် အကျါန့ၣ် တၢ်ကမၣ် တစှၤဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဝံဂုၢ် အထးခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်
ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ လီၤ. 20 ပှၤတီပှၤလိၤအပျု့န့ၣ်မ့ၢ် စ့ လၢတၢ်ဃုထၢအီၤ, မ့မ့ၢ်
ပှၤတတီတလိၤအသးန့ၣ် တကိာ်တသိၣ်ဘၣ် တၢ်ဘၣ်. 21 ပှၤတီပှၤလိၤအပျုၤ ဒုးအိၣ်တၢ်
လၢပှၤအါဂၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ သံဝဲ လၢအသူၣ်ဆးအသးဆး တအိၣ်ဘၣ် အဃိန့ၣ်လီၤ.
22 ယွၤ အတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤန့ၣ် ဒုးထူးဒုးတီၤပှၤ, ဒီးတဟ်ဖှိၣ်ထီၣ် တၢ်သူၣ်အုးသးအုး ဒီးအီၤဘၣ်.
23 ဒ်လိာ်ကွဲတၢ် အသိးန့ၣ် ပှၤဟးဂီၤဖိ မၤအၢတၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်ကဟ့ၣ် တၢ်
လၢပှၤတီပှၤလိၤ ဆၢန့ၢ်ဘၣ်လီၤ. 24 တၢ် လၢပှၤတတီတလိၤ ပျံၤဝဲန့ၣ် ကဘၣ်အီၤလီၤ. မ့မ့ၢ်
တၢ်ကဟ့ၣ် တၢ် လၢပှၤတီပှၤလိၤ ဆၢန့ၢ်ဘၣ်လီၤ. 25 ဒ်ကလံၤသဝံး လဲၤပူၤကွံာ်တၢ် အသိး,
ပှၤတတီတလိၤဘၣ်န့ၣ် တအိၣ်လၢၤဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အိၣ်ဝဲ ဒီး အခီၣ်ထံး
အထူအယိာ်လီၤ. 26 ဒ်တၤဆံၣ်ထံ လၢပမဲ အသိး, ဒီးဒ်မ့ၣ်အူခုၣ် လၢပမဲာ် အသိးန့ၣ်
ပှၤကၢၣ်ဖိမ့ၢ် ဒ်န့ၣ်သိး လၢပှၤ လၢအမၢလီၤ အီၤလီၤ. 27 တၢ်ပျံၤယွၤန့ၣ် မၤအါထီၣ်
မုၢ်နံၤမုၢ်နၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤ အနံၣ်အလါန့ၣ် ကစှၤလီၤဝဲလီၤ. 28 ပှၤတီပှၤလိၤ
အတၢ်မုၢ်လၢ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်သူၣ်ခုသးခု လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အတၢ်ကွၢ်လၢ်အကျဲန့ၣ်
ကဟါမၢ်လီၤ. 29 ယွၤအကျဲ မ့ၢ်တိာ်ဧိၤတာ်ဧိၤ လၢပှၤအလၢအပှဲၤ အဂီၢ်, မ့မ့ၢ် တၢ်ဟးဂီၤ
အိၣ်ဝဲ လၢပှၤမၤတၢ်အၢ အဂီၢ်လီၤ. 30 ပှၤတီပှၤလိၤ တဘၣ် တၢ်သုးအလီၢ်
လီၤစိၤလီၤထီဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ်န့ၣ် တအိၣ်တဆိးဘၣ် လၢထံဧိၤကိၢ်ဧိၤ အပူၤဘၣ်.
31 တၢ်ကူၣ်သ့ ထိၣ်ဖျဲး လၢပှၤတီပှၤလိၤ အထးခိၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် လီတၢ်အပျု့န့ၣ်
တၢ်ကကူးတဲာ်အီၤလီၤ. 32 ပှၤတီပှၤလိၤ အပျုၤန့ၣ် သ့ၣ်ညါ တၢ်ဘၣ်တၢ်အသး လီၤ. မ့မ့ၢ်

ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အထးခိၣ်နၣ် ကတိၤလီတၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 11

1 စီၤပီၢ်လီတၢ်နၣ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢ လၢယွၤအမဲာ်ညါ လီၤ. မ့မ့ၢ် စီၤပီၢ်သၣ်အတီနၣ်မ့ၢ်
တၢ်ဘၣ်အသးလီၤ. 2 တုၤသးထီၣ်ထီ ဟဲဝဲဒီး, တၢ်မဲာ်ဆုး ဟဲဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့ အိၣ်ဝဲ
ဒီးပှၤအသူၣ်စူၤအသးစူၤလီၤ. 3 ပှၤတီပှၤလိၤ အတၢ်လၢတၢ်ပှဲၤနၣ် ကဆှၢအီၤလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤဝ့ၤတၢ်လီတၢ် အလှဲတၢ်နၣ် ကမၤဟးဂီၤအီၤလီၤ. 4 လၢတၢ်သးထီၣ်အနံၤနၣ်
တၢ်ထူးတၢ်တီၤ တကိၢ်တသိၣ်ဘၣ် တၢ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ် တၢ်တီတၢ်လိၤ မၤပူၤမၤဖျဲးတၢ်
လၢတၢ်သံလီၤ. 5 ပှၤအလၢအပှဲၤ အတၢ်တီတၢ်လိၤနၣ် မၤလိၤ အကျဲ လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤတတီတလိၤနၣ် လီၤဃံၤဝဲ လၢအတၢ်တတီတလိၤဒၣ်ဝဲ အဃိလီၤ. 6 ပှၤအသးစၢၢ်ဆၢ
အတၢ်တီတၢ်လိၤ ကမၤပူၤမၤဖျဲးအီၤ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလီတၢ်ဖိ အတၢ်သးကွံနၣ် ဖီၣ်န့ၢ်အီၤလီၤ.
7 တုၤပှၤတတီတလိၤဘၣ် သံဒီး, အတၢ်မုၢ်လၢ်နၣ် ဟါမၢ်ဝဲ, ဒီးပှၤအၢ အကွၢ်လၢ်တၢ်နၣ်
တုၤလၢတၢ်ဟးကူ ဟးဂီၤလီၤ. 8 တၢ်မၤပူၤမၤဖျဲး ပှၤတီပှၤလိၤ လၢတၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤ လီၤ.
ဒီးပှၤတတီတလိၤနၣ် ဟဲနုာ် လၢအလီၢ်လီၤ. 9 ပှၤလီတၢ်ဖိ မၤဟးဂီၤ ပှၤအိၣ်လၢအဃၢၤ
လၢအထးခိၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤပူၤဖျဲးဝဲ လၢပှၤတီပှၤလိၤ အတၢ်သ့ၣ်ညါ အဃိလီၤ. 10 တုၤ
ပှၤတီပှၤလိၤ ဘၣ် တၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါဒီး, ပှၤဝ့ၢ်ဖိ သးခုဝဲ, ဒီးတုၤ ပှၤတတီတလိၤဘၣ် တုၤ
လၢတၢ်ဟးဂီၤဒီး, ပှၤ ကိးပသူထီၣ်လီၤ. 11 ခူဧၤဝ့ၢ်ဧၤနၣ် ထီၣ်ထီဝဲ လၢပှၤတီပှၤလိၤ
အတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤလီၤ. မ့မ့ၢ်ကလီၤပှိၢ်ဝဲ လၢပှၤတတီတလိၤဘၣ် အထးခိၣ်လီၤ. 12
ပှၤလၢအမၤတရီတပါပှၤ လၢအဃၢၤနၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢအသးဆး တအိၣ်ဘၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤအကူၣ်အဆးနၣ် ကအိၣ်ဘှိၣ်ကလာ်လီၤ. 13 ပှၤလၢအလဲၤကတိၤခဲၣ်တၢ်နၣ် လီၣ်ဖျါထီၣ်
တၢ်ခူသူၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးတီနၣ် ဟ်တဒၢတၢ်လီၤ. 14 ဖဲပှၤဆှၢတၢ် တအိၣ်ဘၣ်နၣ်
ပှၤဂီၢ်မုၢ် လီၤဃံၤဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ဖဲပှၤဒုးကူၣ်တၢ် အိၣ်ဝဲ အါဂၤနၣ် တၢ်အုၣ်က့ၤခီၣ်က့ၤ
အိၣ်ဝဲလီၤ. 15 ပှၤအုၣ်ကီၤအသး လၢပှၤ လၢအတသ့ၣ်ညါသ့ၣ်ခိး ဘၣ်ဝဲ အဂီၢ်နၣ်, ကဘၣ်
တၢ်ကီတၢ်ခဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤသးဟ့ တၢ်အုၣ်ကီၤနၣ်, ဘၣ်ယိၣ်တၢ် အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်. 16
ပိာ်မုၣ် အိၣ်ဒီး အဃံအလၤ ဟံးဃာ် တၢ်လၤကပီၤ, ဒီးပှၤအဆူၣ် ဟံးဃာ်
တၢ်ထူးတၢ်တီၤနၣ်လီၤ. 17 ပှၤမၤဘျုးမၤဖှိၣ်တၢ်နၣ် မၤတၢ်ဂ့ၤ လၢအသးဒၣ်ဝဲ အဂီၢ်လီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤအသးကိၤနၣ် မၤကိၢ်မၤဂီၤ အဖံးအညၣ်ဒၣ်ဝဲလီၤ. 18 ပှၤတတီတလိၤနၣ် မၤတၢ်
လၢအဘူးအလဲလီတၢ် အဂီၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဖှံ တၢ်တီတၢ်လိၤနၣ် ကန့ၢ်ဘၣ်
အဘူးအလဲကျၢၤလီၤ. 19 ပှၤလၢအအိၣ်ကျၢၤ လၢတၢ်တီတၢ်လိၤ အပူၤနၣ် ကန့ၢ်ဘၣ်
တၢ်မူလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအလူၤ တၢ်အၢနၣ် မၤန့ၢ်ဝဲ လၢအတၢ်သံဒၣ်ဝဲ အဂီၢ်လီၤ. 20
ပှၤလၢအသးက့ၣ်နၣ် ယွၤသး ဘၣ်အၢအီၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအကျဲလိၤနၣ် ဘၣ်အသးလီၤ. 21
စုဟံးဃာ်စု ဘၣ်ဆၣ်ဒီး ပှၤအၢ အတၢ်ဒဲးဘး တပျၢ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အချံအသၣ်

ကပူၤဖျံးတၢ်လီၤ. 22 ဒ်တၢ်အကွီၤထူ လၢထိး အနၢ်ဒ့ပူၤ အသိးန့ၣ် ပိာ်မုၣ် အဃံအလၤ
လၢအဟးဖး ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အအိၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 23 ပှၤတီပှၤလိၤ
အဆၢတၢ်န့ၣ်မ့ၢ် ထဲတၢ်ဂ့ၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အကွၢ်လၢ်တၢ်အကျဲန့ၣ်မ့ၢ်
တၢ်သးထီၣ်လီၤ. 24 တၢ် လၢအဖှံတၢ်, ဒီးအတၢ်အါထီၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. ဒီးတၢ်
လၢအဟ့ၣ်တၢ်စှၤ ကဲၣ်ဆိး, ဒီးဘၣ် ထဲတၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. 25 ပှၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်ညီ
ကဘီၣ်ထီၣ်ညီထီၣ်, ဒီးပှၤ လၢအဖှိၣ်ထံန့ၣ် ကဒိးဖှိၣ်ထံ အကစၢ်ဒၣ်ဝဲလီၤ. 26 ပှၤလၢအဟံးဃာ်
ဘုၐိၤဟုၐိၤန့ၣ် ပှၤဂိၢ်မုၢ် ကဆိၣ်အၢ အီၤလီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤ ကဘၣ် ပှၤအခိၣ်
လၢအဆါကွံာ်ဝဲလီၤ. 27 ပှၤလၢအဃု တၢ်ဂ့ၤ သပှၢ်တၢၢ်န့ၣ် ဃု တၢ်ဘျုးလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအဃု တၢ်အၢန့ၣ် တၢ်အအၢ ကချုးန့ၢ်အီၤလီၤ. 28 ပှၤလၢအသန့ၤအသး
လၢတၢ်ထူးတၢ်တီၤန့ၣ် ကလီၤဃံၤဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤန့ၣ် ကဆိုးထီၣ် ဒ်သ့ၣ်ဒ့ ဆိုးဝဲ
အသိးန့ၣ်လီၤ. 29 ပှၤလၢအမၤကိၢ်မၤဂီၤ အပှၤဟံၣ်ဖိဒၣ်ဝဲန့ၣ် ကန့ၢ်သါ ကလံၤ,
ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ် ကကဲထီၣ် ပှၤလၢအသးကူၣ်တၢ်သ့ အကုၢ်အပှၤလီၤ. 30 ပှၤတီပှၤလိၤ
အတၤသၣ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မူအသ့ၣ်, ဒီးပှၤ လၢအမၤန့ၢ် ပှၤအသးတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤကူၣ်တၢ်သ့လီၤ.
31 ကွၢ်ကွၢ်, ပှၤတီပှၤလိၤန့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကၣ်တၢ် လၢအီၤ လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤတတီတလိၤ, ဒီးပှၤတၢ်ဒဲးဘးဖိန့ၣ် အါန့ၢ် အန့ၣ် တက့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 12

1 ပှၤလၢအအဲၣ်ဒိး တၢ်သိၣ်လိန့ၣ် အဲၣ်ဒိး တၢ်သ့ၣ်ညါ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးဟ့
တၢ်သိၣ်ဃီၣ်န့ၣ် မၤအသး ဒ်ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိ အသိးန့ၣ်လီၤ. 2 ပှၤလၢအဂ့ၤန့ၣ် ဘၣ်ယွၤအသးလီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအကူၣ် တၢ်အၢန့ၣ် ယွၤ ကဟ့ၣ်ဝဲ အတၢ်ဒဲးဘးလီၤ. 3 ပှၤ တအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ
လၢတၢ်တတီတလိၤ အဃိဘၣ်, မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အဂံၢ် တဟူးတဝးဘၣ်. 4 ပိာ်မုၣ်
လၢအဂ့ၤအဘၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်အဝၤ အခိၣ်သလုး လီၤ. မ့မ့ၢ်ပိာ်မုၣ် လၢအဒုးမဲာ်ဆုးတၢ်န့ၣ် မၤသး
ဒ်တၢ်အုၣ်တၢ်ကျၣ် လၢဃံပူၤ အသိးန့ၣ်လီၤ. 5 ပှၤအတီအလိၤ အတၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤန့ၣ်မ့ၢ်
တၢ်စံၣ်ညီၣ်တီလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအၢ အကူၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ် လီတၢ်လီၤ. 6 ပှၤအၢ အတၢ်ကတိၤန့ၣ်
ခိးခူသူၣ် လၢတၢ်သွံၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အထးခိၣ်န့ၣ် မၤပူၤမၤဖျဲးအီၤလီၤ. 7
တၢ်မၤကဒံကဒါ ပှၤတတီတလိၤဘၣ်, ဒီး တအိၣ်လၢၤဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အဟံၣ်န့ၣ်
ကအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤလီၤ. 8 ပှၤကဒိး တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢၤ အီၤ ဒ်အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး
အသိးန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးကဲ့ၣ်န့ၣ် တၢ်တပးကဲဘၣ် အီၤဘၣ်. 9 ပှၤ
လၢတၢ်တပးကဲဘၣ်အီၤ, ဒီးအိၣ်ဝဲ ဒီးအကုၢ်အပှၤ တဂၤန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ်
ပှၤလၢအမၤလၤကပီၤလီၤအသး, ဒီးအကိၣ် တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် တက့ၢ်လီၤ. 10 ပှၤတီပှၤလိၤ ပးကဲ
အဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိ အသးသမူလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အသးအိၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်
တၢ်သူၣ်ကိၤသးကိၤလီၤ. 11 ပှၤလၢအမၤအီၣ် အဟီၣ်ခိၣ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ် ကဘျဲးအီၣ် ဒီးကိၣ်လီၤ.

မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအပိာ် ပှၤကလီကလီ အခံန့ၣ် အသးဆး တအိၣ်ဘၣ်. 12 ပှၤတတီတလိၤဘၣ်န့ၣ်
သးကွံ ပှၤအၢ အပှာ်ဧိၤစၤဧိၤ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အဂံၢ်န့ၣ် သၣ်ထီၣ်ဒၣ်တၢ်လီၤ. 13
ပှၤအပျူၤ မၤကမၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ် ပျံၤသကွံၤ အအၢလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤန့ၣ် ကပူၤဖျဲး
ဒီးတၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤလီၤ. 14 ပှၤကဘျဲးအိၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၤ လၢအထးခိၣ် အတၤသၣ်,
ဒီးတၢ်ကဟ့ၣ်ကၣ် ပှၤ လၢအစုအမၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. 15 ပှၤဟးဂီၤဖိအကျဲန့ၣ် လိၤဝဲ
လၢအမဲာ်ညါဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဒိကနၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢအကူၣ်တၢ်သ့လီၤ.
16 ပှၤဟးဂီၤဖိ လီၣ်ဖျါထီၣ် အသးထီၣ် တနံၤဃီလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤကူၣ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ် ဟ်ခူသူၣ်
တၢ်မဲာ်ဆုးလီၤ. 17 ပှၤလၢအကတိၤဒၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီန့ၣ် ဒုးနဲၣ် တၢ်တီတၢ်လိၤလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤအုၣ် တၢ်ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ် ဒုးနဲၣ် တၢ်လီတၢ်ဝ့ၤလီၤ. 18 ပှၤလၢအကတိၤ ဖဲအခိၣ်စၢၢ်ဆၢ
ဒ်နးဧိၤဘီဧိၤ ဆဲးတၢ် အသိးန့ၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ အပျ့ၤန့ၣ်
မၤဘျါကူ့ၤတၢ်လီၤ. 19 တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အပျုၤန့ၣ် ကအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ လီၤထူလီၤယိာ်လီၤ.
မ့မ့ၢ် တၢ်ကဘျံးကဘျၣ် အပျ့ၤန့ၣ် အိၣ်ထဲ တပနာ်ဧိၤလီၤ. 20 တၢ်လီတၢ်ဝ့ၤ အိၣ်ဝဲ လၢပှၤ
လၢအကူၣ်တၢ်အၢ အသးကံၢ်ပူၤလီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်သးခုၤ အိၣ်ဝဲ ဒီးပှၤ လၢအဒုးကူၣ်
တၢ်ဃူတၢ်ဖိးလီၤ. 21 တၢ်အၢ တဘၣ်ဘၣ် ပှၤတီပှၤလိၤ နီတမံၤဘၣ်. မ့မ့ၢ်
ပှၤတတီတလိၤဘၣ်န့ၣ် ကပဲ့ၤဒီး တၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်လီၤ. 22 ပျုၤ ကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ်မ့ၢ်
တၢ်သးဘၣ်အၢ လၢယွၤအမဲာ်ညါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအမၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီန့ၣ် ဘၣ်အသးလီၤ. 23
ပှၤလၢအကူၣ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်, ကျၢၢ်ဘၢ တၢ်သ့ၣ်ညါ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိအသးန့ၣ် ကိးထီၣ်
ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်လီၤ. 24 ပှၤအခုၤ အစုန့ၣ် ကပၢတၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအကၢၣ်န့ၣ်
ကဘၣ်ဟ့ၣ်သွဲလီၤ. 25 တၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤ လၢပှၤကညီ အသးကံၢ်ပူၤန့ၣ် ဒုးသကူးအီၤလီၤ.
မ့မ့ၢ် တၢ်ကတိၤမုာ် တထံၣ်န့ၣ် ဒုးသးခုအီၤ လီၤ. 26 ပှၤတီပှၤလိၤ ဒုးနဲၣ်ကျဲ
လၢအသကိးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အကျဲန့ၣ် ဒုးဟးဖျိး အကျဲလီၤ. 27
ပှၤအကၢၣ်န့ၣ် တကၣ်အီၣ်ဘၣ်တၢ် လၢအခးဝဲဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤအခုန့ၣ်မ့ၢ် ပှၤအစုလီၢ်အခီၣ်ခိၣ်
လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှ့ၤဒိၣ်လီၤ. 28 တၢ်အမူ အိၣ်ဝဲ လၢပှၤတီပှၤလိၤ အကျဲ, ဒီး လၢတၢ်ပိာ်ကျဲန့ၣ်
တၢ်သံ တအိၣ်ဘၣ်.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 13

1 ဖိခွါ လၢအကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ဒိးသိၣ်က့ၤတၢ် လၢအပၢ် လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအမၤတရီတပါတၢ်န့ၣ် တကနၣ်ဘၣ် တၢ်သိၣ်ဃီၣ်ဘၣ်. 2 ပှၤကအီၣ် တၢ်ဂ့ၤ
လၢအထးခိၣ် အတၤသၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလီတၢ်ဖိအသးန့ၣ် ကအီၣ် တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးလီၤ. 3
ပှၤလၢအပၢၤ အထးခိၣ်န့ၣ် ကွၢ်က့ၤ အသးသမူလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအအဲးလဲၢ်ထီၣ် အထးခိၣ်န့ၣ်
ကတုၤ လၢတၢ်ဟးဂီၤလီၤ. 4 ပှၤအကၢၣ်န့ၣ် အသးဆၢတၢ်, ဒီးအတၢ် တအိၣ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ်
ပှၤအခုန့ၣ် အသး ကဘီၣ်ထီၣ်လီၤ. 5 ပှၤတီပှၤလိၤန့ၣ် သးဟ့ တၢ်ကတိၤ ကဘျံးကဘျၣ်

လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤ အမၤတၢ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢ ဒီးတၢ်မဲာ်ဆုးလီၤ. 6
တၢ်တီတၢ်လိၤ ပၢၤ ပှၤအလၢအပှဲၤ အကျဲပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်တၢ်တတီတလိၤဘၣ်န့ၣ် ဒုးလီၤဃံၤ
ပှၤတၢ်ဒဲးဘးဖိလီၤ. 7 ပှၤလၢအဟ်ထူးဟ်တီၤအသး, ဒီးအတၢ် တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ.
ပှၤလၢအဟ်ဖှိၣ်ဟ်ဃာ်အသး, ဒီးထူးဒိၣ်တီၤအါန့ၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. 8 တၢ်ပှ့ၤက့ၤ
ပှၤကညီအသးန့ၣ်မ့ၢ် အတၢ်ထူးတၢ်တီၤ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဖှိၣ်ဖိဃာ်ဖိန့ၣ် တနၢ်ဟူဘၣ် တၢ်ကတိၤ
မၤပျံၤအီၤဘၣ်. 9 ပှၤတီပှၤလိၤ အတၢ်ကပီၤန့ၣ် သးခုဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ်
အမ့ၣ်အူဒၢန့ၣ် ကလီၤပံာ်ကွံာ်လီၤ. 10 လၢတၢ်ဟ်ထီၣ်ထီအသးန့ၣ် ထဲတၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်န့ၣ်
ကဲထီၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့ အိၣ်ဝဲ ဒီးပှၤလၢအဒိးန့ၢ် တၢ်ဒုးကူၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. 11
တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် လၢပှၤမၤန့ၢ်ညီန့ၣ် စှၤလီၤကွံာ်ဝဲ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဟ်ဖှိၣ်တၢ်
လၢအစုမၤတၢ်န့ၣ် အတၢ် ကအါထီၣ်ဝဲလီၤ. 12 တၢ်မုၢ်လၢ် လၢအသုးနံၤသုးသီန့ၣ် မၤဆါ
ပှၤအသး လီၤ. မ့မ့ၢ်တၢ် လၢပှၤမိၣ်န့ၢ်ဘၣ် အသးန့ၣ် တုၤအန့ၢ်ဘၣ်ဒီး, မ့ၢ်တၢ်မူ
အသ့ၣ်တထံးလီၤ. 13 ပှၤလၢအတပးကဲဘၣ် တၢ်အကလုၢ်န့ၣ် ကတုၤ လၢတၢ်ဟးဂီၤလီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအပျံၤ တၢ်မၤလိာ်န့ၣ် ကအိၣ်ဃူအိၣ်ဖိးလီၤ. 14 ပှၤကူၣ်တၢ်သ့
အတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မူ အထံထီၣ်ပၢၢ်, ဒ်သိး ပှၤကဟးထီၣ်ကွံာ် လၢတၢ်သံ
အပျံၤသကွိၤန့ၣ်လီၤ. 15 တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးန့ၣ် န့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလီတၢ်အကျဲန့ၣ်မ့ၢ် အကီလီၤ. 16 ကယဲၢ် ပှၤလၢအကူၣ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ် မၤဝဲ
ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ် သလၣ်ထီၣ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်န့ၣ်လီၤ. 17 ကလူး
လၢအတတီတလိၤဘၣ်န့ၣ် လီၤဘၣ် လၢတၢ်အၢ အပူၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတၢ်မၢဖိ
လၢအမ့ၢ်အတီန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မၤဘျါက့ၤတၢ်လီၤ. 18 ပှၤလၢအညိကွံာ် တၢ်သိၣ်လိန့ၣ် ကအိၣ်ဒီး
တၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ်, ဒီးတၢ်မဲာ်ဆုးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတိၢ်န့ၢ် တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤန့ၣ် ကဒိး
တၢ်လၤကပီၤလီၤ. 19 တၢ် လၢပှၤမိၣ်န့ၢ်ဘၣ် အသးန့ၣ် တုၤအန့ၢ်ဒီး, မၤမုာ် အသးလီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ ဟးသဒၣ် တၢ်အၢန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢ လၢအမဲာ်ညါလီၤ. 20
ပှၤလၢအလဲၤတၢ် ဒီးပှၤကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ကကဲထီၣ် ပှၤကူၣ်တၢ်သ့လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဒီတံၤဒီသကိး
ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ် ကတုၤ လၢတၢ်ဟးဂီၤလီၤ. 21 တၢ်အၢ ကလူၤပိာ် ပှၤတၢ်ဒဲးဘးဖိ အခံလီၤ.
မ့မ့ၢ် တၢ်ကဟ့ၣ်ကၣ် တၢ်ဂ့ၤ လၢပှၤတီပှၤလိၤလီၤ. 22 ပှၤအဂ့ၤ ဟ့ၣ်သါတၢ် လၢအဖိတဖၣ်
အဖိတဖၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတၢ်ဒဲးဖိ အစုလီၢ်အခိၣ်ခိၣ် အိၣ်ဟ်စၢၤဝဲ လၢပှၤတီပှၤလိၤ အဂီၢ်လီၤ.
23 တၢ်အီၣ် အါမး ဟဲ လၢပှၤဖှိၣ်ဖိဃာ်ဖိ အဟီၣ်ခိၣ်ထဲၣ် အသးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတုၤ
လၢတၢ်ဟးဂီၤ လၢတၢ်တတီတလိၤ အဃိန့ၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. 24 ပှၤလၢအတမၤဘၣ် ဒီးနိၣ်တိၢ်န့ၣ်
သးဟ့ အဖိခွါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအအဲၣ်အီၤန့ၣ် သိၣ်ဃိၣ်အီၤ သပှၢ်တၢၢ်လီၤ. 25 ပှၤတီပှၤလိၤ
အီၣ်ဝဲ တုၤအသး ဘျဲးအီၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အဟၢဖၢန့ၣ် ကလီၤကအိလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 14

1 ပိာ်မုဉ် လၢအကူဉ်တၢ်သ့နှဉ် မၤထီဉ် အဟံဉ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိနှဉ် မၤလီၤပိၢ်အီၤ
လၢအစုလီၤ. 2 ပှၤလၢအလဲၤတၢ် လၢအတၢ်တီတၢ်လိၤနှဉ် ပျံၤယွၤ လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအလဲၤတၢ် လၢအကျဲဒၢက့ဉ်နှဉ် တပးကဲဘဉ်အီၤဘဉ်. 3 လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အထးခိဉ်နှဉ်
တၢ်ဟ်ထီဉ်ထီအသး အနီဉ်တီၢ် အိဉ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤကူဉ်တၢ်သ့ အပျုၤနှဉ်
အံးက့ၤကွၢ်က့ၤအီၤလီၤ. 4 ဖဲဂီၤဖံး တအိဉ်ဘဉ်နှဉ် အီဉ်ဆဉ်အကျိး အိဉ်ဝဲကဆှဲ ကဆှိလီၤ.
မ့မ့ၢ် တၢ်အါထီဉ်အါထီဉ် အိဉ်ဝဲ လၢဂီၤဖံး အဂံၢ်အဘါလီၤ. 5 ပှၤအုဉ်အသး
လၢအမ့ၢ်အတီနှဉ် တကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျဉ်ဘဉ်. မ့မ့ၢ် ပှၤအုဉ်အသး ကဘျံးကဘျဉ်နှဉ်
ကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျဉ်လီၤ. 6 ပှၤမၤတၢ်တရီတပါနှဉ် ဃု တၢ်ကူဉ်သ့,
ဒီးတထံဉ်နှၤ်ဘဉ်ဝဲဘဉ်, မ့မ့ၢ် တၢ်သ့ဉ်ညါနှဉ် ညီဝဲ လၢပှၤအသူဉ်ဆး အသးဆး အဂီၢ်လီၤ. 7
ဟးထီဉ်ကွံာ် လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အအိဉ် တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နတထံဉ်နှၤ်ဘဉ် တၢ်သ့ဉ်ညါ အပျုၤ
လၢအလိၤဘဉ်. 8 ပှၤကူဉ်တၢ်ဘဉ် အတၢ်ကူဉ်သ့နှဉ်မ့ၢ် လၢအနၢ်ပၢၢ် အကျဲလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်ဟးဂီၤနှဉ်မ့ၢ် လီတၢ် လီၤ. 9 ပှၤဟးဂီၤဖိ မၤတရီတပါ တၢ်ဒဲးဘးလီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤနှဉ် ဘဉ်တၢ်အသးလီၤ. 10 ပှၤအသးသ့ဉ်ညါ အသူဉ်အုးအသးအုးဒဉ်ဝဲ,
ဒီးပှၤတမုံၤ တမၤဃါဃုာ်အသး ဒီးအတၢ်သးခုနှဉ်ဘဉ်. 11 ပှၤတတီတလိၤဘဉ် အဟံဉ်နှဉ်
ကလီၤပိၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအသးစၢၢ်ဆၢအဒဲနှဉ် ကဂ့ၤထီဉ်လီၤ. 12 ကျဲ လၢအလိၤဝဲ
လၢပှၤကညီ အမဲာ်ညါနှဉ် အိဉ်ဝဲ, မ့မ့ၢ်အကတၢၢ် မ့ၢ်တၢ်သံအကျဲနှဉ်လီၤ. 13 ဖဲပနံၤဒဉ်လဲာ်
ပသးအုး, ဒီးတၢ်သးခု အကတၢၢ်နှဉ်မ့ၢ် တၢ်သးအုးလီၤ. 14 ပှၤလၢအသးဟးဂီၤနှဉ်
ကဘျဲးအီဉ်တၢ် လၢအကျဲဒဉ်ဝဲ, ဒီးပှၤအဂ့ၤနှဉ် ကမံသူဉ်မံသး လၢအကစၢ်ဒဉ်ဝဲလီၤ. 15
ပှၤလၢအတမၤလိဘဉ်တၢ်ဘဉ်နှဉ် နာ် တၢ်ကတိၤ ကိးထံဉ်ဒဲးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအကူဉ်တၢ်ဘဉ်နှဉ်
ကွၢ်ဆိကမိဉ် အထွဲတၢ်လီၤ. 16 ပှၤကူဉ်တၢ်သ့နှဉ် ပျံၤတၢ်, ဒီးဟးဖး ဒီးတၢ်အၢလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤဟးဂီၤဖိ ဟ်ကဖိအသး, ဒီးအသးမံဝဲလီၤ. 17 ပှၤလၢအသးထီဉ်ချ့နှဉ် ကမၤ
တၢ်တဂ့ၤတဘဉ်, ဒီးပှၤ လၢအကူဉ်တၢ်အၢနှဉ် ပှၤသးဟ့အီၤလီၤ. 18
ပှၤလၢအတမၤလိဘဉ်တၢ်ဘဉ်နှဉ် နှၤ်သါ ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအကူဉ်တၢ်ဘဉ်နှဉ် ကုာ်ခိဉ်သလုး တၢ်သ့ဉ်ညါလီၤ. 19 ပှၤအၢ တီၤလီၤကဒံ့ကျိာ်
လၢပှၤဂ့ၤ အမဲာ်ညါ, ဒီးပှၤတတီတလိၤဘဉ်နှဉ် ဖဲပှၤတီပှၤလိၤ အပဲတရီနှဉ်လီၤ. 20
ပှၤလၢအဃၢၤ ဒဉ်လဲာ် သးဟ့ ပှၤဖိုဉ်ဖိယာ်ဖိလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအဲဉ်ပှၤထူးပှၤတီၤနှဉ် အိဉ်ဝဲ
အါဂၤလီၤ. 21 ပှၤလၢအတပးကဲဘဉ် အသကိးနှဉ်မ့ၢ် ပှၤတၢ်ဒဲးဘးဖိလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအသးကညီၤ ပှၤဖိုဉ်ဖိယာ်ဖိနှဉ် ဘဉ်ဆိဉ်ဂ့ၤဝဲလီၤ. 22 ပှၤလၢအကူဉ် တၢ်အၢနှဉ်
ဟးဖျိးကျဲ, တမ့ၢ်ဘဉ်ဧါ. မ့မ့ၢ်တၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိဉ် ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အိဉ်ဝဲ ဒီးပှၤ
လၢအကူဉ်တၢ်ဂ့ၤလီၤ. 23 မၤတၢ်ဖံးတၢ် ခဲလၢာ်နှဉ် အိဉ်ဒီး အဘျုးလီၤ. မ့မ့ၢ်ပျုၤ
အကတိၤတၢ်နှဉ် ဘဉ်ဃးထဲ လၢတၢ်ဖှိဉ်တၢ်ယာ်လီၤ. 24 ပှၤကူဉ်တၢ်သ့ အခိဉ်သလုးနှဉ်မ့ၢ်
အတၢ်ထူးတၢ်တီၤ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်နှဉ်မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ် လီၤ. 25
ပှၤအုဉ်အသး လၢအကလုၢ်တီနှဉ် မၤပူၤဖျဲး ပှၤအသးသမူလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလီတၢ်နှဉ် ကတိၤ
တၢ်ကဘျံးကဘျဉ် လီၤ. 26 တၢ်သနူၤအသး အလီၢ်ကျၢၢ အိဉ်ဝဲ လၢတၢ်ပျံၤယွၤ အပူၤလီၤ.

ဒီးအဖိအလံၤ ကအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်တဒၢအလီၢ် လီၤ. 27 တၢ်ပျံၤယွၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မူ အထံပူၤ,
ဒ်သိး ပှၤကဟးဆှဲး တၢ်သံ အပျံၤသကွီၤလီၤ. 28 ပှၤဂိၢ်မုၢ် အါဂၤန့ၣ်မ့ၢ် စီၤပၤ
အလၤအကပီၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတအါဘၣ် အဃိန့ၣ် ပဒိၣ် တုၤ လၢတၢ်ဟးဂီၤလီၤ. 29
ပှၤလၢအသးထီၣ်ကိန့ၣ် အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး ဒိၣ်မး လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးထီၣ်ချ့န့ၣ်
ဟ်ထီၣ်ထီ ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်လီၤ. 30 ပှၤအသးမုာ်န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤအဖံးအညၣ် အတၢ်မူလီၤ. မ့မ့ၢ်
သးက့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဃံတၢ်ကွဲ အတၢ်အုၣ်တၢ်ကျၣ်လီၤ. 31 ပှၤလၢအမၤအၢ ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိန့ၣ်
ဒုၣ်ဒွဲၣ်ပှၤ လၢအတ့လီၤအီၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးကညီၤ ပှၤဘၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်ယာ်န့ၣ်
မၤလၤကပီၤအီၤလီၤ. 32 ပှၤအအၢန့ၣ် ဘၣ် တၢ်ဟီထီၣ်ကွံာ်အီၤ လၢအတၢ်အၢ အပူၤန့ၣ်လီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤန့ၣ် တုၤအသံဒီး, မုၢ်လၢ်တၢ်လီၤ. 33 တၢ်ကူၣ်သ့ အိၣ်ဝဲဆိးဝဲ မုာ်မုာ်
လၢပှၤ လၢအကူၣ်တၢ်သ့ အသးကံၢ်ပူၤလီၤ. မ့မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဝဲ လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အသးကံၢ်ပူၤန့ၣ်
ကအိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလီၤ. 34 တၢ်တီတၢ်လိၤန့ၣ် ဟ် ပှၤတကလုာ် လၢတၢ်ထီၣ်ထီ လီၤ.
မ့မ့ၢ်တၢ်ဒဲးဘးန့ၣ် ကဲထီၣ် ပှၤဂိၢ်မုၢ် အတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်အလီၢ်လီၤ. 35 အခ့အပှၤ
လၢအကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ဘၣ် စီၤပၤအသး လီၤ. မ့မ့ၢ် အသးထီၣ် ဘၣ်ပှၤ
လၢအဒုးမဲာ်ဆှးတၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 15

1 စံးဆၢတၢ် မုာ်မုာ်န့ၣ် ဘိးဃၣ်ကွံာ် တၢ်သးထီၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်ကတိၤဆါန့ၣ် ထိၣ်ဂဲၤ
တၢ်သးထီၣ်လီၤ. 2 ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ အပျ့ၤန့ၣ် ဒုးဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါ အဂ့ၤအဘၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤဟးဂီၤဖိ အထးခိၣ် ဂၢ်လီၤ ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်လီၤ. 3 ယွၤအမဲာ် အိၣ်ဝဲ လၢတၢ်ကိးပူၤဒဲး,
ဒီးကွၢ် တၢ်အၢ ဒီးတၢ်ဂ့ၤလီၤ. 4 ပှၤအပျ့ၤ လၢအမၤမုာ်ထီၣ်က့ၤတၢ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မူ အသ့ၣ်လီၤ.
မ့မ့ၢ်လီတၢ် လၢအီၤန့ၣ် မၤကၢ် ပှၤအသးလီၤ. 5 ပှၤဟးဂီၤဖိ တပးကဲဘၣ် အပၢ်
အတၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတိၢ်နှ့ၢ် တၢ်သိၣ်ဃီၣ်န့ၣ် ကူၣ်တၢ် ဘၣ်လီၤ. 6
တၢ်အစုလီၢ်အခီၣ်ခိၣ် အိၣ်ဝဲ လၢပှၤတီပှၤလိၤ အဟံၣ် အါမးလီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤ
အိၣ်ဝဲ လၢပှၤတတီတလိၤ အတၢ်အါထီၣ် အပူၤလီၤ. 7 ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ အပျူၤန့ၣ် ဖှံလီၤ
တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိအသးန့ၣ် တဒ်န့ၣ်ဘၣ်. 8 ပှၤတတီတလိၤဘၣ်
အတၢ်လုၢ်တၢ်ဟ်န့ၣ် ယွၤသး ဘၣ်အၢအီၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ်
ဘၣ်အသးလီၤ. 9 ယွၤသးဘၣ်အၢ ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အကျဲလီၤ. မ့မ့ၢ် အဲၣ်ပှၤ လၢအလူၤ
တၢ်တီတၢ်လိၤလီၤ. 10 ပှၤလၢအလဲၤသဒၣ် ကျဲဒီၤကပူၤဒီၤန့ၣ် ကဘၣ် တၢ်သိၣ်ဃီၣ်အီၤ
နးမးလီၤ. ပှၤလၢအသးဟ့ တၢ်သိၣ်ဃီၣ်န့ၣ် ကသံဝဲလီၤ. 11 တၢ်ပျူၤပူၤ ဒီးလရာ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲ
လၢယွၤအမဲာ်ညါလီၤ. ပှၤကညီဖိအသးန့ၣ် အါန့ၢ် တက့ၢ် ဆံးဒိၣ်လဲၣ်. 12
ပှၤမၤတၢ်တရီတပါန့ၣ် တအဲၣ်ဘၣ်ပှၤ လၢအသိၣ်ဃီၣ်အီၤဘၣ်, ဒီးတလဲၤဘၣ်ဝဲဆူ
ပှၤလၢအကူၣ်တၢ်သ့ အအိၣ်ဘၣ်. 13 တၢ်သးခုန့ၣ် မၤဂ့ၤထီၣ် ပှၤအမဲာ်လီၤ. မ့မ့ၢ်

တၢ်သူၣ်ကိၢ်သးဂီၤနှၣ် မၤသူၣ်ကၢ်သးလီၤတၢ်လီၤ. 14 ပှၤအကူၣ်အဆးအသးနှၣ် ဃု
တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အထးခိၣ်နှၣ် အီၣ်ဝဲ လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ် လီၤ. 15
ပှၤလၢအဘၣ်နးဘၣ်ဖှိၣ် အမုၢ်နံၤနှၣ်မ့ၢ် အအၢ ကိးနံၤဒဲးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးမှာ်နှၣ် အိၣ်ဝဲ
ဒီးအပွဲၤဧိၤလီဧိၤ တထံၣ်ဃီလီၤ. 16 တၢ်တစဲးဖိ အိၣ်ဒီး တၢ်ပျံၤယွၤနှၣ် ဂ့ၤန့ၢ်
တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှ့ၤဒိၣ် အိၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤလီၤ. 17 အီၣ် တၢ်ဒိးတၢ်လၣ် အိၣ်ဒီး
တၢ်အဲၣ်နှၣ် ဂ့ၤန့ၢ် ဂီၤဖံးဘီၣ် တဒု အိၣ်ဒီး တၢ်သးဟ့ တက့ၢ်လီၤ. 18 ပှၤလၢအသးထီၣ်နှၣ်
ထိၣ်ဂဲၤ တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆီးက့လိာ်နှၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးဒိၣ်ထိၣ်ကီနှၣ် မၤမှာ်ထိၣ်က့ၤ
တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆီးက့လိာ်နှၣ်လီၤ. 19 ပှၤကၢၣ်အကျဲနှၣ် မၤသး ဒ်ကရၢတၤဆူၣ် အသိးနှၣ်လီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အကျဲနှၣ်မ့ၢ် ကျဲမုၢ်လီၤ. 20 ဖိခွါ လၢအကူၣ်တၢ်သ့နှၣ် ဒုးသးခု
အပၢ်အသးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိနှၣ် တပးကဲဘၣ် အမိၢ်ဘၣ်. 21 ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်နှၣ်မ့ၢ်
တၢ်သးခု လၢပှၤ လၢအသးဆး တအိၣ်ဘၣ် အဂီၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအကူၣ်အဆးနှၣ် ကလဲၤတၢ်
စၢၢ်ဆၢပံၢ်ကလာ်လီၤ. 22 တၢ်ကူၣ်လိာ်အသး တအိၣ်ဘၣ်ဒီး, တၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤနှၣ်
တကဲထီၣ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ် လၢပှၤဒုးကူၣ်တၢ် အိၣ်အါဂၤနှၣ် ဂၢၢ်ဝဲကျၢၤဝဲလီၤ. 23 ပှၤစံးဆၢတၢ်
လၢအထးခိၣ် သတးဒီး, အိၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်သးခု, ဒီးတၢ်ကတိၤတထံၣ် လၢပှၤကတိၤဝဲ ဖဲအဆၢ
အကတီၢ်ဒၣ်ဝဲနှၣ် ဂ့ၤဆံးဒိၣ်လဲၣ်. 24 တၢ်မူအကျဲ လဲၤထီၣ်ဆူ ထးခိ လၢပှၤအကူၣ်တၢ်ဘၣ်
အဂီၢ်, ဒ်သိး အကဟးဖး ဒီးပျုၤပူၤ လၢလာ်ခိလီၤ. 25 ယွၤ ကမၤဟးဂီၤ ပှၤဟ်ထီၣ်ထီအသး
အဟံၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤမုၣ်ကမဲ အဟီၣ်ခိၣ် အဆၢနှၣ် ကဒုးအိၣ်ဂၢၢ်ဆီးကျၢၤဝဲလီၤ. 26 ယွၤသး
ဘၣ်အၢ ပှၤအၢ အကူၣ်တၢ်ဖးတၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်ကတိၤမှာ်နှၣ်မ့ၢ် တၢ်အကဆှီလီၤ. 27
ပှၤလၢအသးကွံလုၣ်ကိ တၢ်စုလီၢ်ခီၣ်ခိၣ်နှၣ် မၤကိၢ်မၤဂီၤ အပှၤဟံၣ်ဖိ ဒၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအသးဟ့ခိၣ်ဖးတဖၣ်နှၣ် ကမူဝဲလီၤ. 28 ပှၤတီပှၤလိၤ ဆိကမိၣ်တၢ် ဒ်သိး
အကစံးဆၢတၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအၢအၢတဖၣ်နှၣ် အထးခိၣ်ဂၢ်လီၤ တၢ်အၢလီၤ. 29 ယွၤ အိၣ်ယံၤ
ဒီးပှၤတတီတလိၤဘၣ်နှၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ အတၢ်ထုကဖၣ်နှၣ် ကကနၣ်ဝဲလီၤ. 30 ပမဲာ်
အတၢ်ကပီၤ ဒုးသးခု ပသးလီၤ. တၢ်အကစီၣ် လၢအဂ့ၤ မၤဘီၣ်ထိၣ် ပဃံလီၤ. 31 ပှၤအနၢ်
လၢအဒိကနၣ် တၢ်မူ အတၢ်သိၣ်ဃီၣ်နှၣ် ကအိၣ်ဝဲဆိးဝဲ လၢပှၤကူၣ်တၢ်သ့ အကျါလီၤ. 32
ပှၤလၢအညိက္ခံာ် တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤနှၣ် တပးကဲဘၣ် အသးဒၣ်ဝဲဘၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအဒိကနၣ် တၢ်သိၣ်ဃီၣ်နှၣ် န့ၢ်ဘၣ်အသးလီၤ. 33 တၢ်ပျံၤယွၤနှၣ်မ့ၢ် တၢ်ကူၣ်သ့
အတၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤ ဒီးတၢ်ဆီၣ်လီၤအသးနှၣ် အိၣ်ဆိန့ၢ် တၢ်လၤကပီၤ တက့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 16

1 သးအကူၣ်တၢ်နှၣ် ဟဲ လၢပှၤကညီလီၤ. မ့မ့ၢ်ပျ့ၤ အတၢ်စံးဆၢ ဟဲ လၢယွၤလီၤ. 2 ကယဲၢ်
ပှၤကညီ အကျဲနှၣ် ကဆှံဝဲ လၢအမဲာ်ညါဒၣ်ဝဲ လီၤ. မ့မ့ၢ် ယွၤစီၤဝဲအသးလီၤ. 3 တလ့ၣ်
နမၤတၢ်တဖၣ် လၢယွၤအလိၤ တက့ၢ်, ဒီးန ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤတၢ်နှၣ် ကကဲထီၣ် တၢ်လီၤ. 4

ယွၤမၤ တၢ်ခဲလၫာ် လၢအလီၢ်ဒၣ်ဝဲ အဂီၢ်လီၤ. ပှၤတတီတလိၤဒၣ်လဲာ် လၢမုၢ်နံၤအၢ တနံၤ
အဂီၢ်လီၤ. 5 ယွၤသး ဘၣ်အၢ ကယဲၢ် ပှၤလၢအဟ်ထီၣ်ထီအသး ကီးဂၤဒဲးလီၤ. စုဟံးဃာ်စု
ဘၣ်ဆၣ်ဒီး တပူၤဖျဲး ဒီးတၢ်ဒဲးဘးဘၣ်. 6 တၢ်မၤပူၤဖျဲး တၢ်ဒဲးဘး လၢတၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိၣ်,
ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလီၤ. ဒီးပှၤဟးဖးဒီး တၢ်အၢ လၢတၢ်ပျံၤ ယွၤလီၤ. 7 တုၤ ပှၤကညီအကျဲ
ဘၣ်ယွၤအသးဒီး, ဒုးဃူဒုးဖိး အဒုၣ်အဒါ ဒၣ်လဲာ် ဒီးအီၤလီၤ. 8 တၢ်တစဲးဖိ အိၣ်ဒီး
တၢ်တီတၢ်လိၤန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ် တၢ်အါ အိၣ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ် တတီဘၣ်န့ၣ် တက့ၢ်လီၤ. 9
ပှၤကညီအသး ကူၣ်ဝဲ အကျဲလီၤ. မ့မ့ၢ်ယွၤဆှၢ အထွဲတၢ်လီၤ. 10 တၢ်စံၣ်ညီၣ်အတီ အိၣ်ဝဲ
လၢစီၤပၤ အထးခိၣ်လီၤ. လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်န့ၣ် အထးခိၣ် တလုၣ်သ့ၣ်ခါပတာ်ဘၣ် လီၤ. 11
စီၤပီၢ်တြူး, ဒီးစီၤပီၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်တီန့ၣ်မ့ၢ် ယွၤအတၢ်လီၤ. ကယဲၢ် စီၤပီၢ်သၣ်
လၢထၢၣ်ပူၤန့ၣ်မ့ၢ် အမၤတၢ်လီၤ. 12 တၢ်မၤ တတီတလိၤဘၣ်န့ၣ် စီၤပၤတဖၣ် သးဘၣ်အၢ
လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အလီၢ်ပစိာ် အိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤဝဲ လၢတၢ်တီတၢ်လိၤလီၤ. 13 တၢ်တီတၢ်လိၤ
အပျုၤန့ၣ် ဘၣ် စီၤပၤအသးလီၤ, ဒီးကအဲၣ်ပှၤ လၢအကတိၤ တၢ်လိၤလီၤ. 14
စီၤပၤအသးထီၣ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်သံအကလူးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ကမၤပူၤဖျဲးဝဲလီၤ. 15
တၢ်မူ အိၣ်ဝဲ လၢစီၤပၤ အမဲာ် အတၢ်ကပီၤ အပူၤ, ဒီး တၢ်ဘၣ်အသးန့ၣ် မၤသး ဒ်တၢ်ဟဲစူၤ
လၢခံတတီၤ အတၢ်အၢၣ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 16 တၢ်န့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်သ့န့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ် ထူစ့တက့ၢ်
ဆံးဒိၣ်လဲၣ်. ဒီးတၢ်န့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးန့ၣ် ဂ့ၤ ပှၤဃုထၢ အီၤ အါန့ၢ် စ့တက့ၢ်လီၤ. 17
ပှၤအသးစၢၢ်ဆၢ အကျဲမုၢ်န့ၣ်မ့ၢ် ဒ်သိး ကဟးဖးဒီး တၢ်အၢလီၤ. ပှၤလၢအကွၢ်အကျဲန့ၣ်
ကွၢ်အသးလီၤ. 18 တၢ်ဟ်ထီၣ်ထီအသးန့ၣ် ဟဲဝဲ လၢတၢ်ဟးဂီၤ အမဲာ်ညါ,
ဒီးတၢ်ဟ်ကဖိအသးန့ၣ် ဟဲဝဲ လၢတၢ်လီၤဃံၤ အမဲာ်ညါလီၤ. 19 ပှၤဆီၣ်လီၤအသး
လၢပှၤသးစူၤ အကျါန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ် အနီၤဖး တၢ်ကုၢ်န့ၢ် အိၣ်ဒီး ပှၤဟ်ထီၣ်ထီအသး တက့ၢ်လီၤ.
20 ပှၤလၢအတိၢ်န့ၢ် တၢ်အကလုၢ်အကထါန့ၣ် ကထံၣ်န့ၢ် တၢ်ဂ့ၤလီၤ. ဒီးပှၤ
လၢအသန့ၤအသး လၢယွၤန့ၣ် ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဝဲလီၤ. 21 ပှၤလၢအသးကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ပှၤကကိးအီၤ
လၢပှၤကူၣ်ပှၤဆး, ဒီးတၢ်ကတိၤမုာ်န့ၣ် မၤအါထီၣ် တၢ်တူၢ်လိာ်တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လီၤ. 22
တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မူ အထံထီၣ်ပၢၢ် လၢပှၤ လၢအအိၣ်ဒီးအီၤ အဂီၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်လီၤ. 23 ပှၤကူၣ်တၢ်သ့အသးန့ၣ်
ကဒုးမၤသ့ အထးခိၣ်, ဒီးဟ်ဖှိၣ် တၢ်သိၣ်လိ လၢအပျုၤလိၤလီၤ. 24 တၢ်ကတိၤမုာ် မ့ၢ်ကနဲ
အခိၣ်ထံလီၤ. ဆၢဝဲ လၢပသး အဂီၢ်, ဒီးမၤဘျါက့ၤတၢ် လၢပဃံပကွဲ အဂီၢ်လီၤ. 25 ကျဲ
လၢအလိၤဝဲ လၢပှၤကညီ အမဲာ်ညါ, ဒီးအကတၢၢ် မ့ၢ်တၢ်သံအကျဲန့ၣ် အိၣ်ဝဲတဘိလီၤ. 26
ပှၤလၢအမၤတၢ်န့ၣ် မၤဝဲ လၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အဂီၢ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အထးခိၣ် သဆၣ်ထီၣ်
အခံလီၤ. 27 ပှၤအၢန့ၣ် ကူၣ်ထီၣ် တၢ်အၢ, ဒီးတၢ်အိၣ်လၢအပျုၤလိၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ် ဒ်မ့ၣ်အူ
ကဲၤထီၣ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 28 ပှၤလီတၢ်န့ၣ် ထိၣ်ဂဲၤ တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်, ဒီးပှၤကတိၤခဲၣ်တၢ်
မၤလီၤဖးပှၤ ဒီတံၤဒီသကိးလီၤ. 29 ပှၤမၤအၢတၢ်န့ၣ် ကလံာ်ပှၤ လၢအဃၢၤ, ဒီးဒုးလဲၤ အီၤ
လၢကျဲ လၢအတဂ့ၤဘၣ်လီၤ. 30 ပှၤလၢအမၤဘံၣ် အမဲာ် ဒ်သိး အကကူၣ်လီတၢ်, ဒီးပှၤ
လၢအပၢၢ်တံၢ် အပျုၤန့ၣ် ဒုးကဲထီၣ် တၢ်အၢလီၤ. 31 ခိၣ်ဝါန့ၣ်မ့ၢ် အိၣ်ဝဲ လၢတၢ်တီတၢ်လိၤ

အကျဲဒီး, မ့ၢ် တၢ်ခိၣ်သလုး အိၣ်ဒီး အလၤကပီၤလီၤ. 32 ပှၤလၢအသးထိၣ်ကိန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ်
ပှၤဆူၣ် တက့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤ လၢအပၢအသးဒၣ်ဝဲန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ် ပှၤလၢအမၤန့ၢ်ဝ့ၢ် တဖျၢၣ်
တက့ၢ်လီၤ. 33 တၢ်ကွံာ်ဃီၤတၢ်ဖး လၢပှၤကံၣ်ဖျၢၣ်ခိၣ် ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ယွၤစံၣ်ညီၣ်အီၤ
ခဲလၢာ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 17

1 တၢ်အဃ့တမီ အိၣ်ဒီး တၢ်ဃူတၢ်ဖိးန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ် ဟံၣ် ပုံၤဒီး တၢ်လုၢ် အပွဲဧိၤလီဧိၤ အိၣ်ဒီး
တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ် တက့ၢ်လီၤ. 2 တုၢ် လၢအကူၣ်အဆးန့ၣ် ကပၢ ဖိခွါ လၢအဒုးမဲာ်ဆုး
တၢ်, ဒီးကန့ၢ် တၢ်န့ၢ်သါ လၢဒီပုၢ်ဝဲၢ် အကျါလီၤ. 3 သပၢၤသိတၢ်န့ၣ်မ့ၢ် လၢစ့အဂီၢ်,
ဒီးဖၣ်ကပူၤ လၢထူ အဂီၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ယွၤ မၤကွၢ် ပှၤအသးလီၤ. 4 ပှၤမၤတၢ်အၢတဂၤန့ၣ်
ဒိကနၣ် ပျူၤလီတၢ်လီၤ. ပှၤကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ် ကနၣ် ပျူ့အအၢလီၤ. 5
ပှၤလၢအမၤတရီတပါ ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိန့ၣ် ဒုၣ်ဒွဲၣ်ပှၤ လၢအတ့အီၤလီၤ. ပှၤလၢအသးခု
လၢတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ် အဃိန့ၣ် ကဘၣ် အတၢ်ဒဲးဘးလီၤ. 6 ပှၤသးပှၢ် အခိၣ်သလုးန့ၣ်မ့ၢ်
အဖိတဖၣ် အဖိတဖၣ်, ဒီးဖိတဖၣ် အလၤအကပီၤ မ့ၢ်အပၢ်တဖၣ်လီၤ. 7 ပျူၤ အဂ့ၤအဝါ
တဘၣ်လိာ်ဘၣ် ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိဘၣ်. ပျူၤကဘျံးကဘျၣ် တဘၣ်လိာ်ဘၣ် ဒီးပှၤအိၣ်ဖျဲၣ်ပဒိၣ်
နးန့ၢ် အနၣ် တက့ၢ်လီၤ. 8 ခိၣ်ဖး မ့ၢ်တၢ်မျၢ် လၢပှၤ လၢအန့ၢ်ဘၣ် အီၤ အမဲာ်ညါ လီၤ.
ဖဲအဃၣ်အသး တပူၤလၢ်လၢ်န့ၣ် ဘီၣ်ထီၣ်ညီထိၣ် လီၤ. 9 ပှၤလၢအကျၢၢ်ဘၢ တၢ်ကမၣ်န့ၣ်
ဃု တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအစံးဘၣ်က့ၤ တၢ်တမံၤန့ၣ် မၤလီၤဖး
ပှၤဒီတံၤဒီသကိးလီၤ. 10 တၢ်သိၣ်ဃီၣ် အတၢ်ကတိၤန့ၣ် လဲၤနုာ် လၢပှၤအကူၣ်အဆး အပူၤ
ယိာ်န့ၢ် တၢ်တိၢ် အဘျီတကယၤ လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အပူၤ တက့ၢ်လီၤ. 11 ပှၤအအၢန့ၣ် ဃုထဲ
တၢ်ပူထိၣ်လီၤ. မ်ဒ်န့ၣ်ဒီး တၢ်ကမၢလီၤ ကလူး လၢအသး ကိၤတဂၤ ဆူအအိၣ်လီၤ. 12
တၤသူ လၢပှၤဟုၣ်န့ၢ် အဖိတဒု မ့ၢ်သဂၢၢ် ပှၤ ဒီး ဂ့ၤန့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ လၢအတၢ်ဟးဂီၤ
အပူၤလီၤ. 13 ပှၤလၢအဟ့ၣ်ကၣ် တၢ်အၢ လၢတၢ်ဂ့ၤ အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်အၢ တဟးဖးဘၣ်
ဒီးအဟံၣ်ဘၣ်. 14 တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ် အခိၣ်ထံးန့ၣ်မ့ၢ် ထံဖျိးထိၣ် လီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး
တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘိုလိာ် တချူး ဘၢၣ်ဖှိဒံးဘၣ်ဒီး, ဆိတ့ၢ် တက့ၢ်. 15 ပှၤလၢအဟ်တီ
ပှၤတတီတလိၤ, ဒီးပှၤ လၢအစံၣ်ညီၣ်ဃၣ် ပှၤအတီအလိၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢ
လၢယွၤအမဲာ်ညါ ခံဂၤလၢာ်လီၤ. 16 တၢ်ပ့ၤ အိၣ်ဝဲ လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အစုပူၤ ဒ်သိး
အကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်သ့, ဒီးအသးဆး တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ် အဘၣ်မနုၤလဲၣ်. 17 ပှၤ
အတံၤအသကိး အဲၣ်တၢ် ကိးအဆၢအကတိၢ်ဒဲး, ဒီးပှၤဒီပုၢ်ဝဲၢ် အိၣ်ဖျဲၣ်ဝဲ လၢတၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤ
အဂီၢ်လီၤ. 18 ပှၤလၢအသးဆး တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ဟံးလိာ် ပှၤအစု, ဒီး ဟ့ၣ်ကီၤတၢ် လၢ
အတံၤအသကိး အမဲာ်ညါလီၤ. 19 ပှၤလၢအအဲၣ် တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့န့ၣ် အဲၣ် တၢ်ဒဲးဘး လီၤ.
ပှၤလၢအမၤထိၣ်ထီ အတြဲၤန့ၣ် ဃု တၢ်ဟးဂီၤလီၤ. 20 ပှၤလၢအသးက့ၣ်န့ၣ် တထံၣ်န့ၢ်ဘၣ်

တၢ်ဂ့ၤဘၣ်. ဒီးပှၤ လၢအပျု့ၤလီတၢ်န့ၣ် ကလီၤဘၣ်ဝဲ လၢတၢ်အၢ အပူၤလီၤ. 21
ပှၤလၢအထီၣ်ဖိ ပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ် ဘၣ် တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤ လီၤ. ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိ အပၢ်န့ၣ်
တသးခုဘၣ်. 22 သး လၢအခုန့ၣ် မၤဂ့ၤ ပနီၢ်ခိလီၤ. မ့မ့ၢ်သူၣ်ကၢ်သးလီၤန့ၣ် ဒုးဃ့ထီၣ်ကွံာ်
ပဃံပကွဲလီၤ. 23 ပှၤတတီတလိၤန့ၣ် ဟံးထီၣ် ခိၣ်ဖး လၢအသးနၢပှၢ် အပူၤ, ဒ်သိး
အကဘိးကူ့ၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ် အကျဲလီၤ. 24 တၢ်ကူၣ်သ့ အိၣ်ဝဲ လၢပှၤအကူၣ်အဆး အမဲာ်
အမဲာ်ညါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိအမဲာ် အိၣ်ဝဲဆူ ဟီၣ်ခိၣ် အကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ. 25 ဖိခွါ
ပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ်မ့ၢ် အပၢ် အတၢ်သးအုး, ဒီးတၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤ ပှၤ လၢအဆံးစၢ်နု့ၢ်အီၤ
အသးလီၤ. 26 ဒုးလိး ပှၤအတီအလိၤ လၢစ့န့ၣ် တဂ့ၤ စ့ၢ်ကီးဘၣ်, တီၢ် ပှၤအိၣ်ဖျဲၣ်ပဒိၣ်
လၢအတၢ်တီတၢ်လိၤ အဃိန့ၣ် တဂ့ၤဘၣ်. 27 ပှၤလၢအကတိၤတၢ် စှၤထံၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီး
တၢ်သ့ၣ်ညါ လီၤ. ဒီးပှၤ လၢအသးသ့န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤအကူၣ်အဆးလီၤ. 28 ပှၤဟးဂီၤဖိ ဒၣ်လဲာ်
မ့ၢ်အိၣ်ဘှိၣ်ကလာ်ဒီး, ပှၤဟ်အီၤ လၢပှၤကူၣ်တၢ်သ့လီၤ. ပှၤလၢအကျၢၢ်တံာ် အထးခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်
ပှၤအကူၣ်အဆးလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 18

1 ပှၤလၢအမၤလီၤဖးလီၤအသးန့ၣ် ဃု တၢ်ဘၣ်အသးဒၣ်ဝဲလီၤ. ဃ့ၢ်သဖှိထီဒါ တၢ်ကူၣ်သ့
ခဲလက်လီၤ. 2 ပှၤဟးဂီၤဖိ တမုာ်လၤဝဲ လၢတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး အပူၤဘၣ်. ဘၣ်အသး
လၢအလီၣ်ဖျါအသးဒၣ်ဝဲ ဒိၣ် တက့ၢ် လီၤ. 3 တုၤ ပှၤတတီတလိၤ ဟဲဒီး, တၢ်မၤတရီတပါ
ဟဲဝဲ စ့ၢ်ကီး, ဒီးတၢ်မဲာ်ဆှး အိၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်လီၤ. 4 ပှၤကညီ အထးခိၣ်
အတၢ်ကတိၤန့ၣ်မ့ၢ် ထံယိာ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်သ့ အထံထီၣ်ပၢၢ် မ့ၢ်ထံကျိ လၢအယွၤလီၤလီၤ. 5
တၢ်ကွၢ်မဲာ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ်န့ၣ်, ဒီးမၤဆူၣ် ပှၤတီပှၤလိၤ လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ် အပူၤန့ၣ်မ့ၢ်
တၢ်တဂ့ၤဘၣ်. 6 ပှၤဟးဂီၤဖိအပျုၤ လဲၤနုာ်ဆူ တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်, ဒီးအထးခိၣ် ကိးထီၣ်
လၢတၢ်တီၢ် အဂီၢ်လီၤ. 7 ပှၤဟးဂီၤဖိ အထးခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မၤဟးဂီၤအီၤလီၤ. ဒီး
အပျုၤန့ၣ်မ့ၢ် ပျံၤသကွီၤ လၢအသးသမူ အဂီၢ်လီၤ. 8 ပှၤလၢအသီၣ်ဝံသဲကလၤ
အတၢ်ကတိၤန့ၣ် မၤအသး ဒ်အတၢ်ကတိၤ လိာ်ကွဲအသိး ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, လဲၤလီၤဝဲဆူ
ပှၤအသးကံၢ်ပူၤလီၤ. 9 ပှၤလၢအဟ်ကၢၣ်အသး လၢအတၢ်မၤအပူၤ တဂၤ စ့ၢ်ကီးန့ၣ်မ့ၢ်
အဒီပုၢ်ဝဲၢ် ဒီးပှၤလၢအမၤဟးဂီၤတၢ်လီၤ. 10 ယွၤအမံၤ မ့ၢ်တၢးထီခၢၣ်သနၢၢ်လီၤ.
ပှၤတီပှၤလိၤန့ၣ် ဃ့ၢ်နုာ်ဆူ အပူၤ, ဒီးအိၣ်ပူၤဖျဲးဝဲလီၤ. 11 ပှၤထူးပှၤတီၤ
အတၢ်ထူးတၢ်တီၤန့ၣ်မ့ၢ် အဝ့ၢ်ဆူၣ်, ဒီး မၤသး ဒ်တၢ်အခိၣ် ဒူထီ အသိး
လၢအတၢ်ဆိကမိၣ်ဒၣ်ဝဲ အပူၤလီၤ. 12 လၢတၢ်ဟးဂီၤ တချုး တုၤဒံးဘၣ်ဒီး, ပှၤကညီ
ဟ်ထီၣ်ထီအသးလီၤ. ဒီးတၢ်ဆီၣ်လီၤအသးန့ၣ် အိၣ်ဆိန့ၢ် တၢ်လၤကပီၤ တက့ၢ်လီၤ. 13
ပှၤလၢအစံးဆၢ တၢ်တမံၤ လၢအတချုး နၢ်ဟူ ဒံးဘၣ် အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်
ဒီးတၢ်မဲာ်ဆှး လၢအဂီၢ်လီၤ. 14 ပှၤကညီ အသးတူၢ် အတၢ်ဆါကဲလီၤ.

မ့မ့ၢ်သူၣ်ကၢ်သးလီၤန့ၣ်မ့ၢ် မတၤတူၢ် ကကဲတဂၤလဲၣ်. 15 ပှၤအကူၣ်အဆးအသးန့ၣ် နှ့ၢ်ဘၣ်
တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ. ဒီးပှၤကူၣ်တၢ်သ့အနၢ်န့ၣ် ဃု တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ. 16 ပှၤကညီ အခိၣ်ဖးန့ၣ်
အိးထီၣ် ကျဲ, ဒီးဆှၢအီၤ ဆူပှၤအဒိၣ်တဖၣ် အမဲာ်ညါလီၤ. 17 ပှၤလၢအလိာ်ကွိၢ်ဆိန့ၣ်
ဖျါတီဖျါလိၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဃၢၤဟဲဝဲ, ဒီးဃုကွၢ် အီၤလီၤ. 18 ဖးတၢ်န့ၣ် မၤလၢာ်
တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်, ဒီးမၤလီၤဖး ပှၤအဆူၣ်တဖၣ်လီၤ. 19 ဒီပုၢ်ဝဲၢ် လၢအဘၣ်
တၢ်မၤဆါအသးန့ၣ် ဆူၣ်နှ့ၢ် ဝ့ၢ်ခၢၣ်သနၢၣ် တက့ၢ်လီၤ. ဒီးအတၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်န့ၣ် မၤသး
ဒ်တိာ်ဓိၤတၢ်ဓိၤ အနီၣ်ဘိ အသိးန့ၣ်လီၤ. 20 ပှၤကညီ ကဘျဲးအီၣ် လၢအထးခိၣ် အတၤသၣ်,
ကပှဲၤဝဲ ဒီးအပျူၤ အတၢ်အါထီၣ်လီၤ. 21 တၢ်သံ ဒီးတၢ်မူ အိၣ်ဝဲ လၢပှၤပျ့ၤ အစိကမီၤ,
ဒီးပှၤ လၢအအဲၣ်အီၤန့ၣ် ကအီၣ် အတၤသၣ်လီၤ. 22 ပှၤလၢအနှ့ၢ် မါတဂၤန့ၣ် နှ့ၢ်ဘၣ်
တၢ်အဂ့ၤ တမံၤ, ဒီး ဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖှိၣ် လၢယွၤလီၤ. 23 ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိန့ၣ် ဃ့ကညးတၢ်လီၤ.
မ့မ့ၢ် ပှၤထူးပှၤတီၤ စံးဆၢတၢ် အဆူၣ်လီၤ. 24 ပှၤဃု အတံၤအသကိးအါန့ၣ် ဃု
အတၢ်ဟးဂီၤဒၣ်ဝဲ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအဲၣ်တၢ်တဂၤ လၢအစဲဘူးတၢ် ဒိၣ်နှ့ၢ် ဒီပုၢ်ဝဲၢ်တက့ၢ်န့ၣ်
အိၣ်ဝဲလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 19

1 ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ လၢအလဲၤတၢ် လၢလၢပှဲၤပှဲၤန့ၣ် ဂ့ၤနှ့ၢ် ပှၤလၢအပျူၤက့ၣ်, ဒီးမ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ
တက့ၢ်လီၤ. 2 ပှၤအသး တအိၣ်ဘၣ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ် တဂ့ၤ စ့ၢ်ကီးဘၣ်, ဒီးပှၤ
လၢအလဲၤတၢ်ချ့ လၢအခီၣ်န့ၣ် ဟးဖှိး ကျဲလီၤ. 3 ပှၤကညီ အပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်န့ၣ်
မၤဟးဂီၤ အကျဲ, ဒီး အသး ကဒူးကဒ့ၣ်တၢ် လၢယွၤအလိၤလီၤ. 4 တၢ်ထူးတၢ်တီၤ ဒုးကဲထီၣ်
ပတံၤပသကိး အါဂၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ လီၤဖး ဒီးအတံၤအသကိးလီၤ. 5 ပှၤအှုၣ်အသး
ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ် ကတူၢ် တၢ်ဒဲးဘး လီၤ. ဒီးပှၤ လၢအကတိၤ ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ်
တပူၤဖျဲးဘၣ်ဝဲဘၣ်. 6 ပှၤအါဂၤ လွဲပဒိၣ်အသး, ဒီးပှၤခဲလၢာ် ဒီတံၤဒီသကိး ဒီးပှၤ လၢအဟ့ၣ်
ခိၣ်ဖးလီၤ. 7 ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ အဒီပုၢ်ဝဲၢ် ခဲလၢာ်န့ၣ် သးဟ့အီၤလီၤ. အတံၤအသကိး ဟးယံၤ
ဒီးအီၤ အါနှ့ၢ် အန့ၣ် တက့ၢ်လီၤ. အဝဲဒၣ် လူၤအီၤ လၢအတၢ်ကတိၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်
တအိၣ်ဘၣ်. 8 ပှၤလၢအနှ့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်သ့န့ၣ် အဲၣ် အသးဒၣ်ဝဲလီၤ. ပှၤလၢအတိၢ်နှ့ၢ်
တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးန့ၣ် ကထံၣ်နှ့ၢ် တၢ်ဂ့ၤ လီၤ. 9 ပှၤအှုၣ်အသး ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ် ကတူၢ်
တၢ်ဒဲးဘး လီၤ. ဒီးပှၤ လၢအကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ် ကတုၤဝဲ လၢတၢ်ဟးဂီၤလီၤ. 10
အိၣ်မုာ်ဆိးပၢၤန့ၣ် တကြၢးဘၣ်ဒီး ပှၤဟးဂီၤဖိဘၣ်. ဒီး တၢ်အကုၢ်အပှၤ ပၢ ပဒိၣ်တဖၣ်
နးနှ့ၢ်အန့ၣ် တက့ၢ်လီၤ. 11 ပှၤကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် သးထီၣ်ကီ, ဒီးလဲၤကဟ် တၢ်ကမၣ်န့ၣ်မ့ၢ်
အလၤကပီၤလီၤ. 12 စီၤပၤ အသးထီၣ်န့ၣ် မၤသး ဒ်ခ့ယုၢ် အသီၣ်ထီၣ် ရုၢ်ရုၢ် အသိးန့ၣ်လီၤ.
မ့မ့ၢ် တၢ်ဘၣ်အသးန့ၣ် မၤသး ဒ်ပစီၤထံ အိၣ်ဝဲ လၢနီၣ်ဓိၤမံၤဓိၤ အဖီခိၣ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 13
ဖိခွါ ပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ်မ့ၢ် အပၢ် အတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်လီၤ. ဒီး ပမါ လၢအဂ့ၢ်လိာ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်

တၢ်လီၤစီၤ တထံၣ်ဃီလီၤ. 14 ဒီးဟံၣ်ဒီးဃီ, ဒီးတၢ်ထူးတၢ်တီၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်နှ့ၢ်သါ လၢပၢ်လီၤ.
မ့မ့ၢ် မါ လၢအကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ဟဲ လၢယွၤ တခီလီၤ. 15 တၢ်အကၢၣ်န့ၣ် ဒုးလီၤဘၣ်
တၢ်မံသပ့ၤ လၢပှၤအလိၤ, ဒီးပှၤအကၢၣ်န့ၣ် ကဘၣ် တၢ်သၣ်ဝံၤလီၤဒိလီၤ. 16
ပှၤလၢအတိၢ်နှ့ၢ် တၢ်မၤလိာ်န့ၣ် ကွၢ်က့ၤ အသးဒၣ်ဝဲ, မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတပးကဲဘၣ် အကျဲန့ၣ်
ကသံလီၤ. 17 ပှၤလၢအသးကညီၤ ပှၤဖှိၣ်ဖိန့ၣ် ဒုးလိၢ်တၢ် လၢယွၤလီၤ. ဒီးတၢ်
လၢအမၤဂ့ၤတၢ်န့ၣ် ယွၤကဟ့ၣ်ကၣ် အီၤလီၤ. 18 တၢ်မုၢ်လၢ် အိၣ်ဝဲ အဖၢမုၢ်ဒီး, သိၣ်ဃီၣ်
နဖိခွါ တက့ၢ်. ဒီးဆၢသံအီၤ တဂ့ၤ. 19 ပှၤလၢအသးထီၣ်ဆူၣ်န့ၣ် ကဘၣ် တၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်လီၤ.
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နမ့ၢ်မၤပူၤမၤဖျဲးအီၤ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, နဘၣ်မၤ ကဒီးတဘျီလီၤ. 20 ကနၣ်
တၢ်ဒုးကူၣ်တၢ်, ဒီးကနၣ် တၢ်သိၣ်လိတၢ်, ဒ်သိး နကူၣ်တၢ်ကသ့ လၢနနံၣ်ဧံၤလါဧံၤ
အခံကတၢၢ်န့ၣ် တက့ၢ်. 21 တၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤ အါမံၤ အိၣ်ဝဲ လၢပှၤကညီ အသးကံၢ်ပူၤလီၤ.
မ့မ့ၢ်ယွၤအကူၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ် ကအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤလီၤ. 22 တၢ်ဂ့ၤ လၢပှၤဆၢမၤန့ၣ်မ့ၢ်
အဘျုးအဖှိၣ်လီၤ. ဒီးပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ် ပှၤကတိၤတၢ်, ကဘျံးကဘျၣ် တက့ၢ်လီၤ. 23
တၢ်ပျံၤယွၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မူလီၤ. ဒီးပှၤကမံသူၣ်မံသး, ဒီးတၢ်အၢ တအိၣ်သကိးဘၣ်
အီၤဘၣ်. 24 ပှၤအကၢၣ်န့ၣ် ဘျၢလီၤ အစု လၢလီခီ အပူၤ, ဒီးတထုးက့ၤဘၣ် ဆူအထးခိၣ်
ဒၣ်လဲာ်ဘၣ်. 25 တီၢ်ပှၤ လၢအမၤတၢ်တရိတပါ တက့ၢ်. ဒီးပှၤ လၢအတမၤလိဘၣ်တၢ်န့ၣ်
ကပလီၢ်အသးလီၤ. ဒီးသိၣ်ဃီၣ် ပှၤအကူၣ်အဆး တက့ၢ်. ဒီးကနၢ်ပၢၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ. 26
ပှၤလၢအမၤဆူၣ် အပၢ်, ဒီးဟီထီၣ်ကွံာ် အမိၢ်န့ၣ်မ့ၢ် ဖိခွါ လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မဲာ်ဆှး,
ဒီးတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်လီၤ. 27 ယဖိခွါဧၢ, သုတဒိကနၣ်လၢၤ တၢ်သိၣ်လိ လၢအဒုးဟးဖျိးနၤ
လၢတၢ်သ့ၣ်ညါ အတၢ်ကတိၤန့ၣ် တဂ့ၤ. 28 ပှၤအှုၣ်အသး လၢအအၢအသီန့ၣ် တပးကဲဘၣ်
တၢ်စံၣ်ညီၣ်တီဘၣ်. ဒီးပှၤတတီတလိၤဘၣ်န့ၣ် အကိာ်ပူၤ ယူၢ်လီၤ တၢ်အၢလီၤ. 29
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဃၣ် အိၣ်ကတဲာ်ကတီၤအသး လၢပှၤမၤတရိတပါတၢ် အဂီၢ်, ဒီးတၢ်တီၢ်အလီၢ်
လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အချၢဃံ အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 20

1 စပံးထံန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မၤတရိတပါတၢ်, ဒီးသံးဧၤက်ဧၤန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်မၤတၢထီၣ်တၢလီၤတၢ်လီၤ.
ဒီး ကယဲၢ် ပှၤလၢအလဲၤကနူၤကပၤ လၢအဃိန့ၣ် ကူၣ်တၢ် တသ့ဘၣ်. 2 စီၤပၤ မၤပျံၤတၢ်န့ၣ်
မၤသး ဒ်ခ့ယုၢ် သိၣ် ရုၢ်ရုၢ် အသိးန့ၣ်, ဒီးပှၤ လၢအထိၣ်ဂဲၤ အသးထီၣ်အီၤန့ၣ် မၤကမၣ်ဘၣ်
အသးဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. 3 ပှၤအိၣ်လီၤဖးအသး ဒီးတၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်န့ၣ်မ့ၢ် အလၤကပီၤလီၤ.
မ့မ့ၢ် ကယဲၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ် ကအ့ၣ်လိာ်အသးလီၤ. 4 ပှၤအကၢၣ်န့ၣ် တထဲၣ်ဘၣ်တၢ်
လၢတၢ်ဂီၢ် အဃိလီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ကဃ့တၢ် လၢကူးဘုအခါ, ဒီးအတၢ် တအိၣ်ဘၣ်. 5
တၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤ လၢပှၤကညီ အသးကံၢ်ပူၤန့ၣ် မ့ၢ် ထံယိာ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီး
ပှၤအသ့ၣ်ဆးအသးဆးန့ၣ် ထုးထီၣ်ဝဲလီၤ. 6 ပှၤအါဂၤ ကိးထီၣ် တဂၤ အတၢ်ဘျုးဒၣ်ဝဲ,

တဂၤ အတၢ်ဘျုးဒၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအကလုၢ်တီနၣ်မ့ၢ် မတၤ ထံၣ်နှၢ်အီၤ သ့တဂၤလဲၣ်.
7 ပှၤတီပှၤလိၤနၣ် လဲၤတၢ် လၢအတၢ်လၢတၢ်ပှဲၤ အပူၤ လီၤ. အဖိအလံၤ ဘၣ် တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤ
လၢအလီၢ်ခံနၣ်လီၤ. 8 စီၤပၤ ဆ့ၣ်နီၤဝဲ လၢလီၢ်ပစိၢ်စံၣ်ညီၣ်တၢ်နၣ် ဂုၤ ကဃဲၢ် တၢ်အၢ
လၢအမဲာ်လီၤ. 9 ယသ့စီလံ ယသးလံ, ယတၢ်ဒဲးဘး တအိၣ်ဘၣ်နၣ်မ့ၢ် မတၤစံးသ့ တဂၤလဲၣ်.
10 စီၤပီၢ်သၣ် ခံမံၤ, ဒီးနီၣ်ဃီၣ်တၢ် ခံမံၤနၣ်မ့ၢ် တၢ်သး ဘၣ်အၢ ခံမံၤလၢၤ
လၢယွၤအမဲာ်ညါလီၤ. 11 ဖိသၣ်ဒၣ်လဲာ်နၣ် အမၤတၢ် ကဆှိဧါ. အမၤတၢ်လိၤ ဧါနၣ်
ပှၤသ့ၣ်ညါအီၤ လၢအမၤတၢ်လီၤ. 12 နၢ် လၢအနၢ်ဟူတၢ်, မဲာ် လၢအထံၣ်တၢ်နၣ်
ယွၤတ့လီၤအီၤ ခံမံၤလၢၤလီၤ. 13 အဲၣ်ဒိး မံနၣ် တဂ့ၤ. နကဖှိၣ်လီၤယာ်လီၤ ဘၣ်ဖုးလီၤ.
အိးထီၣ် နမဲာ် တက့ၢ်. ဒီးနကဘျဲးအီၣ် ဒီးကိၣ်လီၤ. 14 တၢ်နီတမံၤ, တၢ်နီတမံၤနၣ်
ပှၤပှ့ၤတၢ် စံးဝဲဒၣ်လီၤ. ဒီး ဟးထီၣ်ကွံာ် အလီၢ်ခံနၣ်, ဟ်ကဖိအသးလီၤ. 15 ထူ
ဒီးတၢ်မျၢ်ပလဲဂီၢ်မုၢ် အိၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါ အပျုၤနၣ်မ့ၢ် တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှ့ၤဒိၣ်
အလီခီလီၤ. 16 ပှၤလၢအအုၣ်ခီၣ်အသး လၢပှၤ လၢအတသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲ အဂီၢ်နၣ် ဟံးနှၢ်
အယၣ် တက့ၢ်. ဒီးဟံးကီၤ လၢပှၤ လၢအအုၣ်ကီၤအသး လၢပှၤ လၢအတသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲတဖၣ်
အဂီၢ် တက့ၢ်. 17 ကိၣ် ကဘျံးကဘျၣ်နၣ် ဆၢဝဲ လၢပှၤကညီ အဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီး
လၢအလီၢ်ခံနၣ် အထးခိၣ် ကပှဲၤဒီး လၢၢ်ပြိဧၤလီၤ. 18 တၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤနၣ်
အိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ လၢတၢ်ကူၣ်လိာ်အသးလီၤ. မၤ တၢ်ဒုးသုး အိၣ်ဒီး တၢ်ဒုးကူၣ်တၢ်
အဂ့ၤအဘၣ်နၣ် တက့ၢ်. 19 ပှၤလၢအလဲၤခဲၣ်တၢ်နၣ် လီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်အိၣ်ခူသူၣ် လီၤ.
မၤသးဒ်နၣ်ဒီး, ဒီတံၤဒီသကိး ဒီးပှၤအဲးထီၣ်ဖးလဲၢ် အပျုၤ တဂ့ၤ. 20 ပှၤလၢအဆိၣ်အၢ
အမိၢ်အပၢ်နၣ် အမ့ၣ်အူဒၢ ကလီၤပံာ် လၢတၢ်ခံးသူလီၤ. 21 ပှၤနှၢ်ဘၣ် တၢ်အစုလီၢ်အခီၣ်ခိၣ်
ချ့ချ့ လၢအခီၣ်ထံး ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, အကတၢၢ်နၣ် တဘၣ်ဘၣ် တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤဘၣ်. 22
ယကဟ့ၣ်ကၣ် တၢ်အၢနၣ် စံးတဂ့ၤ. အိၣ်ခိး ယွၤ တက့ၢ်. ဒီးအဝဲဒၣ် ကမၤစၢၤနၤလီၤ. 23
စီၤပီၢ်သၣ် ခံမံၤနၣ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢ လၢယွၤအမဲာ်ညါလီၤ. ဒီးစီၤပီၢ်သၣ် လၢအလီတၢ်နၣ်
တဂ့ၤဘၣ်. 24 ပှၤအထွဲတၢ်နၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ယွၤလီၤ. ဒီးပှၤကညီ အနၢ်ကပၢၢ် အကျဲ ဒ်လဲၣ်.
25 ပှၤလၢအဆိၣ်လီၤအသးချ့ ဒီးသံကွၢ်က့ၤတၢ် လၢအဆိၣ်တၢ် အလီၢ်ခံနၣ် ကဲထီၣ်ဝဲ
လၢတၢ်ပျံၤသကွံၤ လၢအဂီၢ်လီၤ. 26 စီၤပၤ လၢအကူၣ်တၢ်သ့နၣ် ဂုၤ ပှၤတတီတလိၤ,
ဒီးဒုးလဲၤထးကြၢ် လၢအဖီခိၣ်လီၤ. 27 ပှၤကညီအသးနၣ်မ့ၢ် ယွၤ အမ့ၣ်အူဒၢလီၤ. ဃုတၢ်တဒၢ
လၢပနီၢ်ခိ အပူၤ ခဲလၢာ်လီၤ. 28 တၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိၣ် ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ ပၢၤဃာ် စီၤပၤ,
ဒီးကမၤကျၢၤ အလီၢ်ပစိၢ် လၢတၢ်သးကညီၤလီၤ. 29 ပှၤဖိၣ်သၣ်ခွါ အလၤကပီၤနၣ်မ့ၢ်
အဂံၢ်အဘါ, ဒီးပှၤသးပှၢ် အဃံအလၤနၣ်မ့ၢ် အခိၣ်ဝါလီၤ. 30 တၢ်တိၢ်အပူၤလီၢ်နၣ်
မၤကဆှိကွံာ် တၢ်အၢ, တၢ်တိၢ်အလီၢ် လၢအပၢၢ် လၢပဟၢဖၢ အသးကံၢ်ပူၤလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 21

1 စီၤပၤအသး အိၣ်ဝဲ လၢယွၤအစုပူၤ ဒ်ထံကျိ အသိးန့ၣ်လီၤ. ဘိးဃၣ်အီၤ ဖဲအဘၣ်အသးလီၤ.
2 ပှၤကညီအကျဲ ကိးဘိဒဲး လိၤဝဲ လၢအမဲာ်ဒၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ယွၤ စီၤကွၢ် ပှၤကညီအသးလီၤ.
3 မၤ တၢ်တီတၢ်လိၤ ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်တီနှၤ် ဘၣ်ယွၤအသး ဒိၣ်နှ့ၢ် တၢ်လုၢ်တၢ်ဟ်
တက့ၢ်လီၤ. 4 တၢ်ဟ်ထီၣ်ထီ အမဲာ်, ဒီးတၢ်ဟ်ကဖိအသး, ပှၤတတီတလိၤ အမ့ၣ်အူဒၢနှၤ်မ့ၢ်
တၢ်ဒဲးဘးလီၤ. 5 ပှၤအခုအကူၣ်ထီၣ်တၢ်နှၤ် ကဲထီၣ်ထဲ တၢ်အါထီၣ် လီၤ. မ့မ့ၢ် ကယဲၢ်
ပှၤလၢအမၤချ့ချ့နှၤ် ဖှိၣ်လီၤယာ်လီၤ လီၤ. 6 စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် လၢပှၤမၤနှ့ၢ်အီၤ လၢပျူၤ
ကဘျံးကဘျၣ်နှၤ်မ့ၢ် ဘှၣ် လၢတၢ်အူဒံကွဲာ်အီၤ, မ့ၢ်အဃု တၢ်သံလီၤ. 7 ပှၤတတီတလိၤ
အတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး ကထုးထီၣ်ကွဲာ် အီၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, မၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ် အသး တအိၣ်ဘၣ်.
8 ပှၤလၢအဃၢ လၢတၢ်ဒဲးဘး, အကျဲက့ၣ် ဒိၣ်မးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤကဆို အမၤတၢ်လိၤဝဲလီၤ. 9
ပှၤအိၣ်ဝဲဆိးဝဲ လၢဟံၣ်ခိၣ် အသနၢၣ်နှၤ် ဂ့ၤန့ၢ် ပှၤအိၣ်ဒီးပိာ်မုၣ် လၢအဂ့ၢ်လိာ်ဘိုလိာ်တဂၤ
လၢဟံၣ်ဖးလဲၢ် အပူၤ တက့ၢ်လီၤ. 10 ပှၤတတီတလိၤအသး ဆၢ တၢ်အၢလီၤ. ပှၤလၢအဃၢၤ
တဘၣ်ဘျုး လၢအီၤဘၣ်. 11 တုၤ ပှၤမၤတၢ်တရီတပါဘၣ် တၢ်တူၢ်တၢ်ဒဲးဘး ဒီး,
ပှၤလၢအတမၤလိဘၣ် တၢ်ဘၣ်နှၤ် န့ၢ်တၢ်ကူၣ်သ့လီၤ. ဒီး တုၤ ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ ဒိးတၢ်သိၣ်က့ၤ
ဒီး, န့ၢ်ဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ. 12 တၢ်တီတဂၤနှၤ် ကွၢ်ထံ ပှၤတတီတလိၤ အဟံၣ်လီၤ.
တ့ၢ်လီၤ ပှၤတတီတလိၤ ဆူတၢ်ဟးဂီၤ အပူၤလီၤ. 13 ပှၤလၢအဆွံတံာ်အနၢ် လၢပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ
အတၢ်ကိး တဂၤနှၤ် ကကိး စ့ၢ်ကီး အဝဲဒၣ်, ဒီးတၢ်တစံးဆၢအီၤ ဘၣ်. 14 တၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဖး
လၢတၢ်ခူသူၣ်နှၤ် မၤစၢ်လီၤ တၢ်သးထီၣ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ် လၢသးနါပှၢ် အပူၤနှၤ် မၤစၢ်
တၢ်သးထီၣ်ဆူၣ်လီၤ. 15 တၢ်စံၣ်ညီၣ်တီနှၤ်မ့ၢ် တၢ်သးခု လၢပှၤတီပှၤလိၤ အဂီၢ် လီၤ. မ့မ့ၢ်
တၢ်မၤဟးဂီၤနှၤ် အိၣ်ဝဲ လၢပှၤမၤတၢ်အၢ အဂီၢ် လီၤ. 16 ပှၤလၢအဟးဖျိး တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး
အကျဲနှၤ် ကအိၣ်ကဆိးဝဲ လၢပှၤသံ အတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် အပူၤလီၤ. 17 ပှၤလၢအအဲၣ်ဒိး
တၢ်မှာ်လၤနှၤ် ကကဲထီၣ် ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိလီၤ. ပှၤလၢအအဲၣ်ဒိး စပံးထံ, ဒီးသိဗီၤချံဗီၤနှၤ်
တထူးတတီၤဘၣ်ဝဲဘၣ်. 18 ပှၤတတီတလိၤနှၤ် ကကဲထီၣ် ပှၤတီပှၤလိၤ အပှ့ၤလီၤ.
ဒီးပှၤလီတၢ်ဖိ ကအိၣ်လၢပှၤအလိၤ အလီၢ်လီၤ. 19 တၢ်အိၣ်ဝဲဆိးဝဲ လၢပှၢ်မုၢ်ကနၢနှၤ် ဂ့ၤန့ၢ်
အိၣ်ဝဲဒီး ပိာ်မုၣ် လၢအဂ့ၢ်လိာ်ဘိုလိာ် ဒီးသးထီၣ်ဒၣ်တၢ် တက့ၢ် လီၤ. 20 တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှ့ၤဒိၣ်
လၢအဘၣ်ပှၤအသးဒီး သိဗီၤချံဗီၤနှၤ် အိၣ်ဝဲ လၢပှၤကူၣ်တၢ်သ့ အဟံၣ်ပူၤလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤဟးဂီၤဖိ မၤလက်အီၤလီၤ. 21 ပှၤလၢအလူၤ တၢ်တီတၢ်လိၤ ဒီးတၢ်သးကညီၤနှၤ် ကထံၣ်န့ၢ်
တၢ်မူ, ဒီးတၢ်တီတၢ်လိၤ, ဒီးတၢ်လၤကပီၤလီၤ. 22 ပှၤကူၣ်တၢ်သ့နှၤ် ထိၣ်ဘၣ် ပှၤအဆူၣ်
အဝ့ၢ်ခိၣ်ဒူ ဒီးမၤလီၤပှိၢ် တၢ်အဆူၣ် လၢအသန့ၤအသး လၢအီၤလီၤ. 23 ပှၤလၢအပၢၤ
အထးခိၣ်, ဒီးအပျူၤနှၤ် တြီကွဲာ် တၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤ လၢအသးလီၤ. 24 ပှၤဟ်အသးထီၣ်ထီ,
ဒီးဟ်ကဖိအသးနှၤ် အမံၤမ့ၢ် တၢ်မၤတရီတပါလီၤ. မၤဝဲ လၢအသးကဖိလိ နးကဲၣ်ဆီးလီၤ. 25
ပှၤအကၢၣ်အဆၢတၢ်နှၤ် မၤသံအီၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အစု မၤတၢ်နှၤ် အသး တအိၣ်ဘၣ်. 26
ဆၢန့ၢ်တၢ် ဆူၣ်ဆူၣ်ကလာ် သ့တနံၤကျါၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤနှၤ် ဟ့ၣ်ဒၣ်တၢ်,
ဒီးတသးလီဘၣ်တၢ်ဘၣ်. 27 ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အလုၢ်တၢ်နှၤ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢလီၤ.
ဒီးဖဲအဟဲစိာ်ဝဲ ဒီးအကူၣ် တၢ်အၢနှၤ် နးန့ၢ်အနှၤ် တက့ၢ် ဆံးဒိၣ်လဲၣ်. 28 ပှၤအုၣ်အသး

ကဘျုံးကဘျဉ်နဉ် ကတုၤ လၢတၢ်ဟးဂီၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအနၢ်ဟူ တၢ်နဉ် ကကတိၤတၢ်
တထံဉ်ဃီလီၤ. 29 ပှၤတတီတလိၤဘဉ်နဉ် ဟ်ကဲၤ အမဲာ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးစၢၢ်ဆၢနဉ်
ကတဲာ်ကတီၤ အကျဲလီၤ. 30 တၢ်ကူဉ်သ့, ဒီးတၢ်ကူဉ်တၢ်ဆး,
ဒီးတၢ်ကူဉ်ထီဉ်ဖးလီၤထီဒါယွၤနဉ် တအိဉ်ဘဉ်. 31 ကသ့ဉ် ကတဲာ်ကတီၤအသး
လၢဒုးသုးမုၢ်တနံၤ အဂီၢ်, မ့မ့ၢ် တၢ်မၤနၢၤတၢ် ဟဲ လၢယွၤလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 22

1 ပှၤဃုထၢ အမံၤဂ့ၤအသဉ်ဂ့ၤနဉ် အလီၢ်အိဉ် ဒိဉ်နှ့ၢ် တၢ်ထူးဒိဉ် တၢ်တီၤအါ တက့ၢ်လီၤ.
ဒီးတၢ်အဲဉ် ဂ့ၤနှ့ၢ် ကျိဉ်ဝဲၤစ့ဝဲၤ ဒီးထူဝဲၤလွဲဝဲၤ တက့ၢ်လီၤ. 2 ပှၤထူးပှၤတီၤ ဒီးပှၤဖှိဉ်ဖိယာ်ဖိ
သဂၢၢ်လိာ်အသးလီၤ. ယွၤ တ့လီၤအီၤ ခဲလၢာ်လီၤ. 3 ပှၤကူဉ်တၢ်ဘဉ်နဉ်, ထံဉ်ဘဉ် တၢ်အၢ,
ဒီးဟ်တဒၢအသးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအတမၤလိဘဉ် တၢ်ဘဉ်နဉ် လဲၤဒဉ်တၢ်, ဒီးဘဉ်
တၢ်နးတၢ်ဖှိဉ်လီၤ. 4 တၢ်သူဉ်စူၤသးစူၤ ဒီးတၢ်ပျံၤယွၤနဉ် အကတၢၢ် မ့ၢ်တၢ်ထူးတၢ်တီၤ,
တၢ်လၤကပီၤ, ဒီးတၢ်မူနဉ်လီၤ. 5 တၤဆူဉ်တၤမဲ, ဒီးတၢ်ပျံၤသက္ဂၤ အိဉ်ဝဲ လၢပှၤလီတၢ်
အကျဲလီၤ. ပှၤလၢအက္ဂၢ်လီၤအသးနဉ် ကအိဉ်ယံၤ ဒီးအီၤလီၤ. 6 ဆှၢ ဖိဒံဖိသဉ်
လၢအကျဲဝဲၤကပူၤဝဲၤနဉ် တက့ၢ်. ဒီးတုၤ အသးပှၢ်ဒီး, တဟးဖး ဒီးအီၤဘဉ်. 7 ပှၤထူးပှၤတီၤ
ကပၢ ပှၤဖှိဉ်ဖိယာ်ဖိ, ဒီးပှၤ လၢအလိၢ်စ့နဉ် ကကဲထီဉ် စ့ကစၢ် အကုၢ်လီၤ. 8 ပှၤလၢအဖုံ
တၢ်မၤအၢနဉ် ကကူး တၢ်နးတၢ်ဖှိဉ်, ဒီးအသးထိဉ် အနီဉ်တီၢ် ကဟးဂီၤလီၤ. 9
ပှၤလၢအဟံးစုက္ဂၢ်မဲာ်တၢ်နဉ် ကဘဉ် တၢ်ဆိဉ်ဂ့ၤ လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ဟ့ဉ်လီၤ အတၢ်အီဉ်
လၢပှၤဖှိဉ်ဖိယာ်ဖိ လီၤ. 10 ဟီထီဉ်ကွံာ်ပှၤ လၢအမၤတၢ်တရီတပါနဉ် တက့ၢ်,
ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘိလိာ် ကဟးထီဉ်, မ့ၢ်မး တၢ်အ့ဉ်လိာ်ဆိးက့လိာ်, ဒီးတၢ်ဒုဉ်ဒွဲဉ်နဉ်
ကဆိတ့ၢ်လီၤ. 11 ပှၤလၢအအဲဉ် တၢ်သးကဆှီနဉ်, တၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိဉ် အိဉ်ဝဲ
လၢအထးခိဉ်လိၤနဉ်, ဒီးစီၤပၤ ကဒီတံၤဒီသကိးဒီးအီၤ လီၤ. 12 ယွၤအမဲာ် ပၢၤ
တၢ်သ့ဉ်ညါလီၤ. မ့မ့ၢ်အကမၤဟးဂီၤ ပှၤလီတၢ် အတၢ်ကတိၤလီၤ. 13 ပှၤအကၢဉ် စံးဝဲဒဉ်,
ခ့ယုၢ်တဒု အိဉ်ဝဲ လၢခိလီၤ. တၢ်ကမၤသံယၤ လၢကျဲပူၤလီၤ. 14 ပိာ်မုဉ်ဟးဂီၤ
အထးခိဉ်နဉ်မ့ၢ် တၢ်ပူၤယိာ်လီၤ. ပှၤ လၢယွၤသးဘဉ်အၢအီၤနဉ် ကလီၤတဲာ် လၢအပူၤလီၤ. 15
ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်ဘိဉ်အသး လၢဖိသဉ် အသးကံၢ်ပူၤ လီၤ. တၢ်သိဉ်ဃိဉ် အနီဉ်တီၢ်နဉ်
ကဟီထီဉ်ကွံာ်ဝဲ ယံၤ ဒီးအီၤလီၤ. 16 ပှၤမၤဆူဉ်မၤစိး ပှၤဖှိဉ်ဖိယာ်ဖိ, ဒ်သိး အတၢ်
ကအါထီဉ်, ဒီးပှၤ လၢအဟ့ဉ်တၢ် လၢပှၤထူးပှၤတီၤနဉ် ကဘဉ်ထဲ တၢ်ဖှိဉ်တၢ်ယာ်လီၤ. 17
ဒိးနနၢ်, ဒီးကနဉ် ပှၤကူဉ်တၢ်သ့ အတၢ်ကတိၤ, ဒီးဟ် နသး လၢယတၢ်သ့ဉ်ညါ တက့ၢ်. 18
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နမ့ၢ် ပၢၤအီၤ လၢနသးကံၢ်ပူၤ, ဒီးမ့ၢ်အိဉ်ဝဲဆိးဝဲ လၢနပျုၤ ဒီး, မ့ၢ်တၢ်အမှာ်လီၤ.
19 ဒ်သိး နကသန့ၤနသး လၢယွၤဒီး, ယဘိးဘဉ်သ့ဉ်ညါနၤ လၢမုၢ်မဆါ တနံၤအံၤ,
နၤဒဉ်လဲာ်လီၤ. 20 ယကွဲးန့ၢ်လံနၤ လၢတၢ်အဂ့ၤ ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ကူဉ်ထိဉ်ဖးလီၤ,

ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ, 21 ဒ်သိး ယကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါနၤ လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အတၢ်ကတိၤ, ဒ်သိး
နကက့ၤစိၢ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အတၢ်ကတိၤဆူ ပှၤလၢအမၢလီၤ နၤအအိၣ်နှၣ် တမ့ၢ်ဘၣ်ဧါ. 22
ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ မ့ၢ်အဖှိၣ်အယာ် အဃိဒီး, ကၢ်ဆူၣ်ပျိဆူၣ် အတၢ် တဂ့ၤ. ဒီးမၤအၢ
ပှၤဘၣ်နးဘၣ်ဖှိၣ် လၢပဲတရီ အပူၤနှၣ် တဂ့ၤ. 23 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤ ကလိာ် အကွိၢ်,
ဒီးကၢ်ဆူၣ် ပှၤအသးသမူ လၢအကၢ်ဆူၣ် အတၢ်လီၤ. 24 ဒီတံၤဒီသကိး ဒီးပှၤ လၢအသးထီၣ်
တဂ့ၤ. ဒီးလဲၤတၢ် ဒီးပှၤ လၢအသးထီၣ်ချ့နှၣ် တဂ့ၤ. 25 နကမၤလိ ဘၣ်ဖုး အကျဲ, ဒီးနသး
ကဘၣ် ဘၣ်ဖုး ပျံၤသကွံၤလီၤ. 26 ကဲထီၣ် ပှၤ လၢအဟံးစု, လၢအအုၣ်ကီၤအသး လၢပှၤဂၤ
အကမၢ် အဂီၢ် အကျါ တဂ့ၤ. 27 နလိးက့ၤတၢ် မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီး, ပှၤကဟံးထီၣ်ကွံာ် နလီၢ်မံ
လၢနဖီလာ်, မ့ၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်. 28 သုးကိၢ်အဃၢၤ အပနိၣ် လၢပျၢၤ လၢနပၢ်တဖၣ်
ဟ်လီၤဝဲနှၣ် တဂ့ၤ. 29 နထံၣ်ဘၣ် ပှၤ လၢအခု တဂၤဧါ. ကဆၢထၢၣ် လၢစီၤပၤ
အမဲာ်ညါလီၤ. တဆၢထၢၣ်ဘၣ် လၢပှၤ လၢအမံၤတဟူ သၣ်တဖျါဘၣ် အမဲာ်ညါဘၣ်.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 23

1 တုၤနဆ့ၣ်နီၤ အီၣ်တၢ် ဒီးပဒိၣ်ဖးဒိၣ် ဒီး, ဆိကမိၣ်တၢ် အိၣ်လၢနမဲာ်ညါ အဂ့ၢ်အကျိၤ
လီၤတံၢ်လီၤဆဲး, 2 ဒီးနမ့မ့ၢ် ပှၤလၢအအီၣ်တၢ်ဆူၣ်ဒီး, ဟ် ဒီ လၢနကိာ်လိၤ တက့ၢ်. 3
ဆၢနူ့ၢ်ဘၣ် အတၢ်ဝံၣ် တဂ့ၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, မ့ၢ် တၢ်အီၣ်လီတၢ်လီၤ. 4 မၤ တၢ်ဆူၣ် ဒ်သိး
နကထူးထီၣ်တီၤထီၣ် တဂ့ၤ. သနူ့ၤ နသး လၢနတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးဒၣ်နဲ တဂ့ၤ. 5 နကဒုးယှူၤ
နမဲာ် ဆူတၢ်လၢအတမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ် အအိၣ် စ့ၢ်ကီးဧါ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ တၢ်ထူးတၢ်တီၤနှၣ်
မၤအဒံးဆ့ လၢအဂီၢ်ဒၣ်ဝဲ, ဒီး ယူၤထီၣ်ကွံာ်ဝဲဆူ မူခိၣ်, ဒ်လံာ်ဧိၤတြၢၤဧိၤ အသိးနှၣ်လီၤ. 6
အီၣ် ပှၤအတၢ်အီၣ် လၢအကူၣ် တၢ်အၢနှၣ် တဂ့ၤ. ဒီး ဆၢနူ့ၢ် အတၢ်အီၣ်ဝံၣ်နှၣ် တဂ့ၤ. 7
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ဒ်အဆိကမိၣ်တၢ် လၢအသးကံၢ်ပူၤ အသိးနှၣ် အကစၢ်ဒၣ်ဝဲ မ့ၢ် တၢ်
ဒ်နှၣ်သိးလီၤ. အီၣ်တၢ်အီတၢ် တက့ၢ်နှၣ်, စံးနၤ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, အသး တအိၣ်ဘၣ် ဒီးနၤဘၣ်. 8
တၢ် လၢနအီၣ်နှၣ် နကဘိုးထီၣ်, ဒီးနတၢ်ကတိၤမှာ်နှၣ် ကဟါမၢ် လီၤ. 9 ကတိၤတၢ်
လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အနၢ်ပူၤ တဂ့ၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တပးကဲဘၣ် နတၢ်ကတိၤ အတၢ်ကူၣ်သ့ဘၣ်.
10 သုးကိၢ်အဃၢၤ အပနိၣ် လၢအအိၣ်လၢပျၢၤ တဂ့ၤ. ဒီးလဲၤနုာ် လၢပှၤဖိၣ်ဃဲ အဟီၣ်ခိၣ်
အကစီၤပူၤ တဂ့ၤ. 11 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤလၢအပှ့ၤက့ၤအီၤနှၣ်မ့ၢ် ပှၤအဆူၣ်, ဒီးကလိာ်ကွိၢ်
ဒီးနၤလီၤ. 12 ဟ်နသး လၢတၢ်သိၣ်လိတၢ်, ဒီးဒိးနနၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်ညါ အတၢ်ကတိၤနှၣ်
တက့ၢ်. 13 တြီ တၢ်သိၣ်ဃီၣ် လၢဖိသၣ် တဂ့ၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နမ့ၢ် တိၢ်အီၤ လၢနိၣ်တိၢ်နှၣ်
ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, တသံဘၣ်ဝဲဘၣ်. 14 တိၢ်အီၤ လၢနိၣ်တိၢ် တက့ၢ်, ဒီးနကမၤပူၤမၤဖျဲးအသး
လၢပျုၤပူၤလီၤ. 15 ယဖိခွါဧၢ, နသး မ့ၢ်ကူၣ်တၢ်သ့ဒီး, ယသးကခုယဲဒၣ် လီၤ. 16 တုၤ
နပျုၤကတိၤတၢ် ဘၣ်ဒီး, ယသူၣ်ကခု ယသးကခုလီၤ. 17 မ်နသး အသုတသးကါ
ပှၤတၢ်ဒဲးဘးဖိ တဂ့ၤ. မ့မ့ၢ် အိၣ်လၢတၢ်ပျံၤယွၤ အပူၤ သ့တနံၤကျၢၤ တက့ၢ်. 18

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်အကတၢၢ် အိဉ်မးဝဲ, ဒီးနမုၢ်လၢ်တၢ်နၢ် တဘၣ် တၢ်ဒိဉ်တဲၣ်ကွံာ်အီၤဘၣ်. 19
ယဖိခွါဧၢ, ကနၣ်တၢ်, ဒီးကူၣ်တၢ်သ့, ဒီးဒုးလဲၤလိၤ နသး လၢကျဲပူၤ တက့ၢ်. 20
အိဉ်လၢပှၤအီလုၣ် ကိစပံးထံ အကျါ, လၢပှၤအီၣ်ဆူၣ် တၢ်ညၣ် အကျါ တဂ့ၤ. 21
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤအီမူၤအသး, ဒီးပှၤအီၣ်လုၣ်ကိတၢ်နၢ် ကဘၣ် တၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ်လီၤ. ဒီးတၢ်ကၢၣ်
အတၢ်မံခ့နၢ် ကဒုးကူဒုးသိး လၢတၢ်ယာ်တၢ်ဖျ့လီၤ. 22 ကနၣ် နပၢ် လၢအထီၣ်ဖိ
နၤအကလုၢ် တက့ၢ်. ဒီးတုၤ နမိၢ်သးပှၢ်ဒီး, မၤတရိတပါအီၤ တဂ့ၤ. 23 ပှ့ၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ
တက့ၢ်, ဒီးဆါကွံာ်အီၤ တဂ့ၤ. ဒီးတၢ်ကူၣ်သ့, ဒီးတၢ်သိၣ်လိ, ဒီးတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးနၢ် တက့ၢ်.
24 ပှၤအတီအလိၤတဂၤ အပၢ်နၢ် ကသူၣ်ဖှံသးညီဒိၣ် နီၢ်မးလီၤ. ဒီးပှၤ လၢအထီၣ်ဖိ
ပှၤကူၣ်တၢ်သ့နၢ် ကသးခု လၢအဃိလီၤ. 25 မ်နမိၢ် ဒီးနပၢ် သးခု, ဒီးပှၤ လၢအဆံးစၢ်
နၤနၢ် သူၣ်ဖှံသးညီ တက့ၢ်. 26 ယဖိခွါဧၢ, ဟ့ၣ်ယၤ လၢနသး တက့ၢ်. ဒီးမ်ယကျဲဘၣ် နမဲာ်
တက့ၢ်. 27 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤဃဲသဲမုၣ် မ့ၢ်တၢ်ပူၤယိာ်, ဒီးပိာ်မုၣ်ဟးဂီၤနၢ်မ့ၢ် တၢ်ပူၤအံၣ်လီၤ.
28 အဝဲဒၣ် ခိး တၢ်ခူသူၣ် ဒ်တမျိၤတမျာ် အသိးနၢ်, ဒီးမၤအါထီၣ် ပှၤလီတၢ်ဖိ လၢပှၤကညီ
အကျါလီၤ. 29 မ့ၢ်မတၤ အိၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ် တဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၤ အိၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်သးအုး
တဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၤ အိၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ် တဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၤ အိၣ်ဝဲဒီး
တၢ်သူၣ်ကိၢ်သးဂီၤ တဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၤအဂ့ၢ် တအိၣ်ဘၣ်ဒီး အိၣ်ဝဲ ဒီးအပူၤလီၢ်နၢ်
တဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၤ အိၣ်ဝဲဒီး အမဲာ်ဂီၤ တဂၤလဲၣ်. 30 ပှၤလၢအအိၣ်ယံာ် လၢစပံးထံ
အဃၢၤ, လၢအဃု စပံးထံ လၢအဃါဃှာ်အသးတဖၣ်နၢ်လီၤ. 31 တုၤ စပံးထံ ဂီၤထီၣ်,
တုၤအဟ့ၣ် အက့ၢ်အဂီၤ လၢလီခီပူၤ, တုၤအဂဲၤအသး ဖဲအဘၣ်ဒီး, ကွၢ်အီၤ တဂ့ၤ. 32
လၢခံကတၢၢ်နၢ် ကအ့ၣ်တၢ် ဒ်ဂုၢ်အသိး, ဒီးဖျုးတၢ် ဒ်ဂုၢ်ပွ့ အသိးနၢ်လီၤ. 33 နမဲာ် ကထံၣ်
တၢ်လီၤဆီ ဒီးလီတၢ် ကထီၣ်ဖျဲး လၢနထးခိၣ်လီၤ. 34 ဒီးနကမၤသး ဒ်ပှၤ လၢအမံလီၤ
လၢပီၣ်လဲၣ် အသးကံၢ်ပူၤ အသိးနၢ်, ဒီးဒ်ပှၤ လၢအမံလီၤ လၢယၢ်ထူၣ် အစိးခံ အသိးနၢ်လီၤ.
35 စံးဝဲ, ပှၤကျီ ယၤ, ဒီးယတဆါဘၣ်. ပှၤတိၢ်ယၤ, ဒီးယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. ယကဖုသံနီၣ်ထီၣ်
အကတီၢ် ဖဲလဲၣ်. ယကဃုကဒီး အီၤလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 24

1 သးကါ ပှၤအၢ တဂ့ၤ. ဒီးဆၢ အိၣ်ဒီးအီၤ တဂ့ၤ. 2 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အသးကူၣ် တၢ်မၤဟးဂီၤ,
ဒီးအပျူၤ ကတိၤ မၤအၢတၢ်လီၤ. 3 ပှၤမၤဟံၣ် လၢတၢ်ကူၣ်သ့, ဒီးဒုးအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤဝဲ
လၢတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးလီၤ. 4 ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ ကမၤပှဲၤဝဲ အဒၢးတဖၣ် ဒီးတၢ်ထူးတၢ်တီၤ
လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပ့ၤဒိၣ်, ဒီးအဂ့ၤအမုာ် ခဲလာ်လီၤ. 5 ပှၤကူၣ်တၢ်သ့နၢ် အဂံၢ်ဆူၣ်အဘါဆူၣ်,
ဒီးပှၤအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါ မၤအါထီၣ် အဂံၢ်အဘါလီၤ. 6 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နဘၣ်မၤ နတၢ်ဒုးသုး
လၢတၢ်ဒုးကူၣ်တၢ်သ့လီၤ. ဒီးပှၤဒုးကူၣ်တၢ် အါဂၤ သတးဒီး, တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ
အိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. 7 တၢ်ကူၣ်သ့နၢ် အိၣ်ဝဲ ထီကဲၣ်ဆိး လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အဂီၢ်လီၤ. တအဲးထီၣ်ဘၣ်

အထးခိၣ် လၢပဲတရိ အပူၤဘၣ်. 8 ပှၤလၢအကူၣ် မၤတၢ်အၢနၣ် ပှၤကကိးအီၤ လၢတၢ်မၤအၢ
အကစၢ်လီၤ. 9 ပှၤဟးဂီၤဖိ အဆိကမိၣ်တၢ်နၣ်မ့ၢ် တၢ်ဒဲးဘးလီၤ. ဒီးပှၤမၤတၢ်တရိတပါနၣ်မ့ၢ်
တၢ်သး ဘၣ်အၢ လၢပှၤကညီ အမဲာ်ညါလီၤ. 10 နသး မ့ၢ်လီၤဘှါ လၢတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်
အမုၢ်တနံၤနၣ် ဒီး, နဂံၢ်နဘါ မ့ၢ်အဆံးလီၤ. 11 ပှၤ လၢတၢ်ဟ်အီၤ လၢတၢ်သံ အဂီၢ်, ဒီးပှၤ
လၢအအိၣ်ဘူးဒီး တၢ်ကမၤသံအီၤနၣ် မၤပူၤဖျဲးအီၤ တက့ၢ်. 12 နမ့ၢ်စံး, ကွၢ်ကွၢ်,
ပတသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်နၣ် ဒီး, ပှၤလၢအစိၤကွၢ် ပှၤအသး တဂၤနၣ် ကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်,
တမ့ၢ်ဘၣ်ဧါ. ပှၤ လၢအပၢၤ နသးနၣ် တသ့ၣ်ညါဘၣ်ဧါ, ဒီး ကဟ့ၣ်ကၣ်တၢ် လၢပှၤကညီ
ဒ်အမၤတၢ် အသိးနၣ် ကိးဂၤဒဲးလီၤ. 13 ယဖိခွါဧၢ, အီၣ် ကနဲစီ တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
မ့ၢ်အဝံၣ်လီၤ. ဒီးကနဲအခိၣ်ထံ လၢနကိာ်ပူၤနၣ်မ့ၢ် အဆၢလီၤ. 14 ဒ်နၣ်သိး မၤလိ တၢ်သ့ၣ်ညါ
တၢ်ကူၣ်သ့ လၢနသး အဂီၢ် တက့ၢ်. နမ့ၢ်ထံၣ်န့ၢ်အီၤ ဒီး, တၢ်အကတၢၢ် အိၣ်ဝဲ, နမုၢ်လၢ်တၢ်
တဘၣ်ဘၣ် တၢ်ဒိၣ်တဲာ်ကွံာ်အီၤဘၣ်. 15 ပှၤအအၢအသိဧၢ, ခိးခူသူၣ်ထီဒါ ပှၤတီပှၤလိၤ အဟံၣ်
တဂ့ၤ. မၤဟးဂီၤ အအိၣ်ဘှံး အလီၢ် တဂ့ၤ. 16 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤတီပှၤလိၤ လီၤဃံၤ နွံဘျီ
ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤဘၣ်နၣ် အခီၣ်ဘၣ်တိၢ် ဒီးလီၤဃံၤ
လၢတၢ်ဟးဂီၤ အပူၤလီၤ. 17 တုၤ နဒုၣ်နဒါ လီၤဃံၤ ဒီး, သးခုတၢ် တဂ့ၤ, ဒီးတုၤ
အခီၣ်ဘၣ်တိၢ်ဒီး, သူၣ်ဖှံသးညီ တဂ့ၤ. 18 ယွၤကထံၣ် ဘၣ်ဖုး, ဒီးတဘၣ်အသးဘၣ်,
ဒီးကဃၣ်ကဒါက့ၤ အသးထီၣ် လၢအအိၣ်လီၤ. 19 မၤကိၢ်နသး လၢပှၤအၢ အဃိ တဂ့ၤ,
ဒီးသးကါ ပှၤတတီတလိၤနၣ် တဂ့ၤ. 20 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်အကတၢၢ် တအိၣ်ဘၣ် လၢပှၤအအၢ
အဂီၢ်ဘၣ်. ပှၤတတီတလိၤဘၣ် အမ့ၣ်အူဒၢ ကဘၣ် တၢ်မၤလီၤပံာ်ကွံာ်အီၤလီၤ. 21 ယဖိခွါဧၢ,
ပျံၤယွၤ ဒီးစီၤပၤ တက့ၢ်. မၤဃါဃုာ် ဒီးပှၤ လၢအကဒံကဒါ တဂ့ၤ. 22 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
အတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ် ကအိၣ်ထီၣ် သတူၢ်ကလာ်, ဒီးပှၤခံဂၤနၣ် အတၢ်ဟးဂီၤနၣ်မ့ၢ် မတၤ သ့ၣ်ညါ
တဂၤလဲၣ်. 23 တၢ်အံၤတဖၣ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကီး အဟဲ လၢပှၤကူၣ်တၢ်သ့လီၤ. ကွၢ်မဲာ် ပှၤ
လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ် အပူၤနၣ်မ့ၢ် အတဂ့ၤဘၣ်. 24 ပှၤလၢအစံးဘၣ် ပှၤတတီတလိၤ, နမ့ၢ်
ပှၤတီပှၤလိၤလီၤနၣ်, ပှၤဂီၢ်မုၢ် ကဆိၣ်အၢအီၤ, ပှၤကလုာ်တဖၣ် ကသးဘၣ်အၢအီၤလီၤ. 25
မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသိၣ်ဃီၣ်တၢ်နၣ် ကအိၣ်မုာ်, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤ လၢအဂ့ၤ ကဘၣ်အီၤလီၤ. 26
ပှၤလၢအစံးဆၢတၢ် လၢတၢ်ကတိၤလိၤနၣ် နၢမူ ပပျုၤလီၤ. 27 ကတဲာ်ကတီၤ နတၢ်မၤ လၢခိ,
ဒီးမၤတၢ် လၢစံာ်ဧိၤပှဲၤဧိၤ အပူၤ တက့ၢ်. လၢခံက့ၤ ဒီးသူၣ်ထီၣ် နဟံၣ် တက့ၢ်. 28 အဂ့ၢ်
တအိၣ်ဘၣ်ဒီး အုၣ်နသးထီဒါပှၤ လၢနဃၢၤ တဂ့ၤ. ဒီးလီတၢ် လၢနပျုၤ တဂ့ၤ. 29
ဒ်အမၤယၤ အသိးနၣ် ယကမၤအီၤ, ယကဟ့ၣ်ကၣ်တၢ် လၢပှၤတဂၤနၣ် ဒ်အမၤတၢ် အသိးနၣ်,
စံးတဂ့ၤ. 30 ယလဲၤတၢ် လၢပှၤအကၢၣ် အစံာ်ပူၤ အဃၢၤ, ဒီး လၢပှၤ လၢအသးဆး
တအိၣ်ဘၣ် အစပံးလီၢ် အဃၢၤ. 31 ဒီးကွၢ်ကွၢ်, ခဲဘၢဝဲ ဒီးတၤဆူၣ်တၤမဲလီၤ. ဒီးနီၣ်ဧိၤမံၤဧိၤ
အိၣ်ဝဲ လၢအဖီခိၣ် ဒီဘ့ၣ်ညါ, ဒီးအကရၢ လၢၢ်လီၤပိၢ်လီၤ. 32 ဒီးယထံၣ်ဘၣ် ဒီးယဆိကမိၣ်
လၢယသးကံၢ်ပူၤ, ယကွၢ် အီၤ, ဒီးယဒိးန့ၢ် တၢ်သိၣ်လိလီၤ. 33 မံ တစဲးစဲး, မံခ့ တစဲးစဲး,
ချံး စု လၢအကမံ အဂီၢ် တစဲးစဲးလီၤ. 34 ဒီးနတၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ် ကဟဲဘၣ်နၤ ဒ်ပှၤတမျိၤတမျာ်
အသိးနၣ်, ဒီးတၢ်သၣ်ဝံၤသၣ်စ့ၤနၤ ဒ်ပှၤအိၣ်ဒီးအစုကဝဲၤ အသိးနၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 25

1 အအံၤ မ့ၢ်စ့ၢ်ကီး စီၤရှလိၤမိၤ အတၢ်ကတိၤဒိ လၢယူဒၤ အစီၤပၤ စီၤဃံးစကံယၤ
အပှၤကညီ ကွဲးဆဲဝဲလီၤ. 2 ယွၤ ဟ်ခူသူၣ် တၢ်တမံၤ မ့ၢ်အလၤကပီၤလီၤ. မ့မ့ၢ် စီၤပၤ
ဃုဖျါထီၣ် တၢ်တမံၤ မ့ၢ်အလၤကပီၤလီၤ. 3 မူခိၣ် လၢတၢ်ထီ အဂီၢ်, ဒီးဟီၣ်ခိၣ် လၢတၢ်ယိာ်
အဂီၢ်, ဒီးဒ်န့ၣ်သိး စီၤပၤအသးန့ၣ် ပှၤဃုဖျါ တဘၣ်ဘၣ်. 4 ဟံးထီၣ် စ့အအ့ၣ် လၢစ့ပူၤ
တက့ၢ်, ဒီးလီခီ လၢပှၤသိတၢ်ဖိ အဂီၢ် ကဟဲထီၣ်လီၤ. 5 ဟံးထီၣ်ကွံာ် ပှၤအၢ လၢစီၤပၤ
အမဲာ်ညါ တက့ၢ်. ဒီးအလီၢ်ပစိာ် ကအိၣ်ဂၢၢ်ဆီးကျၢၤ လၢတၢ်တီတၢ်လိၤ အပူၤလီၤ. 6
မၤလၤကပီၤ နသး လၢစီၤပၤ အမဲာ်ညါ တဂ့ၤ, ဒီးဆၢထၢၣ် လၢပှၤအဒိၣ်အလီၢ်ပူၤ တဂ့ၤ. 7
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤစံး လၢနၤ, ဟဲထီၣ် ဖဲအံၤ တက့ၢ်န့ၣ်, ဂ့ၤန့ၢ် ပှၤဆီၣ်လီၤနၤ လၢပဒိၣ်
လၢနမဲာ်ထံၣ်ဘၣ်အီၤ အမဲာ်ညါ တက့ၢ်လီၤ. 8 လဲၤထီၣ် ချ့ချ့ ဒ်သိး နကလိာ်ကွီၢ် တဂ့ၤ. တုၤ
ပှၤအိၣ်လၢနဃၢၤ ဒုးမဲာ်ဆ့းနၤဒီး, လၢခံကတၢၢ် နကမၤ ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် နတသ့ၣ်ညါ
ဘၣ်ဖုးလီၤ. 9 နလိာ်ကွီၢ် ဒီးပှၤ လၢနဃၢၤ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, လီၣ်ဖျါ ပှၤဂၤ အတၢ်အိၣ်ခူသူၣ်န့ၣ်
တဂ့ၤ. 10 ပှၤလၢအနၢ်ဟူ နကလုၢ်န့ၣ် ကဒုးမဲာ်ဆ့း ဘၣ်ဖုးနၤ, ဒီးနတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်အလီၢ်န့ၣ်
တဟးသဒၣ်ဘၣ် နၤဘၣ်. 11 တၢ်ကတိၤ လၢပှၤကတိၤ လၢအကတီၢ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ် မၤသး
ဒ်သၣ်သွံထူ အိၣ်ဝဲ လၢတၢ်ဂီၤစ့ အပူၤ အသိးန့ၣ်လီၤ. 12 ပှၤသိၣ်ဃီၣ်တၢ်
လၢပှၤကူၣ်တၢ်သ့တဂၤ လၢအနၢ် လၢအဒိကနၣ်တၢ် အပူၤန့ၣ် မၤသး ဒ်ကွီၤထူ,
ဒီးတၢ်ကယၢကယဲထူစိ အသိးန့ၣ်လီၤ. 13 ဒ်မူခိၣ်ဖီ အတၢ်ခုၣ် လၢကူးဘု အကတီၢ်
အသိးန့ၣ်မ့ၢ် ကလူး အကလုၢ်တီ လၢပှၤ လၢအမၢလီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ မၤကျၢၤထီၣ်
အကစၢ်အသးလီၤ. 14 ပှၤလၢအဟ်ကဖိအသး လၢခိၣ်ဖး ကဘျံးကဘျၣ် အဃိန့ၣ် မၤသး
ဒ်တၢ်အၢၣ်, ဒီးကလံၤ, ဒီးတၢ်တဟဲစူၤဘၣ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 15 ပှၤသးထီၣ်ကိ မၤန့ၢ်
ပဒိၣ်အသး, ဒီးပှၤအပျ့ၤ လၢအစၢ်န့ၣ် မၤကၢ် တၢ်ဃံလီၤ. 16 နထံၣ်န့ၢ် ကနဲစီ စ့ၢ်ကီးဧါ.
အီၣ်ဖဲအကြၢး တက့ၢ်. န ကပှဲၤကဲၣ်ဆိး ဘၣ်ဖုး လၢအီၤ, ဒီးဘိုးထီၣ်အီၤလီၤ. 17 သုးကွံာ်
နခီၣ် လၢပှၤ လၢနဃၢၤ အဟံၣ် တက့ၢ်. အသး ကဘုံး ဘၣ်ဖုး လၢနၤ, ဒီးသးဟ့နၤလီၤ. 18
ပှၤလၢအအုၣ်အသး ကဘျံးကဘျၣ်ထီဒါပှၤ လၢအဃၢၤန့ၣ်, မ့ၢ်ခံၣ်ခူၣ်, ဒီးနးဧိၤဘီဧိၤ, ဒီးပျၢ်
လၢအအ့ၣ်ဝဲလီၤ. 19 တၢ်သန့ၤအသး လၢပှၤလီတၢ် လၢတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤ အမုၢ်တနံၤန့ၣ် မၤသး
ဒ်မဲကၢ်အသး တဘ့ၣ်, ဒီးခီၣ် လၢအဆၢလီၤ တလံာ်ကွံာ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 20 ဒ်ပှၤ
လၢအဟံးထီၣ်ကွံာ်ယၣ် လၢတၢ်ဂိၢ်အနံၤ အသိး, ဒ်တၤဆံၣ်ထံ လၢဘျါအ့ၣ် အဖီခိၣ် အသိးန့ၣ်,
မ့ၢ် ပှၤလၢအသးဝံၣ် တၢ်သးဝံၣ် လၢပှၤ လၢအသူၣ်အုးသးအုးန့ၣ်လီၤ. 21 နဒုၣ်နဒါန့ၣ်
တၢ်မ့ၢ်သၣ်ဝံၤအသးဒီး, ဟ့ၣ်အီၣ်အီၤ လၢကိၣ် တက့ၢ်. ဒီးတၢ်မ့ၢ်သူအသး လၢထံ ဒီးဟ့ၣ်အီ
အီၤ လၢထံ တက့ၢ်. 22 နကဟ်ဖှိၣ် မ့ၣ်အူကဖး လၢအခိၣ်ဖီခိၣ်, ဒီးယွၤ ကဟ့ၣ်လီၤနၤ
လၢနဘူးနလဲလီၤ. 23 ကလံၤ လၢကလံၤစိးန့ၣ် ဒုးဟဲ တၢ်စူၤ, ဒီးပျ့ၤ လၢအဘၣ်ဃးဒီး

သိၣ်ဝံသဲကလၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ် ပှၤမဲာ်လီၤမဲၢ်လီၤ. 24 အိၣ်ဝဲဆိးဝဲ လၢဟံၣ်ခိၣ် အသနၢၣ်န့ၣ်
ဂ့ၤန့ၢ် အိၣ်ဝဲဒီး ပိာ်မုၣ် လၢအဂ့ၢ်လိာ်ဘိုလိာ်တၢ် လၢဟံၣ်ဖးလဲၢ် အပူၤ တက့ၢ်လီၤ. 25
ဒ်ထံခုၣ် လၢပှၤ လၢတၢ်သူအသး လၢထံအဂီၢ် အသိးန့ၣ် အကစီၣ်ဂ့ၤ ဟဲ လၢထံယံၤကီၢ်ယံၤ
မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 26 ပှၤတီပှၤလိၤ လီၤဃံၤဝဲ လၢပှၤတတီတလိၤဘၣ် အမဲာ်ညါန့ၣ် မၤသး
ဒ်ထံမူ လၢအဒုဝဲ, ဒီးထံထီၣ်ပၢၢ် လၢအအုၣ်ဝဲ အသိးန့ၣ်လီၤ. 27 အီၣ် ကနဲစီ လၢအအါ
တဂ့ၤဘၣ်, ဒ်န့ၣ်အသိး, ပှၤဃု အလၤကပီၤဒၣ်ဝဲန့ၣ် မၤဘိုးအသးလီၤ. 28 ပှၤလၢအတပၢဘၣ်
အသးဒၣ်ဝဲန့ၣ် မၤသး ဒ်ဝ့ၢ် လၢအလီၤပိုၢ်ဝဲ, အခိၣ်ဒူ တအိၣ်ဘၣ် အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 26

1 ဒ်မူခိၣ်ဖီ လၢတၢ်ကိၢ်ခါ, ဒီးတၢ်ဟဲစူၤ လၢကူးဘုအခါ အသိးန့ၣ် တၢ်လၤကပီၤ တကြၢးဘၣ်
ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိဘၣ်. 2 ဒ်ထိၣ်ဖှံး ယူၤဝ့ၤဝီၤ အသိးန့ၣ်, ဒ်ထိၣ်ဘျ့ၣ်ဘျိၣ်ဧိၤ ယူၤထီၣ်ကွံာ်
အသိးန့ၣ် တၢ်ဆိၣ်အၢ လၢအဂ့ၢ် တအိၣ်ဘၣ် ဘၣ်န့ၣ် တဟဲဘၣ်ဝဲဘၣ်. 3 နီၣ်ဖျ့ လၢကသ့ၣ်
အဂီၢ်, ထးခိၣ်ပျံၤ လၢကသ့ၣ်ယီၤ အဂီၢ်, ဒီးနီၣ်တီၢ် လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အချၢဃံ အဂီၢ်လီၤ. 4
စံးဆၢ ပှၤဟးဂီၤဖိ ဒ်အပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ် အသိးန့ၣ် တဂ့ၤ. နကလီၤက်ာ် ဘၣ်ဖုး ဒီးအီၤလီၤ.
5 စံးဆၢ ပှၤဟးဂီၤဖိ ဒ်အပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ် အသိးန့ၣ် တက့ၢ်. ကကူၣ်တၢ်သ့ ဘၣ်ဖုး
လၢအမဲာ်ဒၣ်ဝဲလီၤ. 6 ပှၤလၢအတလိ တၢ်ကတိၤ လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အစုပူၤန့ၣ် ဒီၣ်တဲာ်
အခီၣ်ဒၣ်ဝဲ, ဒီးအီ တၢ်မၤအၢလီၤ. 7 ပှၤလၢအခီၣ်ဟးဂီၤန့ၣ် အခီၣ် လီၤစဲၤဝဲ စၢ်ကဘံၣ်, ဒီး
တၢ်ကတိၤဒိ လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အထးခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ဒ်န့ၣ်သိး လီၤ. 8 ဒ်ပှၤ လၢအစၢဃာ်
လၢၢ်တဖျၢၣ် လၢနီၣ်ဘျူး အပူၤ အသိးန့ၣ် ပှၤလၢအမၤလၤကပီၤ ပှၤဟးဂီၤဖိန့ၣ်မ့ၢ် ဒ်န့ၣ်
အသိးလီၤ. 9 ဒ်တၤဆူၣ် ယှာ်ထီၣ်အသး လၢပှၤအီမူၤသံး အစုပူၤ အသိးန့ၣ်, တၢ်ကတိၤဒိ
လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အထးခိၣ် မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 10 ဒ်ပျၢ် လၢအဆဲး ပှၤကိးဂၤဒဲး အသိးန့ၣ်
ပှၤငါပှၤဟးဂီၤဖိ, ဒီးပှၤလဲၤပူၤကွံာ်တၢ်ဖိ, မ့ၢ် ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 11 ဒ်ထွံၣ်က့ၤကဒါက့ၤဆူအတၢ်ဘိုး
အသိးန့ၣ် ပှၤဟးဂီၤဖိ ကမၤက့ၤကဒီး အပှၤဟးဂီၤ အတၢ် ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 12 နထံၣ်ဘၣ်ပှၤ
လၢအကူၣ်တၢ်သ့ လၢအမဲာ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ် စ့ၢ်ကီးဧါ. ပမုၢ်လၢ်တၢ် လၢပှၤဟးဂီၤဖိ ဒိၣ်န့ၢ် အဝဲဒၣ်
တက့ၢ်လီၤ. 13 ပှၤအကၢၣ်န့ၣ် စံးဝဲဒၣ်, ခ့ယုၢ် အိၣ်ဝဲ လၢကျဲ, ခ့ယုၢ် အိၣ်ဝဲ လၢကျဲပူၤလီၤ.
14 ဒ်တြဲၤတရံးတၢ် လၢအသံၣ်ကျိၤ အသိးန့ၣ် ပှၤအကၢၣ်ဃၣ်အသး လၢအလီၢ်မံပူၤ
ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 15 ပှၤအကၢၣ်န့ၣ် ဘျၢလီၤ အစု လၢလီခိပူၤလီၤ. ထုးက့ၤဆူအထးခိၣ်ပူၤန့ၣ်
မၤဘှံးအသးလီၤ. 16 ပှၤအကၢၣ်န့ၣ် ကူၣ်တၢ်သ့ လၢအမဲာ်ဒၣ်ဝဲ ဒိၣ်န့ၢ် ပှၤနွံဂၤ
လၢအစံးဆၢတၢ်သ့ တက့ၢ်လီၤ. 17 ပှၤလၢအလဲၤပူၤတၢ်, ဒီးမၤကိၢ်ထီၣ်အသး လၢတၢ်အ့ၣ်လိာ်
လၢအတဘၣ်ဃးဘၣ်ဒီးအီၤန့ၣ် မၤသးဒ်ပှၤ လၢအဟံးဃာ် ထွံၣ်အနၢ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 18
ဒ်ပှၤပျု၊် လၢအကွံာ် မ့ၣ်အူခံ, ဒီးပျၢ်ဧိၤစၤဧိၤ, ဒီးတၢ်သံ အသိးန့ၣ်, 19 ပှၤလၢအလီန့ၢ်ပှၤ
လၢအဃၢၤ, ဒီးစံးဝဲ, ယမၤလိာ်ကွဲတၢ် တမ့ၢ်ဘၣ်ဧါန့ၣ်မ့ၢ် ဒ်န့ၣ် အသိးလီၤ. 20 ဖဲသ့ၣ်မုၣ်

တအိၣ်ဘၣ်ဒီး, မ့ၣ်အူ လီၤပံာ်လီၤ. ဒီးဖဲပှၤ ကတိၤခဲၣ်တၢ် တအိၣ်ဘၣ်နှၣ်
တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ် ဆိတ့ၢ်ဝဲလီၤ. 21 ဒ်သွဲၣ်လၤး လၢမ့ၣ်ကဖး အဂီၢ် အသိး, ဒ်သ့ၣ်မုၣ်
လၢမ့ၣ်အူ အဂီၢ် အသိးနှၣ်, ပှၤလၢအဂ့ၢ်လိာ်ဘိုလိာ်ဒၣ်တၢ်မ့ၢ် တၢ်ထိၣ်ဂဲၤထီၣ်
တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ် အဂီၢ်လီၤ. 22 ပှၤခဲၣ်တၢ် အတၢ်ကတိၤနှၣ် မၤသး
ဒ်တၢ်ကတိၤလိာ်ကွဲအသိး ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, လဲၤလီၤဝဲဆူ ပှၤအသးကံၢ်ပူၤ လီၤ. 23 ပျုၤ အဲၣ်
တၢ်ဆူၣ် အိၣ်ဒီးသးအၢနှၣ် မၤသး ဒ်သပၢၤ ဟီၣ်ခိၣ်ပီၤ ဒီးစ့အအ့ၣ် အသိးနှၣ်လီၤ. 24
ပှၤလၢအသးဟ့တၢ်နှၣ် လီတၢ် လၢအပျုၤ, ဒီးဟ်ဖိုၣ် လီတၢ် လၢအသးကံၢ်ပူၤလီၤ. 25
တုၤအကတိၤ တၢ်မုာ်မုာ် ဒီး, နာ်အီၤ တဂ့ၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်သးဘၣ်အၢ နွံမံၤ အိၣ်ဝဲ
လၢအသးကံၢ်ပူၤလီၤ. 26 လီတၢ်နှၣ် ကျၢၢ်ဘၢ အတၢ်သးဟ့ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး အတၢ်အၢ
ကအိၣ်ဖျါထီၣ် လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖးဒိၣ် အမဲာ်ညါလီၤ. 27 ပှၤလၢအခူၣ်လီၤ တၢ်ပူၤနှၣ် ကလီၤတဲာ်
လၢအပူၤ, ဒီးပှၤ လၢအတလ့ၣ် လၢၢ်တဖျၢၣ်နှၣ် အတၢ်ကတလ့ၣ် က့ၤကဒါက့ၤ လၢအလိၤလီၤ.
28 ပှၤအပျုၤ ကဘျံးကဘျၣ်နှၣ် သးဟ့ ပှၤလၢအဘၣ် တၢ်မၤအၢ လၢအီၤ, ဒီးထးခိၣ်
လၢအလွဲတၢ်နှၣ် မၤဟးဂီၤ တၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 27

1 ဟ်ကဖိ နသး လၢခဲဂီၤကိာ် အဂ့ၢ် တဂ့ၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်ကမၤအသး လၢတနံၤ
အတိၢ်ပူၤနှၣ် နတသ့ၣ်ညါဘၣ်. 2 နထးခိၣ်ဒၣ်နဲ တမ့ၢ်ဘၣ်, မ်ပှၤဂၤ စံးထီၣ်ပတြၢၤနၤ တက့ၢ်.
နပျုၤဒၣ်နဲ တမ့ၢ်ဘၣ်. မ်ပှၤတမှံၤတဂၤ တက့ၢ်. 3 လၢၢ်ဧိၤလ့ဧိၤ မ့ၢ်အဃၢ, ဒီးမဲးဧိၤဟီၣ်ဧိၤ
မ့ၢ်တၢ်ဃၢတၢ်စိာ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဟးဂီၤဖိ အသးထီၣ်နှၣ် ဃၢန့ၢ် တၢ်ခံမံၤလၢ် တက့ၢ်လီၤ. 4
တၢ်သးကဲၤထီၣ် မၤအၢမၤနးတၢ်, ဒီးတၢ်သးထီၣ် မၤတပျၢာ်တပျီၤတၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
လၢတၢ်သးကါ အမဲာ်ညါ မ့ၢ်မတၤ ဆၢထၢၣ် သ့တဂၤလဲၣ်. 5 သိၣ်ဃီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျါနှၣ် ဂ့ၤန့ၢ်
တၢ်အဲၣ်အိၣ်ခူသူၣ် တက့ၢ်လီၤ. 6 တံၤသကိး အဆဲးတၢ်နှၣ်မ့ၢ် အမ့ၢ်အတီ လီၤ. မ့မ့ၢ် ဒုၣ်ဒါ
အနၢမူတၢ်နှၣ် အါမးလီၤ. 7 ပှၤလၢအဘျဲးအီၣ်တၢ်နှၣ် ယီၢ်လီၤတံၢ် ကနဲစီ အခိၣ်ထံလီၤ. မ့မ့ၢ်
ကဃဲၢ် တၢ်အခၣ် တမံၤလၢ်လၢ်နှၣ် ဆၢဝဲ လၢပှၤ လၢတၢ်သၣ်ဝံၤအသး အဂီၢ်လီၤ. 8 ဒ်ထိၣ်
လၢအဟးသဒၣ် အသွံ အသိးနှၣ် ပှၤလၢအဟးသဒၣ် အလီၢ်ဒၣ်ဝဲနှၣ်မ့ၢ် ဒ်နှၣ်သိးလီၤ. 9 သိ
ဒီးတၢ်နၢမူ မၤခု ပှၤအသး, ဒီးတၢ်မုာ် ဘၣ်ဃးဒီး တံၤသကိး ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်နှၣ် ဒ်နှၣ်သိးလီၤ.
10 နတံၤနသကိး, ဒီးနပၢ် အတံၤအသကိးနှၣ် လဲၤသဒၣ်အီၤ တဂ့ၤ. ဒီးလဲၤနုာ် လၢနဒီပုၢ်ဝဲၢ်
အဟံၣ်ပူၤ လၢန တၢ်နးတၢ်ဖှိၣ် အမုၢ်နံၤနှၣ် တဂ့ၤ. ပှၤလၢအဃၢၤ လၢအအိၣ်ဘူးနှၣ် ဂ့ၤန့ၢ်
ဒီပုၢ်ဝဲၢ် လၢအအိၣ်ဝဲ လၢအယံၤ တက့ၢ် လီၤ. 11 ယဖိခွါဧၢ, ကူၣ်တၢ်သ့, ဒီးမၤခု ယသး
ဒ်သိး ယကစံးဆၢပှၤ လၢအဒုၣ်ဒွဲၣ်ယၤနှၣ် တက့ၢ်. 12 ပှၤကူၣ်တၢ်ဘၣ်နှၣ် ထံၣ်ဘၣ် တၢ်အၢ,
ဒီးဟ်တဒၢအသးလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတမၤလိဘၣ်တၢ်ဘၣ်နှၣ် လဲၤဒၣ်တၢ်, ဒီးဘၣ်
တၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်လီၤ. 13 ပှၤအုၣ်ကီၤအသး လၢအတသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲ အဂီၢ်နှၣ် ဟံးန့ၢ် အဃၣ်

တက့ၢ်. ဒီးဟံးကီၤ လၢပှၤ လၢအအုၣ်ကီၤအသး လၢပိာ်မုၣ်ဟးဂီၤ အဂီၢ် တက့ၢ်. 14
ပှၤလၢအဆိၣ်ဂ့ၤ အတံၤအသကိး လၢအကလုၢ်ဖးဒိၣ် လၢဂီၤသိၣ်ထၢန့ၣ် တၢ်ကဟ်အီၤ
လၢတၢ်ဆိၣ်အၢ လၢအဂီၢ်လီၤ. 15 တၢ်လီၤစီၤ တထံၣ်ဃီ လၢတၢ်ဟဲစူၤအါ အမုၢ်တနံၤ,
ဒီးပိာ်မုၣ် လၢအဂ့ၢ်လိာ်ဘိုလိာ်ဒၣ်တၢ်န့ၣ် ဒ်သိးလိာ်အသးလီၤ. 16 ပှၤလၢအတြီအီၤန့ၣ်
တြီကလံၤ, ဒီးအစုထွဲ ဘၣ်ဝဲ လၢသိမီၤချါမီၤလီၤ. 17 ထး ကျ့ ထး, ဒီးပှၤကညီ ကျ့
အတံၤအသကိး အမဲာ် ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 18 ပှၤလၢအပၢၤချၢၣ်ဒၢန့ၣ် ကအီၣ်ဘၣ် အတၤသၣ်လီၤ.
ဒီးပှၤ လၢအပးလ့ၢ်ပးကါ အကစၢ်န့ၣ် ကဒိး တၢ်လၤကပီၤလီၤ. 19 ဒ်ပှၤအမဲာ် ကွၢ်ဆၢညါ
လၢထံကျါ အသိးန့ၣ်, ပှၤကညီအသး ဒီးပှၤကညီအသးမ့ၢ် ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 20 တၢ်ပျုၤပှၤ
ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤ အလီၢ်န့ၣ် တပှဲၤဘၣ်ဝဲဘၣ်, ဒီးပှၤကညီအမဲာ် တဘျဲးကွၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်. 21
ဒ်သပၢၤသိတၢ် လၢစ့ အဂီၢ်, ဒီးဖၣ်ကပူၤ လၢထူအဂီၢ် အသိးန့ၣ်, ပှၤကညီ
ဒီးအတၢ်စံးထီၣ်ပတြၢၤ မၤသး ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ. 22 နမ့ၢ်ဆု ပှၤဟးဂီၤဖိ လၢကျံၣ်
လၢဘုမီၤဟုမီၤ လီၤကလဲ အကျါ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, အပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ်တဟးဖး ဒီးအီၤဘၣ်. 23
သ့ၣ်ညါ နသိနမဲာ်တဲးလဲး အဂ့ၢ် တက့ၢ်, ကွၢ် နဂီၤဘုၣ် ဂီၤဖံး ကစီဒီ တက့ၢ်. 24
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်စုလီၢ်ခီၣ်ခိၣ် တအိၣ်ဘၣ် လီၤထူလီၤယိာ်ဘၣ်, ဒီးတၢ်ခိၣ်သလုး အိၣ်ဝဲ
အစိၤစိၤအဃၣ်ဃၣ် စ့ၢ်ကီးဧါ. 25 နီၣ်မီၤမံၤမီၤ လဲာ်ဝဲ, ဒီး တၢ်မဲထီၣ်သီ အိၣ်ဖျါထီၣ်ဒီး,
ပှၤထၢဖှိၣ်တၢ် လၢအမဲထီၣ် လၢကစၢၢ်ကလိလီၤ. 26 သိဖိမ့ၢ် လၢနကူတၢ်သိးတၢ် အဂီၢ်,
ဒီးမဲာ်တဲးလဲး မ့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ် အကစီၤ အပှ့ၤလီၤ. 27 ဒီးမဲာ်တဲးလဲး အနၢ်ထံ ကအါဝဲ
လၢနကအီၣ်တၢ် အဂီၢ်, ဒီး လၢနပှၤဟံၣ်ဖိ ကအီၣ်တၢ် အဂီၢ်, ဒီး လၢနဖိသၣ်ပိာ်မုၣ်
အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 28

1 ဖဲပှၤ တလူၤဘၣ်ဒီး, ပှၤတတီတလိၤဘၣ် ဃ့ၢ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤအသး ခူတလ့ၢ်
ဒ်ခ့ယုၢ် အသိးန့ၣ်လီၤ. 2 မ့ၢ် ပှၤကီၢ်ဖိ အမၤကမၣ်တၢ် အဃိန့ၣ် ဒီး, ပဒိၣ်ဖးဒိၣ် အိၣ်ဝဲ
အါဂၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤအကူၣ်အဆး ဒီးပှၤသ့ၣ်ညါ အဃိန့ၣ်, အနံၣ်အလါ ကအါထီၣ်လီၤ. 3
ပှၤဖှိၣ်ဖိ လၢအမၤအၢ ပှၤဘၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်ယာ်န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဟဲစူၤဒိၣ် လၢအတြူၣ်ကွံာ်တၢ်,
ဒီးတဟ်လီၤတဲာ်ဘၣ် တၢ်အီၣ်ဘၣ်. 4 ပှၤလၢအလဲၤသဒၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ် စံးထီၣ်ပတြၢၤ
ပှၤအအၢလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတိၢ်နု့ၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ် ဂ့ၢ်လိာ် ဒီးအီၤလီၤ. 5 ပှၤအအၢန့ၣ်
အနၢ်တပၢၢ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဃုယွၤန့ၣ် နၢ်ပၢၢ် တၢ်ခဲလၢာ်လီၤ. 6
ပှၤဖှိၣ်ဖိ လၢအလဲၤတၢ် လၢလၢပှဲၤပှဲၤန့ၣ် ဂ့ၤန့ၢ် ပှၤလၢအထူးအတီၤ, လၢအကျဲကု့ၣ်န့ၣ်
တက့ၢ်လီၤ. 7 ပှၤလၢအတိၢ်နု့ၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်မ့ၢ် ဖိခွါ လၢအသူၣ်ဆးအသးဆးလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအဒီတံၤဒီသကိး ဒီးပှၤလၢအအီၣ်လုၣ်ကိတၢ်န့ၣ် ဒုးမဲာ်ဆုး အပၢ်လီၤ. 8
ပှၤလၢအမၤအါထီၣ် အစုလီၢ်အခီၣ်ခိၣ် လၢစ့အအ့ၣ်ထီၣ် ဒီးလၢတၢ်အါထီၣ်န့ၣ် ဟ်ဖှိၣ်ဝဲ

လၢပှၤသးကညီၤ ပှၤဖှိၣ်ဖိ အဂီၢ်နှၣ်လီၤ. 9 ပှၤလၢအဃၣ်ကွာ် အနၢ် ဒ်သိး အသုတနၢ်ဟူ
တၢ်သိၣ်တၢ်သီ တဂ့ၤနှၣ်, အတၢ်ထုကဖၣ် ကကဲ လၢတၢ်သးဘၣ်အၢလီၤ. 10
ပှၤလၢအဒုးဟးဖျိး ပှၤတီပှၤလိၤ ဆူကျဲအအၢနှၣ် ကလီၤတာ် လၢအပူၤဒၣ်ဝဲနှၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤတီပှၤလိၤ ကန့ၢ်ဘၣ်သါ တၢ်ဂ့ၤတၢ်ဘၣ်လီၤ. 11 ပှၤထူးပှၤတီၤနှၣ် ကူၣ်တၢ်သ့
လၢအမဲာ်ဒၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ အိၣ်ဒီး အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးနှၣ် ဃုကွၢ်အီၤလီၤ. 12
ပှၤတီပှၤလိၤ သူၣ်ဖှံသးညီ ဒီးတၢ်လၤကပီၤဖးဒိၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် တုၤပှၤတတီတလိၤဘၣ်နှၣ်
ထိၣ်ထီဒီး, ပှၤဟ်ခူသူၣ်အသးလီၤ. 13 ပှၤလၢအကျၢၢ်ဘၢ အတၢ်သရူးကမၣ်နှၣ် တဘိၣ်ထိၣ်
တညီထိၣ်ဘၣ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတဲလီၤကျဲၤလီၤ ဒီးညိကွာ်ဝဲနှၣ် ကဒိး တၢ်သးကညီၤလီၤ.
14 ပှၤလၢအပျံၤတၢ် တထံၣ်ဃီနှၣ် ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဝဲလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဟ်ကိၤအသးနှၣ်
ကလီၤဘၣ် လၢတၢ်အၢ အပူၤလီၤ. 15 ပှၤတတီတလိၤ လၢအပၢ ပှၤဘၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်ယာ်နှၣ်
မၤသး ဒ်ခ့ယုၢ် လၢအသိၣ်ထိၣ် ရုၢ်ရုၢ်, ဒီးတၤသူ လၢအလဲၤဝ့ၤဝီၤတၢ် အသိးနှၣ်လီၤ. 16
ပဒိၣ်ဖးဒိၣ် လၢအကူၣ်အဆး တအိၣ်ဘၣ်နှၣ် မၤအၢ တၢ်ဖးဒိၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသးဟ့
တၢ်သးကွံနှၣ် ကမၤအါထိၣ် အနံၤအသီလီၤ. 17 ပှၤလၢပှၤကညီအသွံၣ် အိၣ်လၢအလိၤနှၣ်
ကဃ့ၢ်တၢ် ဆူတၢ်ပူၤလီၤ. မ်ပှၤအသု တတြီအီၤ တဂ့ၤ. 18 ပှၤလၢအလဲၤတၢ်
လၢလၢပှဲၤပှဲၤနှၣ် ကတုၤ လၢတၢ်အုၣ်က့ၤခီၣ်က့ၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအကျဲက့ၣ်နှၣ် ကလီၤဃံၤ
တကီၢ်ခါလီၤ. 19 ပှၤလၢအမၤ အဟီၣ်ခိၣ်နှၣ် ကဘျုးအီၣ် ကိၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအလူၤ
တၢ်ကလီကလီနှၣ် ကပှဲၤဒီး တၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ်လီၤ. 20 ပှၤအမ့ၢ်အတီနှၣ် ကဘၣ် တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤ
လၢအအါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအမၤချ့ချ့ ဒ်သိး အကထူးထိၣ်တီၤထိၣ်ဒီး, ကတူၢ် တၢ်ဒဲးဘးလီၤ.
21 တၢ်ကွၢ်မဲာ် ပှၤကညီနှၣ် တဂ့ၤဘၣ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤကကမၣ်တၢ် လၢကိၣ်တလိၣ်
အဂီၢ်လီၤ. 22 ပှၤလၢအသးအၢနှၣ် မၤချ့ချ့ ဒ်သိး အကထူးထိၣ်တီၤထိၣ်, ဒီးတဆိကမိၣ်ဘၣ်
လၢအကဘၣ် တၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်ဘၣ်. 23 ပှၤလၢအသိၣ်ဃီၣ် ပှၤကညီ တဂၤနှၣ်
ကဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖှိၣ် လၢခံ အါန့ၢ် ပှၤလၢအလွဲတၢ် လၢအပျူၤ တက့ၢ်လီၤ. 24 ပှၤလၢအဟုၣ်
အမိၢ်အပၢ် အတၢ်, ဒီးစံးတမ့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကမၣ်နှၣ်မ့ၢ် အဒီတံၤဒီသကိး ဒီးပှၤမၤဟးဂီၤတၢ်လီၤ.
25 ပှၤလၢအသးကွံတၢ်နှၣ် ထိၣ်ဂဲၤ တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆီးက့လိာ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအသန့ၤအသး
လၢယွၤနှၣ် ကဘီၣ်ထိၣ်ညီထိၣ်လီၤ. 26 ပှၤလၢအသန့ၤလီၤအသး လၢအသးဒၣ်ဝဲနှၣ်မ့ၢ်
ပှၤဟးဂီၤဖိလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအလဲၤတၢ် ဒီးတၢ်ကူၣ်သ့နှၣ် ကပူၤကဖျဲးတၢ်လီၤ. 27
ပှၤလၢအဟ့ၣ်တၢ် လၢပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိနှၣ် အတၢ် ကအါလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဟ်တဒၢအမဲာ်နှၣ်
ကဘၣ် တၢ်ဆိၣ်အၢ အါမးလီၤ. 28 တုၤ ပှၤတတီတလိၤ ထိၣ်ထီဒီး, ပှၤကညီ ဟ်ခူသူၣ်
အသးလီၤ. မ့မ့ၢ် တုၤအဟးဂီၤဒီး, ပှၤတီပှၤလိၤ အါထိၣ်ဝဲလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 29

1 ပှၤလၢအဘၣ် တၢ်သိၣ်ဃီၣ်အီၤ အါဘျီ ဒီးဟ်ဆူၣ်အကိာ်နှၣ် တၢ်ကမၤဟးဂီၤအီၤ

သတူၢ်ကလာ်, ဒီးတၢ်မၤဘျါကူၤအီၤ တအိၣ်ဘၣ်. 2 တုၤပှၤတီပှၤလိၤ အါထီၣ်ဒီး, ပှၤဂီၢ်မုၢ်
သူၣ်ခုသးခု လီၤ. မ့မ့ၢ်တုၤပှၤအၢတဂၤ ပၢတၢ်ဒီး, ပှၤဂီၢ်မုၢ် သူၣ်အုးသးအုးလီၤ. 3
ပှၤလၢအအဲၣ် တၢ်ကူၣ်သ့နှၣ် မၤသးခု အပၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဒီတံၤဒီသကိး
ဒီးပှၤဃဲသဲမုၣ်နှၣ် လာ်ဝီၤ အစုလီၢ်အခီၣ်ခိၣ်လီၤ. 4 စီၤပၤ ဒုးအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ ထံဓိၤကိၢ်ဓိၤ
လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်တီလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဒိးန့ၢ် ခိၣ်ဖးနှၣ် ကမၤဟးဂီၤအီၤလီၤ. 5
ပှၤလၢအကတိၤလွဲ ပှၤ လၢအဃၢၤနှၣ် ဒါလီၤ ပျံၤသကွံၤ လၢအခီၣ် အဂီၢ်လီၤ. 6
ပှၤအၢအလီၤ ကမၣ်တၢ်နှၣ် အိၣ်ဝဲ ဒီးပျံၤသကွံၤလီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤနှၣ် သးဝံၣ်တၢ်
ဒီးသူၣ်ခုသးခုလီၤ. 7 ပှၤတီပှၤလိၤနှၣ် ပးကဲ ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ အကွိၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤတတီတလိၤဘၣ်နှၣ် အနၢ်တပၢၢ်ဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်. 8 ပှၤမၤတရီတပါတၢ်နှၣ် ဒုးကဲၤထီၣ်
မ့ၣ်လၣ် လၢဝ့ၢ်ပူၤ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤကူၣ်တၢ်သ့နှၣ် ဒုးဃၣ်ကွံာ် တၢ်သးထီၣ်လီၤ. 9
ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ ကလိာ်ကွိၢ် ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိ, ဒီးသးထီၣ် မ့ၢ်ဂ့ၤ, နံၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်အိၣ်ဘှံး
တအိၣ်ဘၣ်. 10 ပှၤဘၣ်ဃးဒီး တၢ်သွံၣ်နှၣ် သးဟ့ ပှၤအလၢအပှဲၤလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤအတီအလိၤနှၣ် ဃုဒုးမူအီၤလီၤ. 11 ပှၤဟးဂီၤဖိ လီၣ်ဖျါထီၣ်အသးထီၣ် ခဲလၢာ်လီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤကူၣ်တၢ်သ့နှၣ် မၤစၢ်လီၤဝဲ လၢအလီၢ်ခံနှၣ်လီၤ. 12 ပှၤပၢတၢ် မ့ၢ်ကနၣ် တၢ်ကတိၤ
ကဘျံးကဘျၣ် ဒီး, အခ့အပှၤ မ့ၢ် ပှၤတတီတလိၤ ခဲလၢာ်လီၤ. 13 ပှၤဖှိၣ်ဖိ
ဒီးပှၤမၤအၢမၤနးတၢ် သဂၢၢ်လိာ်အသးလီၤ. ယွၤ ဒုးကပီၤထီၣ် အမဲာ် ခံဂၤလၢာ်လီၤ. 14
စီၤပၤ လၢအစံၣ်ညီၣ် ပှၤဖှိၣ်ဖိ တီတီလိၤလိၤနှၣ် အလီၢ်ပစိာ် ကအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤ
လီၤထူလီၤယိာ်လီၤ. 15 နီၣ်တီၢ် ဒီးတၢ်သိၣ်ယီၣ်နှၣ် ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကူၣ်သ့လီၤ. မ့မ့ၢ် ဖိသၣ်
အိၣ်ဒၣ်တၢ်နှၣ် ကဒုးမဲာ်ဆှး အမိၢ်လီၤ. 16 တုၤ ပှၤတတီတလိၤဘၣ်နှၣ် အါထီၣ်ဒီး, တၢ်ကမၣ်
အါထီၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤတီပှၤလိၤ ကထံၣ်ဘၣ် အတၢ်လီၤဃံၤနှၣ်လီၤ. 17 သိၣ်ယီၣ် နဖိခွါ
တက့ၢ်, ဒီးကဒုးအိၣ်ဘှံးနၤ, မ့ၢ်မး ကမၤမုာ်ထီၣ်ကူၤ နသးလီၤ. 18 ဖဲတၢ်ထံၣ်
တၢ်တအိၣ်ဘၣ်နှၣ် ပှၤဂီၢ်မုၢ် တဘၣ် တၢ်ပြီအီၤဘၣ်. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအတိၢ်န့ၢ်
တၢ်သိၣ်တၢ်သီနှၣ် ဘၣ်တၢ်အမုာ်လီၤ. 19 တၢ်အခ့အပှၤ တဒိးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်သိၣ်ယီၣ်
လၢတၢ်ကတိၤဘၣ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, မ့ၢ်နၢ်ပၢၢ် ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, တစံးဆၢဘၣ်ဝဲဘၣ်. 20 နထံၣ်ဘၣ်
ပှၤ လၢအကတိၤတၢ် ချ့ချ့ စ့ၢ်ကီးဧါ. ပမုၢ်လၢ်တၢ် လၢပှၤဟးဂီၤဖိ အဂီၢ် အါန့ၢ် အီၤ
တက့ၢ်လီၤ. 21 ပှၤလၢအလုၢ်အီၣ် အခ့အပှၤ မုာ်မုာ် လၢအဖိသၣ် လံၤလံၤနှၣ် လၢခံက့ၤ
ကကဲထီၣ် အဖိခွါလီၤ. 22 ပှၤသးထီၣ်နှၣ် ထိၣ်ဂဲၤ တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ်, ဒီးပှၤ
လၢအသးကဲၤထီၣ်နှၣ် အတၢ်ကမၣ် အိၣ် အါမးလီၤ. 23 ပှၤကညီ အဟ်ထီၣ်ထီအသးနှၣ်
ကဒုးဆီၣ်လီၤအီၤ လီၤ. မ့မ့ၢ် ပှၤလၢအဆီၣ်လီၤအသးနှၣ် ကဘၣ် တၢ်လၤကပီၤလီၤ. 24
ပှၤလၢအဒီတံၤဒီသကိး ဒီးပှၤဟုၣ်တၢ်ဖိနှၣ် သးဟ့ အသးဒၣ်ဝဲလီၤ. နၢ်ဟူဝဲ တၢ်ဆိၣ်အၢနှၣ်,
ဒီးတလီၣ်ဖျါဘၣ်တၢ်ဘၣ်. 25 တၢ်ပျံၤပှၤကညီနှၣ် ဟဲစိာ် ပျံၤသကွံၤလီၤ. မ့မ့ၢ်
ပှၤလၢအသန့ၤအသး လၢယွၤနှၣ် ကအိၣ်ခၢၣ်သနၢၢ်လီၤ. 26 ပှၤအါဂၤ ဃုဘၣ် ပှၤပၢတၢ်အမဲာ်
ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ပှၤကညီ အတၢ်စံၣ်ညီၣ်နှၣ် ဟဲဝဲ လၢယွၤလီၤ. 27 ပှၤအၢပှၤသီနှၣ်မ့ၢ်
တၢ်သးဘၣ်အၢ လၢပှၤတီပှၤလိၤ အဂီၢ်လီၤ. ဒီးပှၤလၢအလိၤဝဲ လၢကျဲနှၣ်မ့ၢ် တၢ်သးဘၣ်အၢ

လၢပှၤတတီတလိၤဘၣ် အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 30

1 စီၤယၤကၠၣ် အဖိခွါ စီၤအၤကူၢ် အတၢ်ကတိၤ. ပှၤတဂၤန့ၣ် စံးဘၣ် စီၤအံၤသအ့လး,
စံးဘၣ် စီၤအံၤသအ့လး ဒၣ်လဲာ် ဒီးစီၤအူးကါလး, 2 မ့ၢ်မး ယလီၤက်ာ ဆၣ်ဖိကီၤဖိ အါန့ၢ်
ပှၤကညီ ကိးဂၤဒဲး တက့ၢ်လီၤ. ဒီးပှၤကညီ အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးန့ၣ် တအိၣ်ဘၣ်ဒီးယၤဘၣ်. 3
ဒီးယတမၤလိတ့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်သ့ဘၣ်, ဒီးယတသ့ၣ်ညါတ့ၢ်ဘၣ် တၢ်စီဆှံဘၣ်. 4 မ့ၢ် မတၤ
ထိၣ်ဘး မူခိၣ် ဒီးဟဲက့ၤလီၤ တဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၤ ဟ်ဖှိၣ် ကလံၤ လၢအစုခိၣ်ပူၤ တဂၤလဲၣ်.
မ့ၢ်မတၤ ဘိၣ်ထီၣ် ထံ လၢယၣ်ပူၤ တဂၤလဲၣ်. မ့ၢ်မတၤ မၤခၢၣ်သနၢၢ် ဟီၣ်ခိၣ်
အကတၢၢ်တဖၣ် တဂၤလဲၣ်, အမံၤ ဒ်လဲၣ်, ဒီး အဖိခွါအမံၤ ဒ်လဲၣ်. နမ့ၢ်သ့ၣ်ညါဒီး, စံး. 5
ယွၤအကလုၢ်ကထါန့ၣ် ကဆှိဝဲ ကိးထံၣ်ဒဲးလီၤ. အဝဲဒၣ် မ့ၢ်ကတိၤ တဘ့ၣ် လၢပှၤသန့ၤအသး
လၢအီၤ အဂီၢ်လီၤ. 6 ဟ်ဖှိၣ်တၢ် ဒီးအတၢ်ကတိၤ တဂ့ၤ, ကသိၣ်ဃီၣ် ဘၣ်ဖုးနၤ,
ဒီးတၢ်ကထံၣ်န့ၢ်နၤ လၢပှၤကတိၤ တၢ်ကဘျံးကဘျၣ်လီၤ. 7 ယဃ့တ့ၢ် တၢ်ခံမံၤ လၢနၤလီၤ.
ယတချုး သံဒံးဘၣ်ဒီး, ဟ့ၣ်လီၤအီၤ လၢယၤ တက့ၢ်. 8 ဟ်လီတၢ်, ဒီးတၢ်ကတိၤ,
ကဘျံးကဘျၣ်န့ၣ် ယံၤ ဒီးယၤ တက့ၢ်. တၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ် မ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ထူးတၢ်တီၤ မ့ၢ်ဂ့ၤ,
ဟ့ၣ်လီၤယၤ တဂ့ၤ, ဒုးအီၣ်ယၤ လၢတၢ်အီၣ် ဖဲအကလၢ လၢယဂီၢ် တက့ၢ်. 9
ယကအီၣ်ကုးအီပှဲၤ ဘၣ်ဖုးဒီး သမၢနၤ, ဒီးစံး, ယွၤန့ၣ်မ့ၢ် မတၤ တဂၤလဲၣ်. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်
ဒ်န့ၣ်ဒီး, ယကဘၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်ယာ်, ဒီးဟုၣ်ဘၣ်ဖုးတၢ်, ဒီးကိးထီၣ်တရိတပါ ယွၤအမံၤန့ၣ်လီၤ. 10
ခဲၣ် တၢ်အခ့အပှၤ လၢအကစၢ် အမဲာ်ညါ တဂ့ၤ. ကဆိၣ်အၢ ဘၣ်ဖုးနၤ, ဒီးနကတူၢ်
တၢ်ဒဲးဘးလီၤ. 11 ပှၤလၢအဆိၣ်အၢ အပၢ် ဒီး တဆိၣ်ဂ့ၤဘၣ် အမိၢ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲတစိၤလီၤ. 12
ပှၤလၢအကဆှိဝဲ လၢအမဲာ်ဒၣ်ဝဲ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, တသ့စီဒံးဘၣ်အသး လၢအတၢ်ဘၣ်အၢန့ၣ်
အိၣ်ဝဲတစိၤလီၤ. 13 ပှၤလၢအမဲာ်အိၣ်ထီၣ်ထီ ဆံးထီလဲၣ်, ဒီးအမဲာ်ဖံး ဟ်ထီၣ်ထီအသးန့ၣ်
အိၣ်ဝဲတစိၤလီၤ. 14 ပှၤလၢအမဲ မ့ၢ်နး, ဒီးအမဲထွံၣ် မ့ၢ်ဒီ, ဒ်သိး အကအီၣ်ကွံာ် ပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိ
လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢ, ဒီးပှၤဘၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်နး လၢပှၤကညီ အကျါန့ၣ် အိၣ်ဝဲတစိၤလီၤ. 15 သလံၤ
အိၣ်ဝဲဒီး အဖိမုၣ် ခံဘိ, စံးဝဲ, ဟ့ၣ်, ဟ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သၢမံၤ အိၣ်ဝဲ လၢအတဘျဲးအီၣ်ဘၣ်,
မ့ၢ်လံ, တၢ်လွံၢ်မံၤ, လၢအတစံးဘၣ် အါလံန့ၣ်ဘၣ်. 16 တၢ်ပျုၤပူၤ, ပှၤတူာ်ဖိ အဒၢလီၢ်,
ဟီၣ်ခိၣ် လၢအတပှဲၤဘၣ်ဒီး ထံ, ဒီးမ့ၣ်အူ, တစံး, အါလံန့ၣ်ဘၣ်. 17 ပှၤအမဲာ်
လၢအတပးကဲဘၣ် အပၢ်, ဒီးမၤတရီတပါ တၢ်ဒိကနၣ် အမိၢ် အကလုၢ်န့ၣ် စိးဝၣ်ဃး
လၢကစၢၢ်ကဆူးန့ၣ် ကစိးကွံာ်အီၤ, ဒီးလံာ်ဧိၤတြၤဧိၤ အဖိ ကအီၣ်ကွံာ်အီၤလီၤ. 18 တၢ်
လၢအလီၤလးကဲၣ်ဆိး လၢယမဲာ်ညါ အိၣ် သၢမံၤလီၤ. မ့ၢ်မး တၢ် လၢယနၢ်တပၢၢ်ဘၣ်န့ၣ်
အိၣ် လွံၢ်မံၤ 19 လံာ်ဧိၤတြၤဧိၤ အကျဲ လၢမူကပိာ်လိၤ, ဂုၢ်ဧိၤဒးဧိၤ အကျဲ လၢလၢၢ်လိၤ,
ကဘီအကျဲ လၢပီၣ်လဲၣ်ပူၤ, ဒီးပှၤကညီ အိၣ်ဒီး ပှၤမုၣ်ကနီၤ အကျဲလီၤ. 20 ပိာ်မုၣ်

လၢအအဲၣ်ဘၢအဝၤ အကျဲန့ၣ်မ့ၢ် ဒ်နှၣ်သိးလီၤ. အီၣ်ဝဲ, ဒီးတြူၣ် အထးခိၣ်, ဒီးစံးဝဲဒၣ်,
ယတမၤ တၢ်အၢဘၣ်. 21 ဟီၣ်ခိၣ် အိၣ်တမှာ်ဘၣ် လၢသၢမံၤ အဃိ, ဒီးလွံၢ်မံၤနှၣ် တူၢ်ဝဲ
တကဲဘၣ်. 22 တၢ်အခွအပှၤ, တုၤအပၢတၢ်, ဒီးပှၤဟးဂီၤဖိ, တုၤအဘျဲးအီၣ်တၢ်, 23
ဒီးပိာ်မုၣ် လၢပှၤသးဟ့အီၤ, တုၤအနၢ်ဘၣ် အဝၤ, ဒီးကုၢ်ပိာ်မုၣ် လၢအန့ၢ်သါ အကစၢ်
အတၢ်လီၤ. 24 တၢ် လၢအဆံး လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့
ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်နှၣ် အိၣ်ဝဲ လွံၢ်မံၤလီၤ. 25 တၢၢ်ဧၤတြၤဧၤ တဆူၣ် ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကတဲာ်ကတီၤ
အတၢ်အီၣ် လၢတၢ်ကိၢ်ခါလီၤ. 26 ယုၢ်ရှၤဖးတဖၣ် အဂံၢ်စၢ်အဘါစၢ် ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, မၤအဟံၣ်
လၢလၢၢ်အိပူၤလီၤ. 27 ဒွဲၣ်ဧၤတြၤဧၤ အစီၤပၤ တအိၣ်ဘၣ် ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ဟးဝဲ တဖုတဖု
ခဲလၢာ်လီၤ. 28 ဒီးလ့ၢ် ဟံးဃာ်တၢ် လၢအစု, ဒီး အိၣ်ဝဲ လၢစီၤပၤ အနူၢ်ပူၤလီၤ. 29
တၢ်ထွဲတၢ်ဂ့ၤ အိၣ်ဝဲ သၢမံၤ, ဒီးလွံၢ်မံၤ လၢအထွဲတၢ် ဘၣ်အိၣ်ဝဲလီၤ. 30 ခ့ယုၢ် ဆူၣ်ဝဲ
လၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ အကျါ, ဒီးတဃၣ်ကွံာ်အသး လၢတၢ်နီတမံၤဘၣ်. 31 ထွံၣ်တကလုာ်
လၢအယီၢ်ဒ့စ့ၤ, ဒီးမဲာ်တဲးလဲးဖါ, ဒီးစီၤပၤ လၢတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ထီဒါအီၤ တသ့ဘၣ်လီၤ. 32
ဒီးနမ့ၢ်မၤ ပှၤဟးဂီၤဖိ အတၢ် လၢနဟ်ထီၣ်ထီနသး အဃိ မ့ၢ်ဂ့ၤ, နမ့ၢ်ကူၣ်တၢ်အၢ မ့ၢ်ဂ့ၤ,
ဟ်နစု လၢနထးခိၣ် အဖီခိၣ် တက့ၢ်. 33 အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်စံၢ်တၢ်နုၢ်ထံ ဒီးကဲထီၣ်
တၢ်နုၢ်ထံကိၢ်လိၣ်, ဒီးတၢ်တံ် ပှၤအနါဒ့ဒီး, သွံၣ်ဟဲထီၣ်ဝဲ, ဒီးပှၤမၤဆူၣ်ထီၣ် တၢ်သးထီၣ်ဒီး,
တၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့လိာ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ.

တၢ်ကတိၤဒိ Proverbs 31

1 မၤစၤ အစီၤပၤ လမူၤအ့လး အတၢ်ကတိၤ လၢအမိၢ်သိၣ်လိအီၤလီၤ. 2 ယဖိခွါဧၢ,
မနုၤလဲၣ်, ယဒၢလီၢ် အဖိခွါဧၢ, မနုၤလဲၣ်, ယဖိခွါ ဘၣ်ဃးဒီး ယဆိၣ်တၢ် တဂၤဧၢ, မနုၤလဲၣ်,
3 ဟ့ၣ် နဂံၢ်နဘါ လၢပိာ်မုၣ် တဂ့ၤ, နကျဲ လၢတၢ် လၢအမၤဟးဂီၤ စီၤပၤတဖၣ်နှၣ် တဂ့ၤ.
4 စီၤလမူၤအ့လးဧၢ, အီ စပံးထံနှၣ် တမ့ၢ်ဘၣ် လၢစီၤပၤ အဂီၢ်, တမ့ၢ်ဘၣ် လၢစီၤပၤ
အဂီၢ်ဘၣ်. ဆၢအီသံးနှၣ် တမ့ၢ်ဘၣ် လၢပဒိၣ်ဖးဒိၣ် အဂီၢ်ဘၣ်. 5 ကအီတၢ်, ဒီးသးပ့ၤနီၣ်
ဘၣ်ဖုး တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဒီး မၤကဒံကဒါ ပှၤဘၣ်ဖှိၣ်ဘၣ်နး တဂၤဂၤ အတၢ်စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်လီၤ.
6 ဟ့ၣ် သံးဧၤမ့ၤဧၤ လၢပှၤ လၢအဘူးဒီး အကဟးဂီၤ, ဒီးစပံးထံ လၢပှၤ လၢအသးဆါ
တက့ၢ်, 7 မ်အအီတၢ် ဒီးသးပ့ၤနီၣ် အတၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယာ် တက့ၢ်. မ်အသု
တသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤလၢၤ အတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ် တဂ့ၤ. 8 အဲးထီၣ် နထးခိၣ် လၢပှၤတအုၣ်တဖၣ်
အဂီၢ်, ဒီး လၢပှၤဖိၣ်ဃဲ ခဲလၢာ် အကွီၢ် အဂီၢ် တက့ၢ်. 9 အဲးထီၣ် နထးခိၣ် စံၣ်ညီၣ်တၢ်
တီတီလိၤလိၤ, ဒီးစံၣ်ညီၣ်တီ ပှၤဘၣ်နးဘၣ်ဖှိၣ် ဒီးပှၤဖှိၣ်ဖိယာ်ဖိနှၣ် တက့ၢ်. 10 မ့ၢ်မတၤ
ထံၣ်န့ၢ် အမါ လၢအမၤတၢ် သ့တဂၤလဲၣ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အပှ့ၤ ဒိၣ်န့ၢ် တၢ်မျၢ် တက့ၢ်လီၤ.
11 အဝၤအသး သန့ၤအသး လၢအီၤ, ဒီးအတၢ်အါထီၣ် တစှၤလီၤဘၣ်. 12 မၤအီၤ
လၢတၢ်ဂ့ၤ ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ် လၢတၢ်အၢ တစိၤဒၣ် အီၤလီၤ. 13 ဃုန့ၢ်သိအဆူၣ် ဒီးဘဲ,

ဒီးမၤဒၣ်တၢ် လၢအစုလီၤ. 14 မၤသး ဒ်ပှၤကၤတၢ်ဖိ အကဘီ အသိးန့ၣ်, ဟဲစိာ် တၢ်အီၣ်
လၢအဃံၤလီၤ. 15 လၢတၢ်ခံးဒံးန့ၣ် ဂဲၤဆၢထၢၣ် ဒီးဒုးအီၣ် အပှၤဟံၣ်ဖိ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤ
အခ့အပှၤ ပိာ်မုၣ် အဂီၢ်လီၤ. 16 ကွၢ်ဆိကမိၣ်ဝဲ လၢဟီၣ်ခိၣ် တကဝီၤ, ဒီးပှ့ၤ န့ၢ်ဝဲလီၤ. သူၣ်
စပံးလီၢ် လၢအစု အတၤသၣ်လီၤ. 17 ကံၢ်တူာ် အယီၢ်ဒ့ လၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ, ဒီးဟ်ဆူၣ်ထီၣ်
အစုဒုၣ်လီၤ. 18 သ့ၣ်ညါဝဲ လၢကၤတၢ် မ့ၢ်အဂ့ၤလီၤ. အမ့ၣ်အူဒၢ တလီၤပံာ် လၢမုၢ်နၤဘၣ်.
19 ဟ်အစု လၢနီၣ်ဘ့ဘဲ အလိၤ, ဒီးအစု ဟံးဃာ်ကဟၣ် စုတံာ်ဘဲလီၤ. 20 သလၣ်ထီၣ် အစု
လၢပှၤဘၣ်နးဘၣ်ဖှီၣ် အဂီၢ်, ဒီးယှူာ်ထီၣ် အစုဆူ ပှၤဖှီၣ်ဖိယာ်ဖိ အအိၣ်လီၤ. 21 တပျံၤဘၣ်
မူခိၣ်ဖီ လၢအပှၤဟံၣ်ဖိ အဂီၢ်ဘၣ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အပှၤဟံၣ်ဖိ ကူဝဲသိးဝဲ ဒီးတၢ်ဂီၤလီၤ. 22
မၤဝဲ ဒီးယၣ်လုး လၢအလီၢ်မံ အဂီၢ်လီၤ. အကူအသိး မ့ၢ်ဖှိဝါကဆှၣ်, ဒီးလုးတကုာ်လီၤ. 23
တုၤ အဝၤ ဆ့ၣ်နီၤဝဲ လၢပဲတရိ အပူၤ, လၢထံဒိၤကီၢ်ဒိၤ အပှၤသးပှၢ် အကျါန့ၣ် ဒီး,
ပှၤသ့ၣ်ညါအီၤလီၤ. 24 မၤဝဲ လၢတၢ်အကူအသိး ဖှိဝါကဆှၣ်, ဒီးဆါကွံာ်ဝဲ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤ
ယီၢ်တကီးတဖၣ် လၢပှၤကၤတၢ်ဖိလီၤ. 25 တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ, ဒီး တၢ်လၤကပီၤန့ၣ်
မ့ၢ်အကူအသိးလီၤ. ဒီးနံၤဘၣ် မုၢ်နံၤ လၢအကဟဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. 26 အဲးထီၣ် အထးခိၣ် အိၣ်ဒီး
တၢ်ကူၣ်သ့, ဒီးတၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ် အိၣ်ဝဲ လၢအပျ့ၤလိၤလီၤ. 27 ကွၢ်ဝဲ
လၢအပှၤဟံၣ်ဖိ အကျဲ ကစီဒီ, တအီၣ် တၢ်အကၢၣ် အကိၣ်ဘၣ်. 28 အဖိ ဂဲၤဆၢထၢၣ်,
ဒီးဆိၣ်ဂ့ၤအီၤ, အဝၤန့ၣ် စံးထီၣ်ပတြၢၤ အီၤလီၤ. 29 ပှၤဖိမုၣ် အါဂၤ မၤဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်လံ
ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, နတလၢကွံာ်အီၤ ခဲလၢာ်လီၤ. 30 တၢ်အဃံအလၤန့ၣ် လီန့ၢ်တၢ်, ဒီးတၢ်အက့ၢ်ဂ့ၤ
အဂီၤဂ့ၤ မ့ၢ်တၢ်ကလီကလီလီၤ. မ့မ့ၢ် ပိာ်မုၣ် လၢအပျံၤ ယွၤန့ၣ် တၢ်ကစံးထီၣ်ပတြၢၤ
အီၤလီၤ. 31 ဟ့ၣ်အီၤ လၢအစု အတၤသၣ်, ဒီးမ်အတၢ်မၤဒၣ်ဝဲ စံးထီၣ်ပတြၢၤ အီၤ လၢပဲတရိ
အပူၤ တက့ၢ်.